

43791

HE8
91

కల్కి పురాణము

ప్రథమ భాగము

అనువక్త

ప్రొ॥ శ్రీపాద సత్యనారాయణ మూర్తి

సంపాదకురాలు

శ్రీమతి. ఎస్. వి. ఘణేశ్వరి

తిరుపతి

కల్కి పురాణము-ప్రథమ భాగము

ప్రథమ ముద్రణ: 2000 జూన్.

ప్రతులు: 1000

సర్వ స్వామ్యములు ఎస్. వి. ఫణీశ్వరివి.

ప్రతులకు

1. S.V. Phaniswari,

18-1-46/J9,

Santhi nagar,

K.T. Road,

TIRUPATI-517 507.

Ph: 08574-30423.

2. Dr. T.R.K. MURTY,

Behind Sivalayam,

POLAKAMPADU

Via. Tadepalli,

GUNTUR Dt., 522 501.

Ph: 08645-72093.

ఈ గ్రంథము

శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానము

వారి ఆర్థిక సహాయముతో ముద్రింపబడినది.

వారికి మా కృతజ్ఞతాభివందనములు.

వెల: 40-00

DTP set by

VYASA GRAPHICS

KAKINADA

సంపాదకీయం

కల్కిపురాణము-ఆంధ్రానువాదము

భారతీయ సంస్కృతికి మూలాధారమగు వైదిక వాఙ్మయము విశ్వసాహిత్యములో ప్రథమ స్థానములంకరించినది. శ్రుతులు, స్మృతులు యజ్ఞయాగాది క్రియా కలాపమునకే పరిమితము కాక కర్తవ్యాకర్తవ్యములబ నుపదేశించుచు ఆధునిక జ్ఞానమునకు సయితము నిధిగ విలసిల్లుచున్నవి. ఆస్తిక జగత్తునందు వేదస్మృతులకు పిమ్మట పురాణములకు విశిష్టస్థానముగలదు. ప్రభువు వలె శాసించెడివి వేదములైతే, స్నేహితుని వలె కర్తవ్యాకర్తవ్యముల నుపదేశించునవి పురాణములు శిష్య వ్యాకరణాదులు వేదోపకారకములైనట్లు వేదార్థమును పరిపూర్ణముగ తెలుసుకొనుటకు పురాణము లెంతయో ఉపకరించు చున్నవి. కనుకనే

“ఇతిహాసపురాణాభ్యాం వేదార్థముపబ్బంహయేత్” అని మహాభారతము ఆదిపర్వమున (1-267) పేర్కొనబడినది.

వేదములకు పుట్టి నిల్లగు భరత ఖండము ప్రపంచములోనే పవిత్రభూమి. మనుష్యుని సన్మార్గమందు ప్రవర్తించజేయుచు, మానవత్వపు విలువలను చాటి చెప్పుచు, కర్తవ్యాకర్తవ్యముల నుపదేశించు వైదిక వాఙ్మయము సామాన్యుల కందుబాటులో లేదు. ఈ కారణముచే పరమ కారుణికుడగు వేదవ్యాస మహర్షి సమాజకల్యాణమునకై సామాన్య ప్రజలను సయిత ముద్ధరించుటకు ఇతిహాసపురాణములను రచించి వైదిక ధర్మముల నందరికి అందుబాటులోనికి తెచ్చెను. వ్యాసమహర్షి బ్రహ్మసూత్రములు అద్వైత - ద్వైత - విశిష్టాద్వైత సంప్రదాయములకు పట్టుగొమ్మలు. భవసాగరమున మునిగి తేలుచు, పాపపంకిలమగు జీవనమున కలవాటు పడి ఐహిక సుఖభోగముల కలవాటు పడిన ప్రాణులను భవబంధముల నుండి విముక్తి చేయుట శ్రుతి స్మృతి పురాణముల ప్రధానోద్దేశ్యము.

“పురాణం సర్వశాస్త్రాణాం ప్రథమం బ్రహ్మజాస్మృతమ్

అనంతరంచ వక్రేభ్యో వేదాస్తస్య వినిర్గతాః”

అని మత్స్యపురాణమున (53-3) పురాణముల వైశిష్ట్యము చెప్పబడినది. వేదములను విభజించిన వ్యాస మహర్షిచే ఇతిహాస పురాణములు రచింపబడుటచే వైదిక విషయములన్నియు పురాణముల యందు నిగూఢములై యున్నవి.

“పురాణన్యాయమీమాంసాధర్మశాస్త్రాక్షమితాః

వేదాః స్థానాని విద్యానాం ధర్మస్య చ చతుర్దశః”

వేదములు (4) మీమాంస(2) వేదాంగములు (6) పురాణధర్మశాస్త్రములను చతుర్దశ విద్యలలో పురాణములకు స్థానము గలదు.

యజ్ఞ-యాగ-దాన-తీర్థ-వ్రత-ఉత్సవములే కాక భౌగోళిక, సాంఘిక, సామాజిక స్థితిగతులెన్నియో ఇతిహాస పురాణముల వలన మనము తెలిసికొనవచ్చును.

“జననీ సర్వభూతానాం సర్వభూతధరా ధరా

నానాజనపదాకీర్ణా నానాధిష్ఠానపత్రనా.

నానానదనదీశైలా నైకజాతి సమాకులా

అనంతా గీయతే దేవీ పృథ్వీవబహువిస్తరా.”

అని వాయు పురాణమున (5-23) భూమండలస్వరూపము పేర్కొనబడినది. విష్ణుపురాణమున

II 2-3-4-22

“తత్రాపి భారతం శ్రేష్ఠం జంబూద్వీపే మహామునే

యతో హి కర్మ భూరేషా తతోఽన్యా భోగభూమయః.

ఇతః సంప్రాప్యతే స్వర్గో ముక్తిమస్మాత్ ప్రయాంతి వై

తిర్క్వత్సం నరకం చాపి యాంత్యతః పురుషాః మునే.”

అని జంబూద్వీపమున ఇతరప్రదేశములు భోగనిలయములు కాగా భారతవర్షము కర్మభూమియని పేర్కొనబడినది. ఇందు వర్ణించని విషయము లేదు. శిల్పము, కళ, రాజనీతి, ఆయుర్వేదము, ఆచారవ్యవహారములు, ధార్మిక స్థితిగతులు, సృష్టిప్రళయ ప్రక్రియ, కృతయుగ, త్రేతాయుగ, ద్వాపరయుగ, కలీయుగ స్థితిగతులు, భూగోళ పరిస్థితులు, నదులు, పర్వతములు, రాజుల చరితము----- ఒక్కటిమిటి? సమస్తము ఇతిహాస పురాణములలో నిబద్ధమైయున్నది. భగవదవతారములు, మాహాత్మ్యము, ఉపాసనా పద్ధతి, భక్తి మార్గము, ముక్త్యపాయము వివరింపబడినవి. కనుకనే మహాభారతమున వ్యాసమహర్షి-

“ధర్మేవాధ్యే చ కామే చ మోక్షే చ భరతర్షభ

యదిహస్తే తదన్యత్ర యన్నేహస్తి న తత్ క్వచిత్.”

(స్వర్గ.ప. 5-50) అని స్వయముగ చెప్పినాడు.

వేదములలో సంగ్రహముగ పేర్కొనబడిన విషయములు ఉపాఖ్యానముల ద్వారా విస్తృత పరచి సామాన్య ప్రజల కందించిన మహాపురుషుడు వ్యాసమహర్షి.

“విష్ణుర్విచక్రమే శ్రేధాఽనిదధే పదమ్” అని ఋగ్వేదసూక్తమున వామనావతారము

ప్రస్తుతింపబడినను. కేవలము బీజరూపముగ అహల్యాది వృత్తాంతములు వేదములలో పేర్కొనబడినవి. వాటి విస్తారము పురాణములలో కలదు. కనుక పురాణజ్ఞానము లేనిచో వైదిక విషయములను సంపూర్ణముగ అవగాహన చేసుకొనలేము.

ధర్మార్థకామమోక్షములను చతుర్విధ పురుషార్థములలో తురీయమగు మోక్షము పరమపురుషార్థము ధర్మార్థకామములను సమపాభ్యుత్ ఆచరించుట ద్వారా పరమపురుషార్థమును పొందవలెను. సత్త్వ రజస్తమోగుణములలో తామసము రాక్షస ప్రవృత్తికి బీజము. ఇట్టి ఆత్మ వినాశకమగు గుణమును పరిహరించుటకు భక్తి మార్గ మొక్కటే సామాన్యులకు శరణ్యము. భక్తిమార్గముచే ఐహికాముష్మిక ఫల సంపాదనమే పురాణముల పరమ లక్ష్యము.

పురాణ మనగా నేమి?

“సర్గశ్చ ప్రతిసర్గశ్చ వంశో మన్వంతరాణి చ
వంశాను చరితం చేతి పురాణం పంచలక్షణమ్.”

సర్గ, ప్రతిసర్గ, వంశ, మన్వంతర, వంశానుచరితములు కలది. పురాణమనబడును. ఈ అయిదు లక్షణములు పురాణములయందు కన్పట్టును. సర్గ అనగా ప్రపంచము యొక్క సృష్టి.

“అవ్యాకృత గుణఞ్ భాన్ మహతస్త్రివృతోఽహమః

భూతమాత్రేంద్రియార్థానాం సంభవః సర్గ ఉచ్యతే.”

శ్రీమద్భాగవతం - 12-7-11.

సామ్యవస్తాపన్నమగు సత్త్వరజస్తమోరూపత్రిగుణాత్మక ప్రధాన తత్త్వము యొక్క షోభవలస మహత్త్వత్వము, దాని వలన అహంకారము, అహంకారము వలన ఏకాదశేంద్రియములు, పంచతన్మాత్రలు, పంచమహాభూతముల ఉత్పత్తి సర్గమన బడును. ప్రతిసర్గమనగా ప్రపంచము యొక్క ప్రళయము. ఇది నైమిత్తిక ప్రళయము, ప్రాకృతిక ప్రళయము, నిత్యప్రళయము, ఆత్మంతిక ప్రళయమని నాలుగు విధములు. శ్రీమద్భాగవతమున, అన్య పురాణముల యందు వీటి వివరణ గలదు.

3. వంశము. “రాజ్ఞాం బ్రహ్మ ప్రసూతానాం వంశస్త్రికాలికోఽన్వయః” భా.పు. 17-7-16
బ్రహ్మ వలన పుట్టిన రాజులు, మహర్షుల భూత భవిష్యద్వర్తమాన కులవరంపర వంశమనబడును.

4. మన్వంతరమనగా మనువు, మనుపుత్రులు, ఇంద్రుడు, దేవతలు, ఋషులు, విష్ణువు యొక్క అవతార సంఘటనల ఉల్లేఖము.

“మన్వంతరం మనుర్దేవా మనుపుత్రాః సురేశ్వరః

ఋషయోఽంశావతారశ్చ హరేః షడ్విధముచ్యతే.”

భా.పు. 12-7-15

5. వంశాను చరిత మనగా మర్త్యలోకమున పుట్టిన పుణ్య కర్మశాలురగు ఋషుల, ధర్మ రక్షా తత్పరులగు రాజుల వంశ వంశ చరిత్ర. “వంశానుచరితం తేషాం వృత్తం వంశధరాశ్చయే” అని పురాణలక్షణములైదు.

ఆయాపురాణములననుసరించి కాలనిర్ణయము.

కృతయుగము 1728000సం॥లు

త్రేతాయుగము 1296000సం॥లు

ద్వాపర యుగము 864000సం॥లు

కలియుగము 432000సం॥లు

నాలుగు యుగములు కలిసి మహాయుగమనబడును. దీని పరిమాణము 4320000సం॥లు.

71 మహాయుగములు ఒక మన్వంతరము. దీని పరిమాణము 306720000సం॥లు. పదునాలుగు మన్వంతరములు ఒక కల్పమనబడును. కల్పపరిమాణము (4320000000) బ్రహ్మకు ఒక పగలు.

II

ఈ విధముగ నూరు సంవత్సరములు బ్రహ్మ ఆయుర్దాయము. అనగా 311040000000000సం॥లు. ఈ విధముగ జగత్తు యొక్క వాస్తవ పరిచయము పురాణముల వలన లభించు చున్నది.

పురాణములు పదునెనిమిది. వీటికున్న ప్రసిద్ధి ఉప పురాణములకు కన్పించుట లేదు. కాని ఉపపురాణములలో కొన్ని పురాణములకు పూరకములు కాగా మరికొన్ని స్వతంత్రములు. ఉపపురాణములలో కల్కి పురాణమునకు విశిష్టస్థానముము గలదు. భాగవత పురాణమునకు పూరకమై భవిష్యత్తులో కలియుగమున జరుగు వృత్తములిందు పేర్కొనబడినవి. కలియుగాంతమున విష్ణుమూర్తి కల్కిగ అవతరించి కలిని నాశము చేసి కృతయుగమును స్థాపించుట ప్రధానవృత్తము. ఇందు మూడు అంశలు గలవు. ఒక్కొక్క అంశ మరల అధ్యాయములుగా విభజింపబడినది. ప్రధానముగ భక్తి ఇందు నిరూపింపబడినది. కల్కి పురాణము యొక్క పఠన శ్రవణముల వలన పరమపురుషార్థము లభించును. దీనిని చక్కగా పఠించి భక్తులు ముక్తి నొందుదురు గాక! దీని ప్రచురణమునకై అర్థిక సహాయ మొనరించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారికి నా కృతజ్ఞతాభి వందనములు.

స్వల్ప కాలములో ఈ గ్రంథము ననువదించి యిచ్చిన శ్రీపాద సత్యనారాయణమూర్తి గారికి నా నమస్సులు.

చక్కగా DTP చేసి యిచ్చిన వ్యాసగ్రాఫిక్స్ కాకినాడ వారికి నా కృతజ్ఞతాభి వందనములు.

సంపాదకురాలు

కల్పి-పురాణము-ప్రథమ భాగము

విషయ సూచిక

ప్రథమాంశము

	పుట
1. కలి వివరణము	1-1
2. కల్పి-జన్మము-ఉపనయనము	1-11
3. కల్పి-వరములను పొందుట	1-19
4. కల్పి-కి హరుడు వరము లిచ్చుట	1-27
5. పద్మా స్వయంవరము-రాజులు స్త్రీత్వము నొందుట	1-35
6. శుక పద్మల సంవాదము	1-40
7. హరిభక్తి వివరణము.	1-47

ద్వితీయాంశము

	పుట
1. కల్పి-ఆగమన వర్ణనము	1-55
2. పద్మాకల్కుల సాక్షాత్సంవాదము	1-63
3. రాజులు కల్పిని స్తుతించుట	1-70
4. అనంత-మాయా దర్శనము	1-77
5. అనంత-మాయా నిరసనము	1-86
6. బుద్ధ నిగ్రహమునకై కల్పి-కీకట పురమున కేగుట	1-93
7. బౌద్ధులతో కల్పి-యుద్ధమొనర్చుట.	1-100

కల్కిపురాణము

(ప్రథమాంశము -- ప్రథమాధ్యాయము)

సేంద్రా దేవగణా మునీశ్వరజనా లోకాః సపాలాః సదా
స్వం స్వం కర్మ సుసిద్ధయే ప్రతిదినం భక్త్యా భజం త్యుత్తమాః
తం విఘ్నేశమనంత మచ్యుత మజం సర్వజ్ఞ సర్వాశ్రయమ్
వందే వైదిక తాంత్రికాది వివిధైః శాస్త్రైః పురోవందితమ్.

1

అవతారిక : గ్రంథారంభమున విష్ణు నాశము కొఱకు వ్యాసమహర్షి ఇష్ట దైవ మగు నారాయణునికి నమస్కారము చేయుచున్నాడు.

భావము : ఇంద్రాది దేవతలు, మునీశ్వరులు, అష్టదిక్పాలురు మొదలగు వారిచే తమ తమ అభీష్ట కార్యసిద్ధికొఱకు ప్రతిదినము భక్తితో పూజింపబడువాడు, పూర్వకాలమున దేవతలచే వివిధ వైదికతాంత్రికాది శాస్త్రములచే ఆరాధింపబడినవాడు, సమస్తము నెరిగినవాడు సమస్తమున ధారభూతుడు, విష్ణుములను పోగొట్టువాడు ఆద్యంత రహితుడు నగు అచ్యుతుని నమస్కరించుచున్నాను.

★ ఇచట శ్లోకమున రెండవ పాదమున యం సర్వార్థ సుసిద్ధయే అని పాఠాంతరమున్నది.

వి: ఇంద్రో వహ్నిః పితృవతి: నిర్వతి ర్వరుణోఽనిలః

ధనదః శంకరశ్చైవ లోకపాలాః పురాతనాః.

(అగ్ని పు.)

(ఇంద్రుడు, అగ్ని, యముడు, నిర్వతి, వరుణుడు, వాయువు, కుబేరుడు, శంకరుడు అనువారు దిక్పాలకులు)

నారాయణం నమస్కృత్య నరం చైవ నరోత్తమమ్

దేవీం సరస్వతిం చైవ తతో జయ ముదీరయేత్.

2

భా: నారాయణుని, నరోత్తముడగు నరుని, సరస్వతీదేవిని నమస్కరించి పిమ్మట జయమును అనగా ఇతిహాస పురాణముల నుచ్చరింపవలెను.

వి: అష్టాదశ పురాణాని రామస్య చరితం తథా
 కార్ణవ్యం వేదం పంచముం చ యన్మహాభారతం విదుః
 తథైవ శివధర్మాశ్చ విష్ణుధర్మాశ్చ శాశ్వతాః
 జయేతి నామ తేషాం చ ప్రవదంతి మనీషిణః
 సంసార జయనం గ్రంథం జయ నామాన మీరయేత్ .

అని భవిష్యపురాణమున చెప్పబడినది. సంసారబంధము నుండి విముక్తి కలుగ జేయునది గావున జయ మనబడును. నారాయణు డనగా విష్ణుమూర్తి అవతారము. నార మనగా జలము. ప్రలయ కాలమున జలమును అయనము = ఆశ్రయముగ చేసికొనుట వలన నారాయణుడని పేరు. విష్ణుపురాణమున

ఆపో నారా ఇతి ప్రోక్తా ఆపో వై నరసూనవః

అయనం తస్య తాః పూర్వం తేన నారాయణః స్మృతః

అని చెప్పబడినది. విష్ణువు యొక్క అవతారవిశేషమే నరుడు. (ఋషి విశేషము)

శ్రీ మద్భాగవతమున

ధర్మస్య దక్షదుహిత ర్యజనిష్ఠ మూర్త్యాం

నారాయణో నర ఇతి స్మృతః ప్రభావః

2-7-7

అని పేర్కొనబడినది. దక్షపుత్రికయందు జన్మించిన విష్ణువు యొక్క అంశలు నరనారాయణులు. ఋషులగు వీరు ఘోరతప మాచరించిరి.

తుర్యే ధర్మకలాసగ్నే నరనారాయణా వృషీ

భూత్వాత్మోపశమోపేత మకరో ద్భుశ్చరం తపః .

1-3-7

యద్దోర్ధం కరాల సర్ప కవల జ్వాలా జ్వలద్విగ్రహాః

నేతుః సత్కరవాల దండ దలితా భూపాః క్షితిక్షోభకాః

శశ్వత్ సైంధవవాహనో ద్విజజనిః కల్కిః పరాత్మాహరిః

పాయాత్ సత్యయుగాది కృత్ స భగవాన్ ధర్మప్రవృత్తిప్రియః .

3

భా: రాజ్యమును రక్షింపవలసిన రాజులు భూమండలమున క్షోభకలుగజేయు సమయమున, పరమాత్మ యగుకల్కియొక్క బాహువులనెడి భయంకర సర్పముల విషజ్వాలలచే రాజులశరీరములు భస్మీభూతములగును. కల్కి తీక్ష్ణకరవాలముచే (కత్తి) రాజులు చంపబడుదురు. బ్రాహ్మణవంశమందు జన్మించి అశ్వము వాహనముగ కలిగి, కృతాదియుగములకు ప్రవర్తకుడై ధర్మప్రవృత్తి యందు స్రియుడుగు కల్కి అవతారమునుధరించిన భగవంతుడుగు శ్రీహరి రక్షించుగాక.

వి : చత్వారి భారతే వర్షే యుగాని ఋషయోఽబ్రువన్

కృతం త్రేతా ద్వాపరశ్చ కలిశ్చేతి చతుర్యగమ్ .

అని మత్స్యపురాణమున (118 అధ్యాయం) నాలుగు యుగములు చెప్పబడినవి. కృతయుగమున ధర్మము నాలుగు పాదములతో నడవగ క్రమముగ హోసము చెందుచు కలియుగమున ఒక్కపాదముతో నడుచు నని చెప్పబడినది.

ఇతి సూతవచః శ్రుత్వా నైమిషారణ్యవాసినః

శౌనకాద్యా మహాభాగాః పప్రచ్ఛ స్తం కథా మిమామ్.

4

హేసూత! సర్వధర్మజ్ఞ! లోమహర్షణ పుత్రక

త్రికాలజ్ఞ! పురాణజ్ఞ! వద భాగవతీం కథామ్.

5

భా: లోమహర్షణ పుత్రుడుగు ఉగ్రశ్రవసుని మాటలు వినిన నైమిషారణ్య వాసులగు మునిజనము భూత, భవిష్యద్వర్తమానములను, సర్వధర్మములను పురాణములను తెలిసిన లోమహర్షణ పుత్రుని చూచి సూత! భగవత్సంబంధముగు కథను చెప్పుమని అడిగిరి.

వి : 'బ్రాహ్మణ్యాం క్షత్రియాత్ సూతః' అని యాజ్ఞవల్క్యస్మృతిలో చెప్పబడినది. విష్ణుపురాణమున(3-6-16)

ప్రభ్యాతో వ్యాస శిష్యోఽభూత్ సూతో వై లోమహర్షణః

పురాణసంహితా స్తస్మై దదౌ వ్యాసో మహామునిః.

అని లోమహర్షణుడు వేదవ్యాసులవారి ప్రధానశిష్యుడుగ పేర్కొనబడినది. వ్యాసుడు ప్రసన్నుడై తనగ్రంథముల నన్నిటిని లోమహర్షణున కిచ్చెను. శ్రీమద్భాగవతమున లోమహర్షణుని వృత్తాంతము (10-7-13) ఇటులున్నది. వ్యాసాసనమున కూర్చుండి లోమహర్షణుడు నైమిషారణ్యవాసులగు మహర్షులకు పురాణములను వినిపించుచుండెను. ఆ సమయమున తీర్థయాత్రలు చేయుచు బలదేవు డచ్చటకు వచ్చెను. ఋషు లందరు లేచి నిలబడి అతనికి నమస్కరించిరి. కాని లోమహర్షణుడు లేవలేదు. బలదేవుడు అతనిని అహంకారిగ తలచి క్రుద్ధుడై సంహరించెను. ఋషు లందరు తిరిగి అతనిని బ్రతికించుమని వేడుకొనగ బలదేవుడు 'లోమహర్షణుడు తిరిగి బ్రతుకుట సాధ్యముకాదు. ఇతని పుత్రుడుగు ఉగ్రశ్రవసుడు (ఉగ్రశ్రవాః) మీకు పురాణశ్రవణము చేయు'నని చెప్పెను. కల్కి పురాణమునకు వక్త కూడా ఉగ్రశ్రవసుడే.

కః కలిః? కుత్ర వా జాతో జగతా మీశ్వరః ప్రభుః

కథం వా నిత్యధర్మస్య వినాశః కలినా కృతః.

6

ఇతి తేషాం వచః శ్రుత్వా సూతో ధ్యాత్వా హరిం ప్రభుమ్

సహర్షపులకోద్భిన్నసర్వాంగః ప్రాహ తాన్ మునీన్.

7

భా: కల్కి ఎవరు? ఎక్కడ జన్మించెను? ఎట్లు లోకముల కధిపతి ఆయెను? ఎట్లు నిత్యధర్మమును నాశముజేసెనని మహర్షులు ప్రశ్నించిరి. వారి మాటలు వినిన ఉగ్రశ్రవసుడు హరిని ధ్యానించి, ఆనందపులకితుడై మహర్షుల కిట్లు చెప్పెను.

సూత ఉవాచ

శృణుధ్వ మిద మాఖ్యానం భవిష్యం పరమాద్భుతమ్

కథితం బ్రహ్మణా పూర్వం నారదాయ విప్రుచ్చతే.

8

నారదః ప్రాహ మునయే వ్యాసా యామితతీజసే

స వ్యాసో నిజపుత్రాయ బ్రహ్మరాతాయ ధీమతే.

9

భా: ఓమహర్షులారా! మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును గొలుపు వృత్తాంతమును మీరు వినుడు. పూర్వకాలమున నారదు డడుగగ బ్రహ్మ అతనికి ఈ ఉపాఖ్యానము చెప్పెను. నారదుడు అమితతీజస్వీయగు వ్యాసునకు, వ్యాసమహర్షి తనపుత్రుడగు బ్రహ్మరాతునకు ఈ కథను చెప్పెను.

స చాభిమన్యుపుత్రాయ విష్ణు రాతాయ సంసది

ప్రాహ భాగవతాన్ ధర్మా నస్తాదశసహస్రకాన్.

10

తదా నృపే లయం ప్రాప్తే సప్తాహే ప్రశ్నశేషితమ్

మార్కండేయాదిభిః పృష్టః ప్రాహ పుణ్యాశ్రమే శుకః.

11

భా: బ్రహ్మరాతుడు అభిమన్యు పుత్రుడగు విష్ణురాతునికి సభలో భాగవతధర్మములను వినిపించెను. అందు 18000 శ్లోకములు గలవు. రాజగు విష్ణురాతుడు మరణించగా పుణ్యాశ్రమమున మిగిలిన భాగవతధర్మములను మార్కండేయాది మహర్షులడుగ శుకమహర్షి వారికి వివరించెను.

తత్రాహం తదనుజ్ఞాతః శ్రుతవా నస్మి యాః కథాః

భవిష్యాః కథయామీహ పుణ్యా భాగవతీః శుభాః.

12

తాః శృణుధ్వం మహాభాగాః సమాహితధియోఽనిశమ్

గతే కృష్ణే స్వనిలయం ప్రాదుర్భూతో యథా కలిః.

13

భా: శుకమహర్షి వలన పుణ్యాశ్రమమున వినిన పుణ్యప్రదమగు భాగవతవృత్తాంతమును మీకు చెప్పెదను. శ్రీకృష్ణభగవానుడు వైకుంఠమునకు వెడలిన పిమ్మట కలి పుట్టిన వృత్తాంతమును

సావధానముగ వినుడు.

ప్రలయాంతే జగత్ప్రష్టా బ్రహ్మ లోకపితామహః

ససర్వ ఘోరం మలినం పృష్ఠదేశాత్ స్వపాతకమ్.

14

స చాధర్మ ఇతి ఖ్యాత స్తస్య వంశాను కీర్తనాత్

శ్రవణాత్ స్మరణాల్లోకః సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే.

15

భా : ప్రలయాంతమున సృష్టికర్తయగు బ్రహ్మ తన పృష్ఠ దేశమునుండి ఘోరము, మలినమునగు స్వీయ పాతకమును సృజించెను. ఆపాతకము అధర్మమును పేరుతో ప్రసిద్ధి నొందెను. తద్వంశమును కీర్తించుట వలన వినుట వలన స్మరించుట వలన ప్రజలు సర్వపాపములనుండి ముక్తులగుదురు.

అధర్మస్య ప్రియా రమ్యా మిథ్యా మార్జారలోచనా

తస్య పుత్రోఽతితేజస్వీ దంభః పరమకోపనః

16

సమాయాయాం భగిన్యాం తు లోభం పుత్రం చ కన్యకామ్

నికృతిం జనయామాస తయోః క్రోధః సుతోఽభవత్

17

భా : అధర్మముని భార్య పేరు మిథ్య. పిల్లి కళ్లు గలది. అయినా మనోహరమైనది. వారికి మిక్కిలి తేజస్సు, కోపముగల దంభుడును పుత్రుడు కలిగెను. మాయ వారి పుత్రిక. దంభునివలన తనసోదరియగు మాయయొక్క గర్భమున లోభుడును పుత్రుడు, నికృతి యను కన్యకయు కలిగిరి. లోభనికృతులకు క్రోధుడును కొడుకు పుట్టెను.

స హింసాయాం భగిన్యాం తు జనయామాస తం కలిమ్

వామహస్తధృతోపస్థం తైలాభ్యక్తాంజన ప్రభమ్.

18

కాకోదరం కరాలాస్యం లోలజిహ్వాం భయానకమ్

పూతిగంధం ద్యూతమద్య శ్రీసువర్ణకృతాశ్రయమ్.

19

భా : క్రోధుని సోదరి హింస. క్రోధుని వలనహింసకు కలి జన్మించెను. కలి ఎడమచేతిలో లింగమును (గుహ్యంగము) ధరించెను. అతడు తైలమిశ్రితము అగు అంజనము (కాటుక) వలె నల్లగ నుండెను. కాకి పాట్లు, నల్లని ముఖము, వ్రేలాడు (జిహ్వా) నాలుక కలిగి కలి భయంకరు డయ్యెను. కలి జూదము, మద్యము, శ్రీ, సువర్ణముల నాశ్రయించి యుండెను.

భగిన్యాం తు దురుక్త్యాం స భయం పుత్రం చ కన్యకామ్

మృత్యుం స జనయామాస తయోశ్చ నిరయోఽభవత్.

20

యాతనాయాం భగిన్యాం తు లేభే పుత్రాయుతాయుతమ్

ఇత్థం కలికులే జాతో బహవో ధర్మనిందకాః

21

భా: కలికి తన సోదరియగు దురుక్తి వలన భయ నామకపుత్రుడు మృత్యువను పుత్రికయై కలిగిరి. మృత్యువునకు భయునివలన నిరయుడు జన్మించెను. యాతన నిరయుని సోదరి వారిద్దరికి అసంఖ్యాకులగు పుత్రులు జన్మించిరి. ఇట్లు కలి వంశమున అనేకులు ధర్మనిందకులు పుట్టిరి.

యజ్ఞాధ్యయనదానాది వేదతంత్రవిनाశకాః

ఆధివ్యాధి జరాగ్లాని దుఃఖశోక భయాశ్రయాః .

22

కలిరాజానుగాళ్ళేరు రూఢశో లోక నాశకాః

బభూవుః కాలవిభ్రష్టాః క్షణికాః కాముకా నరాః .

23

భా: కలి వంశీయులు యజ్ఞము , అధ్యయనము, దానము మున్నగు వైదిక ధార్మిక కార్యములను నాశము చేయుచు, ఆధి, వ్యాధి, ముసలితనము, గ్లాని, దుఃఖము, శోకము, భయముల నాశ్రయించి యుండిరి. (ఆధి=మానసిక వ్యధ) కలిరాజు ననుసరించు సేవకజనము లోకమును పీడించుచు గుంపుగ తిరుగసాగిరి. వీరు కాలమున కతీతులై భోగలాలసులై, కామ స్వభావము గల వారయిరి.

దంభాచార దురాచారా స్తాతమాత్మ విహింసకాః

వేదహీనా ద్విజా దీనాః శూద్రసేవాపరాః సదా.

24

కుతర్కవాదబహులా ధర్మవిక్రయిణోఽధమాః

వేదవిక్రయిణో వ్రాత్యై రస విక్రయిణ స్తథా.

25

మాంస విక్రయిణః క్రూరాః శిశ్నోదరపరాయణాః

పరదారరతా మత్తా వర్ణసంకర కారకాః .

26

భా: కలిరాజు జనము దంభాచారులు, దురాచారులై తల్లిదండ్రులను హింసించుచుండిరి. బ్రాహ్మణవంశమున పుట్టిన వారు వేదశాస్త్రములకు దూరమై , దరిద్రులై నిరంతరము శూద్రసేవాతత్పరులైరి. వారు (బాహ్మణులు) కుతర్కములతో కాలయాపన చేయుచు అధార్మికులు, అధములు, ఉపనయనాది సంస్కార బాహ్యులు నయిరి. వారు (కలిసేవకజనము) నిషిద్ధముగ వేద-మాంస -రస విక్రయము జేయుచు క్రూరులై, కామతత్పరులై ఉదరతృప్తియే లక్ష్యముగ పరదారలయం దాసక్తులై మదించిన వారై వర్ణసంకర కారకు లగుచున్నారు.

[ప్రథమ భాగము

ప్రహస్యాకారాః ; పాపసారాః శతా మత నివాసినః
షోడశాబ్దాయుషః శ్యాల బాంధవా నీచసంగమాః.

27

వాదకలహక్షుభ్దాః కేశవేశ విభూషణాః

కలౌ కులీనా ధనినః పూజ్యా వార్ధుషికా ద్విజాః.

28

భా: కలిని అనుసరించు జనులు పాట్టివారు, పాపపరాయణులు, వంచకులు, మతనివాసులు, పదహారుసంవత్సరము లాయుర్దాయము గలవారు శ్యాలబాంధవులు నీచసంగత్యము గలవారునైరి. వివాద, కలహములకు కారణభూతులై, కేశాదుల నలంకరించుకొనుటయం దాసక్తి కలవారైరి. కలి యుగమున కులీనులు, ధనికులు వార్ధుషికులగు (వడ్డీ వ్యాపారము చేయువారు) బ్రాహ్మణులు పూజ్యులగు చున్నారు.

సన్యాసినో గృహాసక్తా గృహస్థా స్త్వవివేకినః

గురునిందాపరా ధర్మధ్వజినః సాధువంచకాః.

29

ప్రతిగ్రహరతాః శూద్రాః పరస్వ హరణాదరాః

ద్వయోః స్వీకార ముద్వాహాః శరే మైత్రీ వదాన్యతా .

30

ప్రతిదానే క్షమాశక్తౌ విరక్తి కరణాక్షమే

వాచాలత్వం చ పాండిత్యే యశోఽర్థే ధర్మసేవనమ్.

31

భా: న సన్యాసులు గృహస్థధర్మమం దనురక్తులయిరి. గృహస్థులు అవివేకులై గురునిందను చేయుచు, సాధువంచకులై తా మాచరించునదియే ధర్మమని తలచుచున్నారు. ప్రతిగ్రహమం దాసక్తి కల్గిన శూద్రులు పరధనము నపహరించు వారయిరి. స్త్రీ పురుషుల సమ్మతియే వివాహము. వంచకులతో మైత్రి చేయుదురు. ప్రతిదానమును చేయుచు తమను తాము ప్రశంసించుకొందురు. అపరాధము చేసినవారిని దండించక క్షమించెదరు. దుర్బలుల యెడ విరక్తి ప్రకటించెదరు. ఎక్కువ మాట్లాడుటయే పాండిత్యము. యశస్సును పొందుటకు మాత్రమే ధర్మకార్యములు చేయుదురు.

ధనాధ్యత్వం చ సాధుత్వే దూరే నీరే చ తీర్థతా

సూత్రమాత్రేణ విప్రత్వం దండమాత్రేణ మస్కరే.

32

అల్పసన్యా వసుమతీ నదీతీర్థే వరోపితా

త్రియో వేశ్యాలాపసుఖాః స్వపుంసా త్మకత్మానసాః .

33

భా: ధనవంతుని సాధుపురుషునిగ, దూరమందున్న జలము తీర్థజలముగ, యజ్ఞోపవీతధారణము చేతనే బ్రాహ్మణుడుగ, దండధారణము చేతనే సన్యాసిగ తలచుదురు. భూమి అల్పసన్యము పండునదగును. జలము సమృద్ధిగ లేకపోవుటచే నదులు తీరములవెంబడి

ప్రవహించును. స్త్రీలు తమ భర్తలయందు దనురాగము లేనివారై వేశ్యాలాపములచే సుఖపడుదురు.

పరాన్న లోలుపా విప్రా శృండాం గృహయాజకాః

త్రియో వైధవ్యహీనాశ్చ స్వచ్ఛందాచరణప్రియాః.

34

చిత్రవృష్టికరా మేఘా మందసస్యా చ మేదిన్

ప్రజాభజా నృపా లోకాః కరపీడాప్రపీడితాః .

35

భా: పరాన్నమందు లోభముచే బ్రాహ్మణులు చండాలగృహములయందు పౌరో హిత్యము చేయుదురు. స్త్రీలు వైధవ్యము లేనివారై స్వచ్ఛందముగ తిరుగుదురు. మేఘములు చిత్రముగ వర్షించుచుండుటచే భూమియందు పంటలు తగ్గును. ప్రజారక్షకులు కావలసిన రాజులు కలియుగమున పన్నులచే ప్రజలను బాధించుచు ప్రజాభక్షకు లగుదురు.

స్కంధే భారం కరే పుత్రం కృత్వా కుబ్ధాః ప్రజా జనాః

గిరి దుర్గం వనం ఘోర మాశ్రయిష్యంతి దుర్భగాః .

36

మధు మాంసై ర్యూలఫలై రాహరైః ప్రాణధారిణః

ఏవం తు ప్రథమే పాదే కలే కృష్ణవినిందకాః .

37

భా: అభాగ్యజనము భుజమున భారము, చేతిలో పుత్రునితో దుర్గమ పర్యతములను ఘోరారణ్యములను ప్రవేశించి మధు-మాంస-కందముల ఫలములను ఆహారముగ స్వీకరించుచు ప్రాణధారణ చేయుదురు. ఆవిధముగ కలియుగము ప్రథమపాదమున జనులు కాలయాపన చేయుచు శ్రీ కృష్ణనిందకు లగుదురు.

ద్వితీయే తన్నామహీనా స్తుతీయే వర్ణసంకరాః

ఏక వర్ణా శ్చతుర్థే చ విస్ఫుటాచ్యుత సత్త్రియాః .

38

నిఃస్వాధ్యాయ స్వధా స్వాహా వౌష డోంకార వర్జితాః

దేవాః సర్వే నిరాహారాః బ్రహ్మణం శరణం యయుః .

39

భా: కలియుగము ద్వితీయ పాదమున ప్రజలు శ్రీకృష్ణుని నామోచ్చారణము కూడ చేయరు. మూడవ పాదమున వర్ణసంకర్యము, నాల్గవ పాదమున బ్రాహ్మణాది నాలుగు వర్ణముల స్థానమున ఒక్క వర్ణమే యేర్పడి శ్రీకృష్ణుని ఆరాధించుట పూర్తిగ మరచెదరు. ఇట్లు స్వాధ్యాయము, స్వధా, స్వాహా, వౌషట్, ఓం కారాలు అంతర్నితముగుటచే (యజ్ఞయోగాది క్రియాకలాపము లుప్తముగుటచే) సమస్త దేవతలు ఆహారము లేనివా రయిరి. అప్పుడు వారు బ్రహ్మదేవుని శరణు వేడిరి.

ధరిత్రీ మగ్రతః కృత్వా క్షీణాం దీనాం మనస్వినీమ్

దదృశు ద్రుహ్మణో లోకం పేదధ్వని నినాదితమ్ .

40

యజ్ఞధూమైః సమాకీర్ణం మునివర్యనిషేవితమ్

సువర్ణపేదికామధ్యే దక్షిణావర్త ముజ్జులమ్ .

41

భా: దుర్బలము దీనము నయి, మనస్విని యగు భూమిదేవిని ముందుంచి కొని దేవతలందరు బ్రహ్మలోకమునకు వెడలిరి. వేదగానములతో ప్రతిధ్వనించు బ్రహ్మలోకమును వారు చూచిరి. అచ్చట సువర్ణపేదికామధ్యదేశమున దక్షిణావర్తమను అగ్ని జ్వలించు చున్నది. అప్రదేశమంతయు మునీశ్వరులచే సేవింపబడుచు యజ్ఞధూమముచే వ్యాప్తమైయున్నది.

వహ్నియూపాంకితోద్యాన వన పుష్ప ఫలాన్వితమ్

సరోభిః సారస్థైః హంస్థై రాహ్వాయంత మివాతిథిమ్ .

42

వాయులోల లతాజాల కుసుమాలికులాకులైః

ప్రణామాహ్వాన సత్కార మధురాలాపవీక్షణైః .

43

భా : యాగీయ పశుబంధము కొఱకు ఉపయోగించు స్తంభమునకు యూపమని పేరు. అట్టి యూపముతో కూడినదై బ్రహ్మలోకము పుష్ప ఫలాన్వితములయిన ఉద్యానవనములతో శోభిల్లుచుండెను. అతిథులను అహ్వానించుచున్నవా యన్నట్లు శబ్దములు చేయు సారస - హంసలతో నిండిన సరోవరము అచ్చట గలవు. వాయుసంచారముచే కదలుచున్న లతా పుష్పముల పైవ్రాలెడి తుమ్మెదల ఝంకారములు పథిక జనమునకు ప్రణామ-అహ్వాన-సత్కార-మధురాలాప-వీక్షణములు చేయుచున్నవా యన్న ట్లున్నవి.

తద్రుహ్మసదనం దేవాః సేశ్వరాః క్లిన్నమానసాః

వివిశు స్తదనుజ్ఞాతాః నిజకార్యం నివేదితుమ్ .

44

త్రిభువనజనకం సదాసనస్థం సనక సనందన సనాత నైశ్చసిద్ధైః

పరిసేవిత పాదకమలం బ్రహ్మాణం దేవతా సేముః .

45

భా: భిన్నమనస్కులయిన దేవతలు ఇంద్రునితో గూడి బ్రహ్మయనుజ్ఞ పొందినవారై తమకార్యమును నివేదించుటకు బ్రహ్మభవనమునకు వెడలిరి. సనక సనందనాది ఋషులచే, సిద్ధులచే సేవింపబడు చున్న బ్రహ్మకు దేవతలు నమస్కరించిరి.

ఇతి శ్రీకల్కి పురాణేఽను భాగవతే
భవిష్యే కలి వివరణం నామ
ప్రథమోధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యము నగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున
కలివివరణ మను
ప్రథమాధ్యాయము.
★★★

కల్కిపురాణము ప్రథమాంశము-- ద్వితీయాధ్యాయము

★ ★ ★

సూత ఉవాచ.

ఉపవిష్టా స్తతో దేవా బ్రహ్మణో వచనాత్ పురః
కలే ర్దోషా ధర్మహానిం కథయామాసు రాదరాత్. 1

దేవానాం తద్వచః శ్రుత్వా బ్రహ్మ తానిహ దుఃఖితాన్
ప్రసాదయిత్వా తం విష్ణుం సాధయిష్యా మ్యభీషితమ్. 2

భా: సూతుడు పలికెను. దేవతలు బ్రహ్మ భవనమును ప్రవేశించి బ్రహ్మ యనుమతితో కూర్చుండిరి. పిమ్మట కలిదోషము వలన కలుగు ధర్మహానిని విన్నవించిరి. దేవతల వచనములు విని బ్రహ్మ దుఃఖితు లయిన దేవతలను గూర్చి 'విష్ణుమూర్తిని ప్రసన్నుని చేసుకొని మీకోరిక తీర్చునని చెప్పెను.

ఇతి దేవైః పరివృతో గత్వా గోలోకవాసినమ్
స్తుత్వా ప్రాహ పురో బ్రహ్మ దేవానాం హృదయేషితమ్. 3

తచ్ఛ్రుత్వా పుండరీకాక్షో బ్రహ్మణ మిద మబ్రవీత్
శంభతో విష్ణుయశసో గృహే ప్రాదుర్భవా మ్యహమ్
సుమత్యాం మాతరి విభో! కన్యాయాం త్వన్నిదేశతః. 4

భా: ఇట్లు చెప్పి బ్రహ్మ దేవతలను తీసుకొని వైకుంఠమునకు వెడలి విష్ణుమూర్తిని స్తుతించి దేవతల యభీష్టమును నివేదించెను. పిమ్మట పుండరీకాక్షుడు బ్రహ్మతో 'హేవిభో! నీవు చెప్పిన ప్రకారము నేను శంభలనగరమున విష్ణుయశసుని గృహమున సుమతియను కన్యకు జన్మించగలనని పలికెను.

చతుర్విః భ్రాతృభి ర్దేవ! కరిష్యామి కలిక్షయమ్
భవంతో బాంధవా దేవాః స్వాంశే నావతరిష్యథ. 5

ఇయం మమ ప్రియా లక్ష్మీః సింహలే సంభవిష్యతి

బృహద్రథస్య భూపస్య కౌముద్యాం కమలేక్షణా

భార్యాయాం మమ భార్యైషా పద్మా నామ్నీ జనిష్యతి.

6

భా: నలుగురు సోదరులతో కలిసి కలినాశమును చేయగలను. మీరందరుబంధుజనముగ తమతమ అంశలతో భూమండలమున అవతరించెదరు. మాకు మిక్కిలి ప్రీతిపాత్రురాలయిన లక్ష్మీదేవి సింహలదేశమున బృహద్రథ రాజపత్నియగు కౌముది గర్భమున పద్మ అను పేరుతో జన్మించగలదు.

యాత యూయం భువం దేవాః స్వాంశావతరణే రతాః

రాజానౌ మరుదేవాపీ స్థాపయిష్యామ్యహం భువి.

7

పునః కృతయుగం కృత్వా ధర్మాన్ సంస్థాప్య పూర్వవత్

కలివ్యాళం సంనిరస్య ప్రయాస్యే స్థావలయం విభో.

8

భా: ఓ దేవతలారా! మీరు మీమీ అంశలతో అవతరించుటకు భూమండలమునకు వెడలుదు. నేను మరుడు, దేవాపి అను ఇద్దరు రాజులను పృథ్వియందు నిలుపుదును. ఓ బ్రహ్మదేవ! నేను మరల కృతయుగమునుజేసి ధర్మసంస్థాపన గావించెదను. కలియును సర్పమును సంహరించి నేను వైకుంఠమునకు తిరిగి వెళ్ళెదను.

ఇత్యుదీరిత మాకర్ణ్య బ్రహ్మ దేవగణై ర్హృతః

జగామ బ్రహ్మసదనం దేవాశ్చ త్రిదివం యయుః.

9

మహిమాం స్వస్య భగవాన్ నిజజన్మకృతోద్యమః

విప్రర్ష! శంభలగ్రామ మావివేశ పరాత్మకః.

10

భా: విష్ణుమూర్తి మాటలు వినిన పిమ్మట బ్రహ్మ బ్రహ్మలోకమునకు, దేవతలు స్వర్గలోకమునకు వెడలిరి. ఓ విప్రశ్రేష్ఠ! విష్ణుభగవానుడు దేవతలకు చెప్పిన ప్రకారము జన్మించుటకై శంభల గ్రామమును ప్రవేశించెను.

సు. శ్యాం విష్ణుయశసా గర్భ మాధత్త వైష్ణవమ్

గ్రహనక్షత్ర రాశ్యాది సేవిత శ్రీపదాంబుజమ్.

11

సరిత్సముద్రా గిరయో లోకాః సస్థాణుజంగమాః

సహర్షా ఋషయో దేవా జాతే విష్ణౌ జగత్పతౌ.

12

బభూవుః సర్వసత్త్వానా మానందా వివిధాశ్రయాః

నృత్యంతి పితరో హృష్టాస్తాష్టా దేవా జగుర్యశః .

13

చక్రం ర్వాద్యాని గంధర్వా ననృతు శ్చాప్సరో గణాః .

14

భా: జగత్పతి యగు శ్రీమహావిష్ణువు మానవ గర్భమున జన్మించగనే నదులు, సముద్రములు, పర్వతములు, లోకములు అనగా స్థావరజంగమములు, ఋషిగణము, దేవతలు మిక్కిలి ప్రసన్నులయిరి. సమస్తప్రాణులు తమ తమ ఆనందమును ప్రకటించినవి. పితృదేవతలు ఆనందముతో నృత్యము చేసిరి. దేవతలు సంతోషముతో విష్ణుమూర్తి యశస్సును గానము చేసిరి. గంధర్వులు వాద్యములు వాయించిరి . అప్పర స్త్రీలు నృత్యము చేసిరి.

ద్వాదశ్యాం శుక్లపక్షస్య మాధవే మాసీ మాధవమ్

జాతం దదృశతుః పుత్రం పితరో హృష్టమానసా .

15

ధాతృమాతా మహాషష్ఠీ నాభిచ్ఛేత్రి తదంబికా

గంగోదకక్లేదమోక్షా సావిత్రి మార్జనోద్యతా .

16

భా : వైశాఖశుక్ల ద్వాదశి నాడు మాధవుడు భూమియం దవతరించెను. తండ్రి విష్ణుయశస్సు, తల్లి సుమతి మిక్కిలి ఆనందముతో పుత్రుని చూచిరి. మహాషష్ఠి (దుర్గాదేవి యొక్క ఒకమూర్తిపేరు) బాలునికి ధాత్రి (రక్షకురాలు) ఆయెను. అంబిక (దుర్గ) బాలుని బొడ్డు కోసెను. సావిత్రి గంగాజలముతో బాలునికి నీళ్లు పోసెను.

వి. గాయత్రీ నామ పూర్వాహ్నా సావిత్రి మధ్యమే దినే

సరస్వతీ చ సాయాహ్నా వైవ సంధ్యా త్రిధా స్మృతా .

కాలభేదముచే సంధ్యకు గాయత్రి, సావిత్రి, సరస్వతి అని పేర్లు. ఉదయమున గాయత్రి, మధ్యాహ్నమున సావిత్రి, సాయంకాలమున సరస్వతి అని సంధ్యా దేవికి పేర్లు.

తస్య విష్ణో రనంతస్య వసుధాఽధాత్ పయః సుధామ్

మాతృకా మాంగల్యవచః కృష్ణజన్మదినే తథా .

17

బ్రహ్మ తదుపధార్యాశు స్వాశుగం ప్రాహ సేవకమ్

యాహీతి సూతికాగారం గత్వా విష్ణుం ప్రబోధయ .

18

చతుర్భుజమిదం రూపం దేవానామపి దుర్లభమ్

త్యక్త్వా మానుషవద్రూపం కురు నాథ! విచారితమ్ .

19

భా: విష్ణుమూర్తి కృష్ణవతార దినమున వలె విష్ణువు కల్గి అవతారమెత్తిన రోజున వృద్ధి

దుగ్ధరూపమును సుధాధారను ధరించెను. మాతృక యను దేవి బాలున కాశీర్వాదముల నొనగెను. విష్ణువు చతుర్భుజములతో శంభుల గ్రామమున జన్మించె నను విషయము తెలిసి బ్రహ్మ శీఘ్రగతి గల సేవకుడగు పవనుని 'నీవు సూతికా గృహమునుకు వెళ్ళి విష్ణుమూర్తిని 'ఓనాథ! చతుర్భుజరూపమును విడిచి మానుషరూపము ధరించవలసినదని' ప్రబోధించు'మని పలికెను.

ఇతి బ్రహ్మవచః శ్రుత్వా పవనః సురభిః సుఖమ్

సశీతః ప్రాహ తరసా బ్రహ్మణో వచనాద్భుతః .

20

తచ్చుత్వా పుండరీకాక్షః తత్క్షణాద్ ద్విభుజోఽభవత్

తదా తత్ప్రతిరౌ దృష్ట్వా విస్మయాపన్నమానసౌ.

21

భా: శీతలుడు, సుగంధయుక్తుడగు పవనుడు బ్రహ్మవచనమును విని శీఘ్రముగ వెడలి విష్ణుమూర్తికి నివేదించెను. పుండరీకాక్షుడు బ్రహ్మవచనాను సారము చతుర్భుజమూర్తి నుప సంహరించుకొనిరెండు భుజములు కలవాడాయెను. నాలుగు భుజములుగల బాలునిరెండు భుజములు కలవానిగ మారుటను చూసి తల్లిదండ్రులు ఆశ్చర్యచకితు లయిరి.

భ్రమ సంస్కారవ త్తత్ర మేనాతే తస్య మాయయా

తతస్తు శంభులగ్రామే సోత్సవా జీవజాతయః

మంగళా చారబహులాః పాపతాపవివర్జితాః

22

భా: కాని వారు విష్ణుమూర్తి మాయచే మోహితులై తామే భ్రమచే రెండు భుజములు గలవానిని నాలుగుభుజములుగల వానిగ తలచితి మనుకొని రి. శంభుల గ్రామమున ప్రజలందరు పాపతాపములను విడిచి మంగళాచరణ కలవారై ఉత్సవము జరుపుకొనిరి.

సుమతి స్తం సుతం లబ్ధ్వా విష్ణుం జిష్ణుం జగత్ప్రతిమ్

పూర్ణకామా విప్రముఖ్యా నాహూ యాదా ధ్గవాం శతమ్.

23

హరేః కళ్యాణకృ ద్విష్ణుయశాః శుద్ధేన చేతసా

సామర్థ్య జు ర్విద్భి రగ్రైస్తన్నామకరణే రతః.

24

భా: జగత్ప్రతి, జిష్ణువు నగు విష్ణుమూర్తిని పుత్రునిగ పొంది సుమతి బ్రాహ్మణోత్తములను ఆహ్వానించి నూరుగోవులను దానముగ నిచ్చెను. తండ్రియగు విష్ణుయశుడు బాలుడగు హరికి శుభము కోరి ఋగ్వేద-యజుర్వేద-సామవేద విదులగు బ్రాహ్మణులను నామకరణమందు నియోగించెను.

తదా రామః కృపాహ్యసో ద్రోణి ర్భిక్షుశరీరిణః
సమాయాతా హరిం ద్రష్టుం బాలకత్వ ముపాగతమ్.

25

తా నాగతాన్ సమాలోక్య చతురః సూర్యసన్నిభాన్
హృష్టరోమా ద్విజవరః పూజయాశ్చక్ర ఈశ్వరాన్.

26

భా: అప్పుడు పరశురాముడు, కృపాచార్యుడు, అశ్వత్థామ, వ్యాసుడు భిక్షురూపమును ధరించి బాలకుడుగు హరిని చూచుటకు వచ్చిరి. బ్రాహ్మణోత్తముడుగు విష్ణుయశుడు సూర్యుని వలె ప్రకాశించెడి నలుగురిని చూచి హర్షపులకితుడై పూజించెను.

పూజితా స్తే స్వాసనేషు సంవిష్టాః స్వసుఖాశ్రయాః
హరిం క్రోడగతం తస్య దదృశుః సర్వమూర్తయః.

27

తం బాలం నరాకారం విష్ణుం నత్వా మునీశ్వరాః
కల్కిం కల్క-వినాశార్థ మావిర్భూతం విదు ర్భుధాః.

28

భా: నలుగురు మహర్షులు యథోచితముగ పూజింపబడినవారై తృప్తిని పొంది ఆసనములయం దుపవిష్టై తండ్రి ఒడిలోనున్న బాలుడుగు హరిని చూచిరి. మునీశ్వరులు మనుష్యరూపమును ధరించిన హరికి నమస్కరించిరి; అతనిని భూకలంకవినాశనము కొఱకు ఆవిర్భవించిన కల్కి-అవతారముగ వారు తెలిసికొనిరి.

నామాకుర్వం స్తత స్తస్య కల్కి-రిత్యభివిశ్రుతమ్
కృత్వా సంస్కారకర్మాణి యయు స్తే హృష్టమానసాః.

29

తతః స వవృధే తత్ర సుమత్యా పరిపాలితః

30

కాలే నాల్పేన కంసారిః శుక్లపక్షే యథా శశీ.

భా: మహర్షులు ఆబాలునికి కల్క-మును (పాపమును) పోగొట్టువాడుగుటచే కల్కి-యని ప్రసిద్ధమగు నామకరణము చేసిరి. పిమ్మట జాతకర్మలను పూర్తి చేసి సంతృప్తమనస్కులై అక్కడినుండి వెడలిరి. జాతసంస్కారములు పూర్తియయిన బాలుడు సుమతిచే పోషింప బడుచు అల్పకాలముననే శుక్లపక్ష చంద్రుని వలె వృద్ధిపొందెను.

కల్కేః జ్యేష్ఠాశ్రయః శూరాః కవి ప్రాజ్ఞ సుమంత్రకాః

31

పితృమాతృప్రియకరా గురువిప్రప్రతిష్ఠితాః .

కల్కే రంశాః పురా జాతాః సాధవో ధర్మతత్పరాః

32

గార్హ భార్హ విశాలాద్యా జ్ఞాతయ స్తదనువ్రతాః .

భా. తల్లిదండ్రులకు ప్రియమును కల్గించువారు, గురువిప్రుల ప్రతిష్ఠకు కారణభూతులగు కవి-ప్రాజ్ఞ-సుమంత్రకులు కల్కికి జ్యేష్ఠసోదరులు. సజ్జనులు, ధర్మతత్పురులు, విష్ణుమూర్తి యొక్క అంశలగు గార్హ భార్గ్య విశాలాదులు కల్కి ననుసరించు వారై కల్కి వంశమున జ్ఞాతులగు జన్మించిరి.

విశాఖయూపభూపాల పాలితా స్తాపవర్జితాః

బ్రాహ్మణాః కల్కి మాలోక్య పరాం ప్రీతి ముపాగతాః.

33

తతో విష్ణుయశాః పుత్రం ధీరం సర్వగుణాకరమ్

కల్కిం కమలపత్రాక్షం ప్రోవాచ పఠనాదృతమ్.

34

భా: విశాఖయూప భూపాలునిచే రక్షింపబడువారు, శోకరహితులునగు బ్రాహ్మణులు కల్కిని చూచి అత్యంతము ప్రసన్నులైరి. ధీరుడు, సర్వగుణ సంపన్నుడు, పద్మనేత్రుడుగు పుత్రుని విద్యాభ్యాసమునకు యోగ్యునిగ తలచి తండ్రి విష్ణుయశసుడు ఇట్లు పలికెను.

తాత! తే బ్రహ్మసంస్కారం యజ్ఞసూత్ర మనుత్తమమ్

సావిత్రిం వాచయిష్యామి తతో వేదాన్ పఠిష్యసి.

35

కల్కిరువాచ.....

కో వేదః కా చ సావిత్రి కేన సూత్రేణ సంస్కృతాః

బ్రాహ్మణా విదితా లోకే త త్తత్త్వం వద తాత మామ్.

36

భా: కుమారా! యజ్ఞసూత్రధారణరూపమగు ప్రధానమయిన బ్రహ్మసంస్కారమును గావించి సావిత్రిని (గాయత్రి మంత్రమును) చెప్పించెదను. పిమ్మట నీవు వేదముల నధ్యయనము జేయుము అనగానే కల్కి యిట్లు పలికెను. తండ్రి! వేద ఘననేమి? సావిత్రి ఎవరు? ఎటువంటి సూత్రసంస్కారముచే లోకమున బ్రాహ్మణులుగ ప్రసిద్ధ మగుచున్నారు? ఈతత్త్వము లన్నియు నాకు చెప్పుము.

పితోవాచ.....

వేదో హరేర్వాక్ సావిత్రి వేదమాతా ప్రతిష్ఠితా

త్రిగుణాం త్రివృత్సూత్రం తేన విప్రాః ప్రతిష్ఠితాః .

37

దశయజ్ఞైః సంస్కృతా యే బ్రాహ్మణా బ్రహ్మవాదినః

తత్ర వేదాశ్చ లోకానాం త్రయాణామిహ పోషకాః .

38

భా: తండ్రిపలికెను. హరియొక్కవాక్కువేదము. సావిత్రి వేదమాత. మూడుగ చేయబడిన సూత్రమును మూడుమార్లు ధరించుటవలన బ్రాహ్మణునిగ ప్రసిద్ధుడు.

ప్రథమ భాగము

దశయజ్ఞములచే సంస్కరింపబడిన వేదవేత్తలగు బ్రాహ్మణులు లోకత్రయరక్షకము లగు వేదములకు రక్షకులు.

యజ్ఞాధ్యయనదానాది తపః స్వాధ్యాయ సంయమైః

ప్రీణయంతి హరిం భక్త్యా వేదతంత్ర విధానతః .

39

తస్మాద్యథోపనయన కర్మణోఽహం ద్విజైః సహ

సంస్కర్తుం బాంధవజనై స్త్వా మిచ్ఛామి శభే దినే.

40

భా : వారు ముఖ్యమగు వైదిక మార్గమును అనుసరించి యజ్ఞము, అధ్యయనము దానము, తపస్సు, స్వాధ్యాయము, సంయమనము మున్నగువానిచే భక్తి పూర్వకముగ హరిని తృప్తిపరచెదరు. కనుక నేను ద్విజులు, బాంధవులతో శుభదినమున నీకు ఉపనయనసంస్కారమును చేయవలె ననుకొనుచున్నాను.

పుత్ర ఉవాచ

కే చ తే దశ సంస్కారా బ్రాహ్మణేషు ప్రతిష్ఠితాః

బ్రాహ్మణాః కేనవా విష్ణుమర్చయంతి విధానతః.

41

భా : పుత్రుడు పలికెను. బ్రాహ్మణులకొకైన పదిసంస్కారములేవి? బ్రాహ్మణులు ఏప్రకారముగ విష్ణువు నారాధించెదరు?

వి : దశవిధ సంస్కారము లివి వివాహము, గర్భాధానము, పుంసవనము, (3వమాసమున) సీమంతోన్నయనము (4,6 లేక 8 మాసములలో) జాతకర్మ, నామకరణము, అన్న ప్రాశనము, చూడాకరణము, ఉపనయనము, సమావర్తనము (విద్యపూర్తి చేసుకొని గురుగృహమునుండి తిరిగి వచ్చు సందర్భమున జరుగు సంస్కారము).

పితోవాచ-----

బ్రాహ్మణ్యాం బ్రాహ్మణా జ్ఞాతో గర్భాధానాదిసంస్కృతః

సంధ్యాత్రయేణ సావిత్రి పూజాజపపరాయణః .

42

తపస్వీ సత్యవాగ్ధీరో ధర్మాత్మా త్రాతి సంస్కృతిమ్

విష్ణుర్చనమిదం జ్ఞాత్వా సదానందమయో ద్విజః .

43

భా : బ్రాహ్మణుని వలన బ్రాహ్మణస్త్రియందు జన్మించి గర్భాధానాదులచే సంస్కరింపబడినవాడై సంధ్యాత్రయ మందు సావిత్రి పూజాజపపరాయణుడై తపస్వి, సత్యవాది, ధీరుడు, ధర్మాత్ముడైన ద్విజుడు విష్ణువు నర్చించు విధానము తెలుసుకొని నిత్యానందమయుడై లోకమును రక్షించును.

పుత్ర ఉవాచ.....

పుత్రాస్తే స ద్విజో యేన తారయం త్యఖిలం జగత్
సన్మార్గేణ హరిం ప్రీణన్ కామదోగ్ధా జగత్త్రయే.

44

భా: కల్కి పలికెను. సదాచారసంపన్నుడై హరిని కొలుచుచు, ముల్లోకములలో మనోరథములను తీర్చుచు, నిఖిలజగత్తును ఉద్ధరించు బ్రాహ్మణు డెక్కడ కలడు?

పితోవాచ.....

కలినా బలినా ధర్మఘాతినా ద్విజపాతినా
నిరాకృతా ధర్మరతా గతా వర్షాంతరాంతరమ్.

45

యేస్వల్ప తపసో విప్రాః స్థితాః కలియుగాంతరే
శిశ్నోదరభృతోఽధర్మనిరతా విరతక్రియాః.

46

భా: తండ్రి పలికెను. బలవంతుడు, ధర్మనాశకుడు, బ్రాహ్మణహంతకుడుగు కలిచే పీడింపబడిన ధర్మతత్పరులగు ద్విజులు వర్షాంతరమునకు వెడలిరి. స్వల్ప తపస్సంపన్నులగు మిగిలిన బ్రాహ్మణులు కలియుగమున అధర్మమందాసక్తి కలవారై ఉదర, ఇంద్రియ సఖములయందు వ్యాప్తులై తామాచరింపవలసిన క్రియాకలాపమును మరచిరి.

పాపసారా దురాచారాస్తేజోహీనాః కలావిహ

అత్యానం రక్షితుంనైవ శక్తాః శూద్రస్య సేవకాః.

47

ఇతి జనకవచో నిశమ్య కల్కిః కలికులనాశ మనోఽఖిలాష జన్మా

ద్విజనిజవచస్సైస్తదోపనీతో గురుకులవాస మువాస సాధునాథః.

48

భా: కలికాలమున బ్రాహ్మణులు పాపకర్మలయందు ప్రవృత్తికలవారై, దురాచారులై తేజోహీనులై, తమను తాము రక్షించుకొనుట కసమర్థులై శూద్రులను సేవించుచున్నారు. తండ్రిమాటలు వినిన కల్కికి కలివంశమును నాశమును చేయవలెనని అభిలాష కలిగెను. పిమ్మట బ్రాహ్మణుల వచనముల ననుసరించి ఉపనయన సంస్కారము పూర్తి చేసుకొని గురుకుల వాసమునకు వెడలెను.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽనుభాగవతే భవిష్యే కల్కి జన్మోపనయనం నామ

ద్వితీయోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధముగు భవిష్యమునగు శ్రీ కల్కిపురాణమున కల్కి జన్మ

ఉపనయనము అను రెండవ అధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

[ప్రథమాంశము-- తృతీయాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

తతో వస్తుం గురుకులే యాంతం కల్కిం నిరీక్ష్య సః

మహేంద్రాద్రిస్థితో రామః సవనీయాశ్రమం ప్రభుః.

1

ప్రాహ త్వాం పాఠయిష్యామి గురుం మాం విద్ధి ధర్మతః

భృగువంశసముత్పన్నం జామదగ్న్యం మహాప్రభుమ్.

2

వేదవేదాంగతత్త్వజ్ఞం ధనుర్వేద విశారదమ్

కృత్వా నిఃక్షత్రియాం పృథీష్ఠం దత్వా విప్రాయ దక్షిణామ్.

3

మహేంద్రాద్రా తప స్తప్తమాగతోఽహం ద్విజాత్మజ

త్వం పరాత్ర నిజం వేదం యచ్ఛాన్య చ్ఛాత్రముత్తమమ్.

4

భా: సూతుడు పలికెను. మహేంద్రపర్వతమంధు నివసించు పరశురాముడు:

విద్యాభ్యాసముకొఱకు గురుకులమునకు వెళ్ళుచున్న కల్కిని చూచి, అతనిని తన ఆశ్రమమునకు

తీసుకువచ్చి " నేను నీకు అధ్యాపనము చేయుదును. నన్ను నీవు గురువుగ తెలిసికొనుము.

భృగువంశమందు పుట్టిన జమదగ్ని పుత్రుడను నేను. వేదవేదాంగతత్త్వమును తెలిసినవాడను.

ధనుర్విద్యావిశారదుడను. ఓ బ్రాహ్మణ కుమార! నేను భూమినంతటిని క్షత్రియరహితముగ

చేసి బ్రాహ్మణులకు దక్షిణగనిచ్చి తపస్సునాచరించుటకు మహేంద్రపర్వతమునకు వచ్చితిని. నీవు

ఇచ్చట వేదశాస్త్రముల నధ్యయనము జేయుము" అని చెప్పెను.

ఇతి తద్వచ ఆశ్రుత్య సంప్రహృష్టతనూరుహః

కల్కిః పురో నమస్కృత్య వేదాధీతి తతోఽభవత్.

5

సాంగం చతుష్ఠష్టికలం ధనుర్వేదాదికం చ యత్

సమధీత్య జామదగగ్న్వాత్ కల్కిః ప్రాహ కృతాంజలిః.

6

భా: పరశురాముని వచనములు విని హర్షపులకితుడయిన కల్కి గురువులకు నమస్కరించి

వేదాధ్యయనము జేసెను. జామదగ్ని నుండి 64 కళలు ధనుర్వేదాది విద్యలను నేర్చుకొని,

కల్కి చేతులు జోడించి యిట్లు పలికెను.

వి : శుక్ర నీతితో 64 కళల వివరణము కలదు. ఆయుర్వేదము ధనుర్వేదము, గంధర్వ వేదము, అర్థశాస్త్రమని ఉపవేదములు నాలుగు.

దక్షిణాం ప్రార్థయ విభో! యా దేయా తవ సన్నిధౌ

యయా మే సర్వసిద్ధిః స్యా ద్యా స్యాత్ త్వతోషకారిణీ.

7

భా: గురుదేవా! మీకు తప్పక ఈయదగినదియు, నాకు సర్వము సిద్ధింపజేయునదియు, మీసంతోషమునకు కారణభూతమునగు దక్షిణను కోరుడు.

రామ ఉవాచ.....

బ్రహ్మణా ప్రార్థితో భూమన్ కలి నిగ్రహ కారణాత్

విష్ణుః సర్వాశ్రయం పూర్ణః సజాతః శంభలే భవాన్.

8

మత్తో విద్యాం శివాదత్తం లబ్ధ్వా వేదమయం శుకమ్

సింహలే చ ప్రియాం పద్మాం ధర్మాన్ సంస్థాపయిష్యసి.

9

భా: పరశురాముడు పలికెను. కలిసంహారము కొఱకు బ్రహ్మదేవుని ప్రార్థనచే మీరు కల్కి రూపమున శంభలగ్రామమున జన్మించిరి. మీరు మానుండి విద్యను, శివుని వలన అస్త్రములను, వేదమయమగు శుకమును పొంది, సింహలదేశమునుండి పద్మను భార్యగపొంది ధర్మ సంస్థాపన చేయగలరు.

తతో దిగ్విజయే భూపాన్ ధర్మహీనాన్ కలిప్రియాన్

నిగృహ్య బౌద్ధాన్ దేవాపి మరుశ్చ స్థాపయిష్యసి.

10

వయమేతైస్తు సంతుష్టాః సాధుకృత్యైః సదక్షిణాః

యజ్ఞం ధానం తపః కర్మ కరిష్యామో యథోచితమ్.

11

భా: అనంతరము మీరు దిగ్విజయ యాత్ర చేపి కలిప్రియులు ధర్మహీనులగు రాజులను, బౌద్ధులను నాశముజేసి మరు దేవాపులను రాజ్యమందు నియమించగలరు. ఈ సాధుకార్యము చే మేము సంతుష్టుల మగుదుము. ఇదియే మాకు దక్షిణ. దీని వలన యజ్ఞము, ధానము, తపము మున్నగు కర్మలను యథోచితముగ చేయగలము. (అని పలికెను)

ఇత్యేత ద్వచనం శ్రుత్వా నమస్కృత్య మునిం గురుమ్

ఖిలోద్వదకేశ్వరం దేవం గత్వా తుష్టావ శంకరమ్.

12

పూజయిత్వా యథాన్యాయం శివం శాంతం మహేశ్వరమ్
ప్రణీపత్యాశుతోషం తం ధ్యాత్వా ప్రాహు హృది స్థితమ్.

13

భా: పరశురాముని మాటలు వినిన కల్కి గురువులకు నమస్కరించి బిల్వదేశ్వరుడగు శంకరుని జేరి స్తోత్రము జేసి యథోచితముగ పూజించి నమస్కరించెను. అల్పసంతోషియు హృదయస్థుడునగు శివుని ధ్యానించి కల్కి పలికెను.

కల్కిరువాచ.....

గౌరీనాథం విశ్వనాథం శరణ్యం భూతావాసం వాసుకీకంఠభూషమ్
త్ర్యక్షం పంచాస్యాదిదేవం పురాణం వందే సాంద్రానందసందోహదక్షమ్. 14
యోగాధీశం కామనాశం కరాలం గంగాసంగా క్లిన్న మూర్ధానమీశమ్
జటాజుటాటోపరిక్షిప్తభావం మహాకాలం చంద్రభాలం నమామి. 15

భా: కల్కి ఇట్లు స్తుతించెను. గౌరీనాథుడు, విశ్వనాథుడు, రక్షణ సమర్థుడు, సమస్త ప్రాణుల హృదయములందున్న వాడు, వాసుకీ కంఠాభరణముగ గలవాడు, త్రిలోచనుడు, పంచవదనుడు, ఆదిదేవుడు, పురాతనుడు, అమితానంద సందోహదక్షుడగు పరమేశ్వరుని నమస్కరించుచున్నాను. ధ్యానమున కధిపతి, కామ్యకర్మలను నాశముచేయువాడు, భయంకరుడు, గంగచేతడిసిన శిరస్సుగలవాడు, ఆహ్లాదముకలుగజేయులలాటము కలవాడు అగు మహాకాలుని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్రీసానస్థం భూతవేతాలసంగం నానాశస్త్రైః ఖడ్గశూలాదిభిశ్చ
వ్యగ్రాత్యుగ్రా బాహువోలోకనాశే యస్య త్రోధోద్ధృతలోకోఽస్తమేతి. 16
యోభూతాదిః పంచభూతైః సిన్ధుక్షు స్తన్మాత్రాత్మా కాలకర్మస్వభావైః
ప్రహృత్యేదం ప్రాప్యజీవత్వమీశో బ్రహ్మానందో రమతే తం నమామి. 17

భా: భూత, పిశాచములతో గూడి శ్మశానమందుండు వాడు, బహువిధశస్త్రములు, ఖడ్గశూలాదులచే మిక్కిలి భయంకరములగు బాహువులు కలవాడు, ప్రళయకాలమునకోపాగ్నిచే సమస్తలోకమును భస్మముగావించువాడు, పంచమహాభూతములకు కారణభూతమగు అహంకారస్వరూపుడు (సత్త్వరజస్తమోగుణములు మూడు అహంకారములు, తామసమగు అహంకార పంచమహాభూత సృష్టి జరిగెనని సాంఖ్యమతము. తామసమగు అహంకార వచ్చిన్నచైతన్యమే మహాదేవుడని తాత్పర్యము. వేదాంతమతముననుసరించి సృష్టికారణము బ్రహ్మపదార్థము తన్మాత్రస్వరూపుడు (శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రస, గంధములు తన్మాత్రలు) కాలకర్మ

స్వభావములచే జగత్తును సృజించు కోరిక గలవాడు , ప్రళయకాలమున సమస్తమునపహరించి బ్రహ్మానందము పొందువాడగు పరమేశ్వరుని నమస్కరించుచున్నాను.

స్థితోవిష్ణుః సర్వజిష్ణుః సురాత్మా లోకాన్ సాధూన్ ధర్మసేతున్ విభర్తి
బ్రహ్మాద్యంశే యోఽభిమానీ గుణాత్మా శబ్దాద్యంగైస్తం పరేశం నమామి. 18

యస్యాజ్ఞాయా వాయవో వాంతి లోకే జ్వలత్యగ్నిః సవితా యాతి తప్యన్
శీతాంశుః భే తారక్తైః సగ్రహైశ్చ ప్రవర్తతే తం పరేశం ప్రపద్యే. 19

యస్యాశ్వాత్ సర్వధాత్రి ధరిత్రీ దేవో వర్షత్యంబు కాలః ప్రమాతా

మేరుర్మధ్యే భవనానాశ్చ భర్తా తమీశానం విశ్వరూపం నమామి . 20

భా: లోకములను రక్షించుటయందు సర్వజయశీలుడగు విష్ణువై ధర్మసేతువులగు సాధువులను పాలించువాడు, శబ్దాద్యవయయములచే సగుణ స్వరూపుడవై బ్రహ్మాద్యంశములయందు అభిమానముకలిగిన పరమేశ్వరుడవగునీకు నమస్కారము. ఎవరి ఆజ్ఞచే వాయువు వీచునో, అగ్ని మండునో సూర్యుడు ప్రకాశించునో, చంద్రుడు నక్షత్రములతో గూడి ఆకాశమున సంచరించునో అట్టి పరేశునకు నమస్కారము . ఎవరి ఆదేశముచే భూమిసమస్తమును వహించునో, మేఘుడు వర్షించునో, కాలము కొలబద్దయగునో, సుమేరు పర్వతము భూమండలమును వహించునో అట్టి విశ్వరూపుడగు పరమేశ్వరునికి నమస్కారము.

ఇతి కల్కిస్తవం శ్రుత్వా శివః సర్వాత్మదర్శనః

సాక్షాత్ ప్రాహ హసన్నీశం పార్వతీసహితోఽగ్రతః. 21

కల్కేః సంస్మృశ్యహస్తేన సమస్తావయవం ముదా

తమాహ వరయ ప్రేష్ఠ! వరం యత్తేఽభికాంక్షితమ్. 22

భా: కల్కి చేసిన స్తోత్రమును విని సర్వజ్ఞుడగు శివుడు పార్వతీ సహితుడై సాక్షాత్కరించి సంతుష్టుడై కల్కిని చెతితో స్పృశించి ఓ శ్రేష్ఠుడ! నీకు అభిలషితమును వరమును కోరుకొనుమని పలికెను.

త్వయా కృత మిదం స్తోత్రం యే పఠంతి జనా భువి

తేషాం సర్వార్థసిద్ధిః స్యాదిహలోకే పరత్రచ. 23

విద్యాధీ చాఘ్నయాద్విద్యాం ధర్మాధీ ధర్మ మాఘ్నయాత్

కామా నవాఘ్నయాత్ కామీ పఠనాఽచ్చవణాదపి. 24

భా: నీవు చేసిన శివస్తోత్రమును లోకవసున పఠించుజనులు సర్వార్థములను

ఇహపరలోకములలో పొందగలరు. ఇది చదివిన లేక విన్నను విద్యార్థి విద్యను కామార్థి కోరికలను ధర్మార్థి ధర్మమును పొందగలడు.

త్వం గారుడ మిదం చాశ్వం కామగం బహురూపిణమ్

శుకమేనశ్చసర్వజ్ఞం మయాదత్తం గృహాణ భోః.

25

సర్వశస్త్రాస్త్రవిద్వాంసుం సర్వవేదార్థపారగమ్

జయినం సర్వభూతానాం త్వాం వదిష్యంతి మానవాః.

26

రత్నత్సరుం కరాలశ్చ కరవాలం మహాప్రభమ్

గృహాణ గురుభారాయాః పృథివ్యా భారసాధనమ్.

27

భా: ఓ కల్కి! నీకు సమస్తకోరికలు తీర్చినది, బహురూపములు గలదియగు గారుడమును (గరుత్మాంతుని వలన బుట్టినది) అశ్వము, సర్వజ్ఞుడగు చిలుకను ఇచ్చెదను. (గ్రహింపుము. జనులు నిన్ను సర్వశాస్త్రవిద్వాంసునిగ, సర్వవేదార్థపారంగతునిగ జయశీలునిగ ప్రశంసించెదరు. రత్న మయమైన పిడికిలి గల్గి, పాడవైన తేజోమయమయిన ఖడ్గమును గ్రహింపుము. ఇది మిక్కిలి భారము ననుభవించు భూమియొక్క భారమును పోగొట్ట గలదు.

ఇతి తద్వచ ఆశ్రుత్య నమస్కృత్య మహేశ్వరమ్

శంభలగ్రామమగత్ తురగేణ త్వరాన్వితః.

28

పితరం మాతరం భ్రాతృన్ నమస్కృత్య యథావిధి

సర్వం తద్వర్ణయామాస జామదగ్న్యస్య భాషితమ్.

29

భా: పరమేశ్వరుని వచనములను విని కల్కి వారికి నమస్కరించి గుఱ్ఱముమీద శీఘ్రముగ శంభల గ్రామము చేరెను. తల్లిదండ్రులకు సోదరులకు నమస్కరించి పరశురాముని వద్ద అధ్యయనము చేసినది వివరించి చెప్పెను.

శివస్య వరదానశ్చా కథయిత్వా శుభాః కథాః

కల్కిః పరమతేజస్వీ జ్ఞాతిభ్యోఽప్యవదన్ ముదా.

30

గార్ఘ్యభార్గ్యవిశాలాద్యాః తచ్చుత్వా నందితాః స్థితాః

కథోపకథనం జాతం శంభలగ్రామవాసినామ్.

31

భా: శివుడు వరమిచ్చిన శుభవృత్తాంతమును తల్లిదండ్రులతో బాటు తన బంధువులకు కూడ పరమతేజస్వియగు కల్కి చెప్పెను. గార్ఘ్య భార్గ్య విశాలాదులు ఈ వృత్తాంతమును విని మిక్కిలి సంతోషించిరి. శంభలగ్రామవాసులు దీనిని కథలు కథలుగ చెప్పుకొనసాగిరి.

విశాఖయూపభూపాలః శ్రుత్వా తేషాం భాషితమ్

ప్రాదుర్భావం హరే ర్మేనే కలినిగ్రహకారకమ్.

32

మాహిష్మత్యాం నిజపురే యాగదానతపోవ్రతాన్

బ్రాహ్మణాన్ క్షత్రియాన్ వైశ్యాన్ శూద్రానపి హరేః ప్రియాన్.

33

భా: శంభలగ్రామవాసుల మాటలు విని విశాఖయూప భూపాలుడు కలిని సంహరించుటకు అవతరించిన విష్ణుమూర్తి అవతారముగ కల్కిని తెలుసుకొనెను. మాహిష్మతీ నగరమున యాగదాన తపోవ్రతములనాచరించి బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య శూద్రులు నాలుగు వర్ణముల వారు హరికి ఇష్టులైరి.

స్వధర్మనిరతాన్ దృష్ట్వా ధర్మిషోఽభూత్ నృపః స్వయమ్

ప్రజాపాలః శుద్ధమనాః ప్రాదుర్భావాత్ త్రియః పతేః.

34

అధర్మవంశ్యాస్తాన్ దృష్ట్వా జనాన్ ధర్మక్రియాపరాన్

లోభాన్మతాదయో జగుస్తద్దేశా ద్దుః ఖితాభయమ్.

35

భా: బ్రాహ్మణ క్షత్రియదులు తమతమ ధర్మములయందాసక్తి కలిగియుండుటను చూచి రాజగు విశాఖయూపుడు ధర్మతత్పరుడాయెను. లక్ష్మీపతి ప్రాదుర్భావము వలన శుద్ధమనస్కుడై ప్రజలను పాలించెను. మాహిష్మతీనగరమందు జనులందరు ధర్మతత్పరులగుట చూచి అధర్మవంశీయులగు లోభము అన్యతము మున్నగునవి మిక్కిలి దుఃఖముతో భయముతో నగరమును విడిచిపోయినవి.

జైత్రం తురగమారుహ్య ఖడ్గం విమలప్రభమ్

దంశితః సశరం చాపం గృహీత్వా గాత్ పురాద్భూషిః.

36

విశాఖయూప భూపాలః ప్రాయాత్ సాధుజనప్రియః

కల్కిం ద్రష్ట్వం హరీరంశమావిర్భూతం శంభలే.

37

భా: కల్కి ఖడ్గము, ధనుర్భాణములను ధరించి జయశీలమగు అశ్వమునధిరోహించి మాహిష్మతీ నగరము బయటకు వెడలెను. సాధుజనప్రియుడగు విశాఖయూపుడు విష్ణుమూర్తి అవతారమగు కల్కిని చూచుటకు శంభల గ్రామమునకు వెడలెను.

కవించ ప్రాజ్ఞం సుమంతంచ పురస్కృత్య మహాప్రభమ్

గార్హ భార్గ్య విశాలైశ్చ జ్ఞాతిభిః పరివారితమ్.

38

విశాఖయూపో దదృశే చంద్రం తారాగణైరివ

పురాద్భూహిః సుదైర్ఘ్యద్వ దింద్రముద్యైః శ్రవః స్థితమ్.

39

భా: తేజస్సంపన్నులగు కవిప్రాజ్ఞసుమంతులు ముందుండగ జ్ఞాతులగు గార్గ్య భార్గ్య విశాలురు కల్కిని చుట్టి యుండిరి. నక్షత్రసముదాయముతో చుట్టుముట్టిన చంద్రునివలె, దేవతలతోకూడి ఉద్యైః శ్రవ మధిరోహించిన ఇంద్రునివలె ఉన్న కల్కిని విశాఖయూపుడు చూసెను.

విశాఖయూపోఽవనతః సంప్రహృష్ట తనూరుహః

కల్కే రాలోకనాత్ సద్యః పూర్ణాత్మావైష్ణవోఽభవత్.

40

సహరాజ్ఞా వసన్ కల్కిః ధర్మానాహ పురోదితాన్

బ్రాహ్మణక్షత్రియ విశా మాశ్రమాణాం సమాసతః.

41

భా: కల్కిని చూచి హర్షముతో పులకితుడయిన విశాఖయూపుడు అవనతుడయెను. కల్కిదర్శనము వలన రాజు పరిపూర్ణమగు విష్ణుభక్తుడయెను. రాజుతోకూడ నివసించు కల్కి అతనికి బ్రాహ్మణ క్షత్రియవైశ్యుల ఆశ్రమధర్మములను సంగ్రహముగ చెప్పెను.

మమాంశాన్ కలివిభ్రష్టానితి మజ్జన్య సంగతాన్

రాజసూయాశ్వమేధాభ్యాం మాం యజస్వ సమాహితః.

42

అహమేవ పరోలోకో ధర్మశ్చాహం సనాతనః

కాలస్వభావ సంస్కారాః కర్మానుగతయో మమ.

43

భా: కలిపాపముచే భ్రష్టములయిన నాఅంశలు నేను అవతరించుట వలన తిరిగి లభించినవి. రాజసూయ అశ్వమేధముల నాచరించి మమ్ములను సేవింపుము. నేనే ఉత్కృష్టమగు పరలోకము, సనాతన ధర్మము నేనే. కాలస్వభావ సంస్కారములు నాకర్మల ననుసరించినవే యని కల్కి పలికెను.

సోమసూర్యకులే జాతౌ దేవాపిమరుసంజ్ఞకౌ

స్థాపయిత్వా కృతయుగం కృత్వా యాస్యామి సద్గతిమ్.

44

ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా రాజా కల్కిం హరిం ప్రభుమ్

ప్రణమ్య ప్రాహ సద్ధర్మాన్ వైష్ణవాన్ మనసేషితాన్.

45

ఇతి నృపవచనం నిశమ్య కల్కిః

కలికులనాశనవాసనావతారః

నిజజనపరిషద్విన్నోదకారీ

మధురవచోభిరాహ సాధుధర్మాన్.

46

భా: చంద్రవంశమున పుట్టిన దేవాపిని, సూర్యవంశమున జన్మించిన మరుని రాజులను చేసి కృతయుగమును ప్రవర్తింపజేసి సద్గతిని పొందగలనని కల్కి పలికెను. భగవానుని మాటలు విని రాజు అతనికి నమస్కరించి మనోభీష్టములగు వైష్ణవ సద్గర్మములను గూర్చి ప్రశ్నించెను. కలికుల నాశమున కవతరించిన కల్కిదేవుడు తనభక్తజనమునకు విజ్ఞానము వినోదమును కల్గించువాడై రాజు ప్రశ్నించిన సాధుధర్మములను మధురవాక్కులతో సమాధానము చెప్పెను.

ఇతి శ్రీ కల్కిపురాణేఽను భాగవతే

భవిష్యే కల్కివరలాభనామక

స్తోత్రీయోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు

శ్రీ కల్కిపురాణమున

కల్కి వరలాభమును పేరుగల

తృతీయాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

[ప్రథమాంశము-- చతుర్థాధ్యాయము

సూత ఉవాచ....

తతః కల్కిః సభామధ్యే రాజమానో రవిర్యథా

బభాషే తం నృపం ధర్మమయో ధర్మాన్ ద్విజప్రియాన్.

1

భా: సూతుడు పలికెను. ఎమ్మట విశాఖయూపుని సభలో సూర్యునివలె ప్రకాశించు కల్కి ద్విజప్రియములగు సాధు ధర్మములను రాజునకు చెప్పెను.

కల్కిరువాచ....

కరేన బ్రహ్మణో నాశే ప్రలయే మయి సంగతాః

అహమేవాసమేవాగ్రే నాన్యత్ కార్యమిదం మమ.

2

ప్రసుప్తలోకతంత్రస్య ద్వైతహీనస్య చాత్మనః

మహానిశాంతే రంతుం మే సముద్భూతో విరాట్ ప్రభుః.

3

భా: కల్కి పలికెను. ప్రళయకాలమున బ్రహ్మాండము నాశము కాగా సర్వప్రాణులు నాయందులీనమగును. సృష్టికి పూర్వము నేనేయుంటిని. మరేమియు లేదు. సృష్టికి కారణము నేనే. ప్రళయ కాలమున సర్వప్రాణులు నాయందు లీనమై సుప్తావస్థలోనుండగనేను తప్ప మరొకటి లేదు. ప్రళయకాలము అంతముకాగా సృష్టిరూప క్రీడకొఱకు మాయొత్పన్న సర్వశక్తులతో గూడిన విరాణ్మూర్తి ఆవిర్భవించెను.

సహస్రశీర్షా పురుషః సహస్రాక్షః సహస్రపాత్

తదంగజోఽభవద్భుహ్మోవేదవక్త్రో మహా ప్రభుః.

4

జీవోపాధేర్మమాంశాచ్చ ప్రకృత్యా మాయయా స్వయా

బ్రహ్మోపాధిః స సర్వజ్ఞో మమ వాగ్ద్వేదశాసితః.

5

ససర్జ జీవజాతాని కాలమాయాంశ యోగతః

దేవా మన్వాదయో లోకాః సప్రజాపతయః ప్రభుః.

6

భా: విరాట్పురుషుడు సహస్రశీర్షములు, సహస్రనేత్రములు, సహస్రపాదములు కలవాడు. అతని అవయవములనుండి వేదముఖుడగు బ్రహ్మ ఉద్భవించెను. బ్రహ్మకు ఉపాధి అయిన సర్వజ్ఞుడగు విరాట్పురుషుడు మా అంశయగు ప్రకృతి, స్వీయమగు మాయతో సమస్తజీవములను సృజించెను. ఇట్లే మన్వాదుల, ప్రజాపతుల సృష్టి జరిగెను. (స్వాయంభువ, స్వారోచిష, ఉత్తమ, తామస, రైవత, చాక్షుష, వైవస్వత, సావర్ణి, దక్షసావర్ణి, బ్రహ్మసావర్ణి, ధర్మసావర్ణి, సద్రసావర్ణి, దైవసావర్ణి, ఇంద్రసావర్ణి అను వారు పదునల్గురు మనువులు. మరీచి, అత్రి, అంగిరసుడు, పులహుడు, క్రతువు, ప్రచేతసుడు, వశిష్ఠుడు, భృగువు, నారదుడు అనువారు పదిమంది ప్రజాపతులు.)

గుణిన్యా మాయయాంశా మే నానోపాధౌ ససర్జరే

సోపాధయ ఇమే లోకా దేవాః సస్థాణు జంగమాః.

7

మమాంశా మాయయా సృష్ట్యా యతో మయ్యావిశన్ అయే

ఏవంవిధా బ్రాహ్మణా యే మచ్ఛరీరా మదాత్మికాః.

8

భా: సత్సర్వజస్తమోరూపత్రిగుణాత్మకమగు ప్రకృతితో కూడిన మాయచే ఉపాధిభేదమువలన నాఅంశలు దేవ, మానవ, స్థావర, జంగమముల సృష్టి జరిగినది. మాయచే సృజించబు మా అంశలు ప్రళయకాలమున నాయందే లీనమగును. ఇట్లు సృజింపబడిన బ్రాహ్మణులు నాయొక్క శరీర, ఆత్మస్వరూపులు.

మాముద్ధరంతి భువనే యజ్ఞాధ్యయన సత్త్రియాః

మాం ప్రసేవంతి శంసంతి తపోదాన క్రియాస్విహ.

9

స్మరంత్యామోదయంత్యేవ నాన్యే దేవాదయస్తథా

బ్రాహ్మణా దేవవక్తారో పేదామే మూర్తయః పరాః.

10

భా: యజ్ఞము, అధ్యయనము మున్నగు సత్త్రియలనాచరించు బ్రాహ్మణులు నన్ను ఉద్ధరించెదరు. తపస్సు, దానము మున్నగు కర్మలతో నన్ను సేవించుచు స్మరించెదరు. వేదములు నా యొక్క ఉత్కృష్టములగు మూర్తులు. అట్టి వేదములను పలుకు బ్రాహ్మణులు నన్ను కొలుచునట్లు, ఆనందపరచునట్లు దేవాదులెవ్వరు చేయలేరు.

తస్మాదిమే బ్రాహ్మణజ్ఞాస్తేః పుష్టాత్రిజగజ్జనాః

జగంతి మే శరీరాణి తతోచ్చేషే బ్రహ్మణోవరః.

11

తేనాహం తాన్నమస్యామి శుద్ధసత్త్వగుణాశ్రయః

తతో జగన్మయం పూర్వం మాం సేవతేఽఖిలాశ్రయాః.

12

భా: బ్రాహ్మణుల వలన ప్రచారము నొందిన వేదముల వలన ముల్లోకముల జనులు పరిపుష్టు లగుచున్నారు. ముల్లోకములు నాశరీరము. శరీరసోషణకు ముఖ్యసాధనములు బ్రాహ్మణులు. కనుక శుద్ధ సత్త్వగుణము నాశ్రయించిన నేను బ్రాహ్మణులకు నమస్కరించుచున్నాను. నేను నమనస్కరించినపిమ్మట శుద్ధాంతః కరణులగు బ్రాహ్మణులు జగనన్మయునిగ నన్ను తెలుసుకొని సేవించెదరు.

విశాఖయూప ఉవాచ.....

విప్రస్య లక్షణం బ్రూహి త్వద్భక్తిః కాచ తత్కృతా

యతస్తవానగ్రహీణ వాగ్బాణా బ్రాహ్మణాః కృతాః.

13

కల్కిరువాచ.....

వేదా మామీశ్వరం ప్రాహురవ్యక్తం వ్యక్తిమత్పరమ్

తే వేదా బ్రాహ్మణముఖే నానాధర్మే ప్రకాశితాః.

14

భా: విశాఖయూపుడు పలికెను... ఓదేవ! తమ అనుగ్రహము వాక్కులే బాణములుగ కలవారిగ చేయబడిన బ్రాహ్మణుల లక్షణములను వివరింపుడు. మీయెడల వారికి గల భక్తి ఎటువంటిది?

కల్కి పలికెను..... వేదములు నన్ను అవ్యక్తుడు, వ్యక్తుడు, పరాత్పరుడు, ఈశ్వరుడు అని స్తుతించుచున్నవి. నానాధర్మప్రకాశకములగు అట్టివేదములు బ్రాహ్మణ ముఖమునుండి వ్యక్తములైనవి,

యో ధర్మో బ్రాహ్మణానాం హి సా భక్తిర్మమ పుష్కలా

తయాహం తోషితః శ్రీశః సంభవామి యుగే యుగే.

15

ఊర్ధ్వం తు త్రివృతం సూత్రం సధవానిర్మితం శనైః

తంతుత్రయమధోవృత్తం యజ్ఞసూత్రం విదుర్బుధాః.

16

భా: బ్రాహ్మణులు యథావిధిగ తమ ధర్మములను ఆచరించుటయే నాయెడల భక్తిభావముని తెలిసికొనుము. వారి ధర్మాచరణముచే సంతుష్టుడనై యుగయుగమున లక్ష్మీపతిగ అవతరించెదను.

త్రిగుణం తద్గంధీయుక్తం వేదప్రవరసంమితమ్

శిరోధరాన్నాభిమధ్యాత్ పృష్ఠార్థ పరిమాణకమ్.

17

యజుర్విదాం నాభిమితం సామగానామయం విధిః

వామస్కంధేన విధృతం యజ్ఞసూత్రం బలప్రదమ్.

18

భా: మూడుపేటలుగ చేయబడి (మూడు దారములతో గూడిన) గ్రంథులతో గూడిన యజ్ఞసూత్రమును యజ్ఞోపవీతధారణయోగ్యములగు వేదప్రవరలతో గూడి ధారణచేయవలెను. కంఠదేశము నుండి.

మృద్భస్మచందనాద్వైస్తు ధారయేత్తిలకం ద్విజః

భాలే త్రిపుండ్రం కర్మాజ్ఞం కేశపర్యంతముజ్జ్వలమ్.

19

పుండ్రమంగుళిమానం తు త్రిపుండ్రం తత్త్రిధా కృతమ్

బ్రహ్మవిష్ణుశివావాసం దర్శనాత్ పాపనాశనమ్.

20

భా: బ్రాహ్మణుడు మట్టి, భస్మ, చందనాదులతో తిలకమును, లలాటమందు పుండ్రధారణము చేయవలెను. కేశపర్యంతము చేయబడిన ఉజ్వలమగు త్రిపుండ్రము ధార్మికమగుకర్మకు అంగము. అంగుళిపరిమాణకమగు పుండ్రమును మూడుసార్లు ధారణచేసిన త్రిపుండ్రమందురు. ఇందు బ్రహ్మ విష్ణు పరమేశ్వరులు నివాసముందురు. త్రిపుండ్రదర్శనము పాపనాశకము.

బ్రాహ్మణానాం కరే స్వర్గా వాచో వేదాః కరే హరిః

గాత్రే తీర్థాని రాగాశ్చ నాడీషు ప్రకృతి త్రివృత్.

21

సావిత్రి కంఠకుహరా హృదయం బ్రహ్మసంజ్ఞితమ్

తేషాం స్తనాంతరే ధర్మః పృష్ఠోఽధర్మః ప్రకీర్తితః.

22

భా: బ్రాహ్మణుల వాక్కులయందు వేదము హస్తమున స్వర్గము, శరీరమందు తీర్థములు, ప్రీతి నాడుల యందు త్రివృత్ ప్రకృతి (తేజస్సు జలము అన్నములను త్రివృత్ ప్రకృతి యందురు.) కంఠదేశమున సావిత్రి విరాజిల్లుచున్నవి. బ్రాహ్మణుని హృదయము బ్రహ్మస్వరూపము, వారి స్తనములనడుమ ధర్మము, పృష్ఠభాగమున అధర్మము కలవు.

భూదేవా బ్రాహ్మణా రాజన్! పూజ్యా వంద్యాః సదుక్తిభిః

చతురాశ్రమ్యకుశలా మమ ధర్మప్రవర్తకాః.

23

బాలాశ్చాపి జ్ఞానవృద్ధాస్తపోవృద్ధా మమ ప్రేయాః

తేషాం వచః పాలయితు మవతారాః కృతామయా.

24

భా: ఓ రాజా! భూదేవులగు బ్రాహ్మణులు బ్రహ్మచర్యము గార్హస్థ్యము, వానప్రస్థము,

సన్యాసమును నాలుగు ఆశ్రమముల యందు నిపుణులు, సనాతనధర్మ ప్రవర్తకులు కనుక వారు సదుక్తులచే పూజ్యులు వంద్యులు; జ్ఞానవృద్ధులు, తపోవృద్ధులగు బ్రాహ్మణులు బాలురయినను ప్రియులు. వారి ఆజ్ఞను పాలించుటకు నేను అవతరించెదను.

మహాభాగ్యం బ్రాహ్మణానాం సర్వపాప ప్రణాశనమ్
కలిదోషహరం శ్రుత్వా ముచ్యతే సర్వతో భయాత్. 25

ఇతి కల్కివచః శ్రుత్వా కలిదోషవిశాతనమ్
ప్రణమ్య తం శుద్ధమనాః ప్రయయా వైష్ణవాగ్రణీః. 26

భా: బ్రాహ్మణుల నుండి ధర్మమునువినుట వలన సర్వపాపములును పోవును. కలిదోషములు దూరమగును. సమస్త భయములు నశించును. ఇది యెంతయో మహాభాగ్యము. కలిదోషములను పోగొట్టు కల్కి వచనములు విని శుద్ధమనస్కుడు, వైష్ణవాగ్ర గణ్యుడు నగు విశాఖయూపుడు కల్కికి నమస్కరించి వెడలెను.

గతే రాజని సంధ్యాయాం శివదత్తశుకో బుధః
చరిత్వాకల్కిపురతః స్తుత్వా తం పురతః స్థితః. 27
తం శుకం ప్రాహ కల్కిస్తు సస్మితం స్తుతి పాఠకమ్
స్వాగతం భవతా కస్మాద్దేశాత్ కిం ఖాదితం తతః. 28

భా: విశాఖయూపరాజు వెడలిన పిమ్మట శివునిచే ఈయబడిన పండితుడగు శుకము సంధ్యాసమయమున కల్కి వద్దకు వచ్చి అతనిని స్తుతించి నిలిచెను. కల్కి మందహాసముతో స్తోత్రపాఠకుడగు శుకమునకు స్వాగతము పలికి నీవు ఏదేశమునకేగి ఏ వృత్తాంతమును తీసుకువచ్చితివని అడిగెను.

శుక ఉవాచ.....

శృణు నాథ! వచో మహ్యం కౌతూహలసమన్వితమ్
అహం గతశ్చ జలధేర్మధ్యే సింహాలసంజ్ఞకే. 29
యథావృత్తం ద్వీపగతం తచ్చిత్రం శ్రవణప్రియమ్
బృహద్రథస్య నృపతేః కన్యాయాశ్చరితామృతమ్. 30

భా: శుకము పలికెను. ఓరాజా! కుతూహలమునుకల్గించు వచనములను నా వలన మీరు వినుడు. సముద్రమధ్యమున గల సింహాలమును ద్వీపమునకు నేను వెళ్ళితిని. సింహాలమందలి సమస్తవృత్తము ఆశ్చర్యము గొలుపునది. బృహద్రథరాజు కన్యాచరితము వినుట కింపైనది.

కౌముద్యామిహ జాతాయా జగతాం పాపనాశనమ్

చరితం సింహలే ద్వీపే చాతుర్వర్ణ్య జనావృతే.

31

ప్రాసాదహర్ష్య సదన పురరాజి విరాజితే

రత్నస్నాటికకమడ్యాది స్వర్ణతాభిర్విభూషితే.

32

భా: కౌముదియను మహారాణికి జన్మించిన రాజపుత్రిక చరితము పాపనాశకము. సింహళ దేశమున బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య శూద్రులు నాలుగు వర్ణములవారు గలరు. ఆ నగరము రత్నస్పటికమయములగు గోడలతో కూడిన ప్రాసాదములతో, హర్ష్యములతో, గృహములతో ప్రకాశించుచుండెను. స్వర్ణతలతో అలంకరింపబడెను. (ప్రశస్తములగు తీగలు పారిజాతము మొదలగునవి.) (ప్రాసాదము = రాజగృహము, హర్ష్యము = ధనిక గృహము సదనము = సామాన్య గృహము).

శ్రీభిరుత్తమ వేశాభిః పద్మినీభిః సమావృతే

సరోభిః సారస్వైర్నంసై రుపకూల జలాకులే.

33

భృంగరంగ ప్రసంగాడ్యై పద్మైః కల్హారకుందకైః

నానాంబుజలతాజాల వనోపవన మండితే.

34

భా: అచ్చుల నల్లని కేశ పాశములు గల పద్మినీజాతి స్త్రీలు గలరు. బెగ్గురు పక్షులు, జలచరపక్షులు హంసలతో గూడిన సరస్సులు గలవు. తుమ్మెదల ఝుంకారములచే ఆ ప్రదేశము మనోహరముగ నున్నది. పద్మములు, కలువలు, కుందపువ్వుములు, వివిధములగు ఎఱ్ఱగన్నేరు పువ్వుములు, లతలతో గూడిన వన, ఉపవనములతో సింహళదేశము విభూషితమైయున్నది.

దేశే బృహద్రథోరాజా మహాబల పరాక్రమః

తస్య పద్మావతీ కన్యా ధన్యా రేణీ యశస్వినీ.

35

భువనే దుర్లభా లోకేఽప్రతిమా వరవర్ణినీ

కామమోహకరీ చారుచరిత్రా చిత్రనిర్మితా.

36

భా: మహాపరాక్రమ వంతుడగు బృహద్రథుడు సింహళదేశమునకు ప్రభువు. బృహద్రథుని కూతురు పద్మావతి. ఆమె యశస్వినీ. అద్వితీయ సౌందర్యవతి. కామమోహములను కల్గించు రూపము కల్గిన ఆమె చిత్రమందు గీయబడిన యువతి వలె మనోహరముగ నుండును. ఆమె చరితము అత్యంతరమణీయము.

శివసేవాపరా గౌరీ యథా పూజ్యా సుసమ్మతా

సఖీభిః కన్యకాభిశ్చ జపధ్యాన పరాయణా.

37

జ్ఞాత్వా తాంచ హరేర్లక్ష్మీం సముద్భూతాం వరాంగనామ్

హరః ప్రాదురభూత్ సాక్షాత్ పార్వత్యా సహ హర్షితః.

38

భా: మిక్కిలి గౌరవింపదగినది, పూజింపదగినదియగు పార్వతి శివసేవా తత్పరురాలయినట్లు పద్మావతి సఖులయిన కన్యకలతో జవధ్యానపరాయణురాలాయెను. లక్ష్మీదేవి పార్వతిగ భూమండలమున అవతరించినదని తెలిసి పార్వతీపరమేశ్వరులు హర్షచిత్తులై సాక్షాత్కరించిరి.

సా తమాలోక్య వరదం శివం గౌరీసమన్వితమ్

లజ్జయా ధోముఖీ కించిన్నోవాచ పురతః స్థితా.

39

హరస్తామాహ సుభగే తవ నారాయణః పతిః

పాణిం గ్రహీష్యతి ముదా నాన్యో యోగ్యో నృపాత్మజః.

40

భా: పార్వతీదేవితో గూడిన వరదాతయగు శివుని చూచి పద్మావతి వారికి ఎదురుగ నున్నదై సిగ్గుతో తలవంచుకున్నదై ఏమియు మాట్లాడలేదు. పరమేశ్వరుడు ఆమెతో ఓ పద్మావతి! నీ భర్తయగు విష్ణుమూర్తి నిన్ను పాణిగ్రహణము చేయగలడు. ఇతర రాజకుమారులెవరు యోగ్యులు కారు.

కామభావేన భువనే యే త్వాం పశ్యంతి మానవాః

తేనైవ వయసా నార్యో భవిష్యంత్యపి తక్షణాత్.

41

దేవాసురాస్తథా నాగా గంధర్వాశ్చారణాదయః

త్వయా రంతుం యథా భవిష్యంతి కిల శ్రీయః.

42

భా: లోకమున ఎవరు నిన్ను కామభావముతో చూచెదరో అట్టి పురుషులు తక్షణము నుండి సమవయస్కులగు స్త్రీలుగ మారగలరు. దేవ అసుర నాగ గంధర్వ చారణాదులు నీతోరమింపగోరినచో వెంటనే స్త్రీ రూపమును పొందుదురు.

వినా నారాయణం దేవం త్వత్పాణి గ్రహణార్థినమ్

గృహం యాహి తపస్త్యక్త్వా భోగాయతనముత్తమమ్.

43

మా క్షోభాయ హరేః పత్ని కమలే విమలం కురు

ఇతి దత్వా వరం సోమస్తత్రైవాంతర్దధే హరః.

44

హరవరమితి సానిశమ్య పద్మా
 సముచితమాత్మ మనోరథప్రకాశమ్
 వికసితవదనా ప్రణమ్య సోయం
 నిజజనకాలయమావివేశ రామా.

45

భా: విష్ణుమూర్తి తప్ప మరెవరయినను వివాహమాడగోరినచో ఇట్టి అవస్థనే పొందుదురు. తపస్సును విడిచి ఇంటికివెళ్ళుము. భోగములకు యోగ్యమగు ఉత్తమ శరీరమును క్షోభపెట్టకుము. పాపరహితము చేయుము. పరమేశ్వరుడు పూర్వోక్త ప్రకారముగ పద్మావతికి వరమిచ్చి అంతర్దానమయ్యెను. తన మనోభీష్టమునకు అనుకూలముగ పరమేశ్వరుడు వరమిచ్చుటను తెలుసుకొని పద్మావతి వికసించిన వదనకములము కలదై అతనికి నమస్కరించి పితృగృహమునకు వెడలెను.

ఇతి శ్రీ కల్కిపురాణేఽనుభాగవతే
 భవిష్యేహరవరప్రదానం నామ
 చతుర్థోధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు
 శ్రీ కల్కి పురాణమున
 హరవరప్రదానమును నాల్గవ అధ్యాయము .

కల్కిపురాణము

[ప్రథమాంశము--పంచమాధ్యాయము

శుక ఉవాచ.....

గతీ బహుతిథే కాలే పద్మాం వీక్ష్య బృహద్రథః

నిరూఢయౌవనాం పుత్రీం విస్మితః పాపశంకయా.

1

కౌముదీం ప్రాహ మహిషీం పద్మోద్వాహేఽత్ర కం నృపమ్

వరయిష్యామి సుభగే ! కులశీలసమన్వితమ్.

2

భా: శుకము చెప్పెను. బహు కాలము పిమ్మట బృహద్రథుడు నవయౌవనము వొందిన తనపుత్రికను చూచి విస్మితుడై వివాహప్రయత్నము చేయక పోవుటచే పాపమును శంకించుచు రాణీయగు కౌముదితో ఓ సుందరి ! పద్మావతికియోగ్యుడగు కులశీల సమన్వితుడగు రాజును వరునిగ నెంచెద నని అడిగెను.

సా తమాహ పతిం దేవీ శివేన ప్రతిభాషితమ్

విష్ణురస్యాః పతిరితి భవిష్యతి న సంశయః.

3

ఇతి తస్యా వచః శ్రుత్వా రాజా ప్రాహ కదేతి తామ్

విష్ణుః సర్వగుహావాసః పాణిమస్యా గ్రహిష్యతి.

4

భా: కౌముది తన భర్తతో శివుడు పలికిన విధముగ విష్ణువు తప్పక పద్మావతికి భర్త కాగలడని చెప్పెను. ఆమె మాటలు విని బృహద్రథుడు అందరి హృదయములలో విహరించు విష్ణువు ఎప్పుడు పద్మావతిని పరిణయమాడును? అని ప్రశ్నించెను.

నమే భాగ్యోదయః కశ్చిద్యేన జామాతరం హరిమ్

వరయిష్యామి కన్యాధే వేదవత్యా మునేర్యథా.

5

ఇమాం స్వయంవరాం పద్మాం పద్మామివ మహోదధేః

మథనేఽసురదేవానాం తథా విష్ణుః గ్రహిష్యతి.

6

భా: శ్రీమహావిష్ణువును అల్లునిగపొందు భాగ్యము నాకుదక్కునా? అట్లైన హరిని జామాతగపొందగలను. మునికన్యయగు వేదవతి స్వయంవరసభను ప్రవేశించినట్లు పద్మావతిని

కూడ స్వయంవర సభలో ప్రవేశపెట్టెదను. దేవాసురులు సముద్రమథనము చేసినపుడు సాగరమునుండి పుట్టిన లక్ష్మీదేవిని గ్రహించినట్లు స్వయంవరమున పద్మావతిని విష్ణుమూర్తి గ్రహించగలడు.

ఇతి భూపగణాన్ భూపః సమాహూయ పురస్కృతాన్

గుణశీలవయోరూప విద్యాద్రవిణ సంవృతాన్.

7

స్వయంవరార్థం పద్మాయాః సింహశే బహుమంగళే

విచార్య కారయామాస స్థానం భూపనివేశనమ్.

8

భా: ఇట్లు ఆలోచించిన బృహద్రథుడు గుణశీల సంపన్నులు రూపవయో విద్యా ధనవంతులగు రాజులను పద్మావతి స్వయంవరమున కాహ్వానించెను. సింహళదేశమున అనేకవిధములగు మంగళకార్యములు జరుగుచుండెను. బృహద్రథుడు స్వయంవరమునకు వచ్చు రాజుల కొఱకు యోగ్యనివాసముల నేర్పాటు చేసెను.

తత్రాయాతాః సృపాః సర్వే వివాహకృత నిశ్చయాః

నిజసైన్యైః పరివృతాః స్వర్ణరత్న విభూషితాః.

9

రథాన్ గజానశ్వవరాన్ సమారూఢా మహాబలాః

శ్వేత చృత్రకృతచ్ఛాయాః శ్వేతచామరవీజితాః.

10

భా: పద్మావతిని వివాహమాడవలెనని రాజులు స్వర్ణభూషితులై తమతమ సైన్యములతో గూడి సింహళదేశమునకు రథములను, గజములను, అశ్వముల నధిరోహించి వచ్చిరి. బలవంతులగు నీరాజులు తెల్లనిగొడుగులు ధరించి వచ్చిరి. ఆగొడుగుల నీడలో వారికి సేవకులు తెల్లని వింజామరలు వీచుచుండిరి.

శస్త్రాస్త్రతేజసా దీప్తా దేవాః సేంద్రా ఇవాభవన్

రుచిరాశ్వః సుకర్మావ మదిరాక్షో దృఢాశుగః.

11

కృష్ణసారః పారదశ్చ జీమూతః క్రూరమర్దనః

కాశః కుశాంబుర్వసుమాన్ కఙ్కః క్రథనసంజయౌ.

12

గురుమిత్రః ప్రమాధీచ విజృమ్భః స్మంజయోఽక్షమాః

ఏతే చాన్యేచ బహవః సమాయాతా మహాబలాః.

13

భా: అస్త్రశస్త్రముల కాంతులతో ప్రకాశించెడి రాజులు ఇంద్రునితోగూడినదేవతలవలె నుండిరి. రుచిరాశ్వ, సుకర్మ, మదిరాక్ష, దృఢాశుగ, కృష్ణసార, పారద, జీమూత, క్రూరమర్దన,

కాశ, కుశాంబు, బహుమాన, కంక, క్రథన, సంజయ, గురుమిత్ర, ప్రమాధి, విజృంభ, సంజయ, అక్షములు మున్నగు పరాక్రమవంతులగు రాజులు సింహళదేశమునకు వచ్చిరి.

వివిశుస్తే రంగగతాః స్వస్వస్థానేషుపూజితాః

వాద్యతాండవ సంఘృష్టాశ్చిత్రమాల్యాంబరాధరాః.

14

నానాభోగ సుఖోద్రిక్తాః కామరామా రతిప్రదాః

తానాలోక్య సింహలేశః స్వాం కన్యాం వరవర్ణినీమ్.

15

భా: చిత్రవిచిత్రములగు పుష్పమాలలను, వస్త్రములను ధరించి వేదికపై తమతమ ఆసనముల నలంకరించి రాజులు వాద్యతాండవములచే సంతృప్తులైరి. సుఖభోగములయందు ఆసక్తులయిన రాజులను చూచి సింహలేశుడు సౌందర్యవతియగు తన పుత్రికను సభకు రప్పించెను.

గౌరీం చంద్రాననాం శ్యామాం తారహరవిభూషితామ్

మణిముక్తాప్రవాళైశ్చ సర్వాంగాలంకృతాం శుభామ్.

16

కిం మాయాం మోహజననీం కింవా కామప్రియాం భువి

రూపలావణ్యసంపత్త్వా న చాన్యామిహ దృష్టవాన్.

17

భా: కన్యయు (గౌరి), చంద్రబింబము వంటి ముఖము గలది, శ్యామవర్ణముగలది, శుద్ధములగు ముత్యముల హారములచే అలంకరింపబడినది, మణులు, ముత్యములు, పగడములచే సర్వావయవ భూషితురాలగు పద్మావతి మోహమును కల్గించు మాయయా? భూమి యందవతరించిన మన్మథుని భార్యయగు రతీదేవియా? ఇంతటి రూపలావణ్యవతిని నేను (శుకము) మునుపెన్నడు చూడలేదు.

స్వర్గే క్షితౌవా పాతాలేఽప్యహం సర్వత్రగో యది

పశ్చాద్దాసీగణాకీర్ణం సఖీభిః పరివారితామ్.

18

దౌవారికైర్వహస్థైః శాసితాంతఃపురాద్భూషిః

పురోబందిగణాకీర్ణం ప్రాపయామాస తాం శస్త్రైః.

19

భా: ఓరాజా! నేను ముల్లోకములు తిరిగితిని. స్వర్గపాతాళలోకములలో కూడ ఈమెతో సమానముగ యువతిని చూడలేదు. దాసీగణము వెనుక రాగా సఖురాండ్రతో కూడిన పద్మావతిని వేత్రహస్తలగు దౌవారికులు వందిమాగదులు ముందుడగ అంతఃపురమునుండి సభలోనికి ప్రవేశపెట్టిరి.

నూపురై: కింకిణీభిశ్చ క్వణంతీ జనమోహినీ
స్వాగతానాం నృపాణాంచ కులశీలగుణాన్ బహూన్ .

20

శృణ్వంతీ హంసగమనా రత్నమాలాకరగ్రహా
రుచిరాపాంగభంగేన ప్రేక్షంతీ లోలకుండలా.

21

భా: ఘల్లు ఘల్లు మనుచు జనమోహకమగు కాలి యందెల శబ్దము చేయుచు పద్మావతి ఏతెంచినది. అక్కడకేతెంచిన రాజుల కులశీల గుణములను వినుచు రత్నమాలను చేతియందుంచుకొని కుండలములు వ్రేలాడుచుండ మెల్లగ నడుచుచు క్రీగంటి చూపులతో రాజులను చూడసోగెను.

నృత్యత్కమంతల సోపాన గండమండల మండితా
కించిత్ స్మేరోల్లసద్వక్త దశన ద్యోత దీపితా.

22

వేదీమధ్యారుణ క్షౌమవసనా కోకిలస్వనా

రూపలావణ్య పణ్యేన క్రిత కామా జగత్త్రయమ్.

23

భా: ఆమె చెక్కిళ్లు ముంగురుల నాట్యముచేశోభిల్లుచుండెను. మందహాసముచే ప్రకాశించు ముఖము దశనకాంతులచే మరింత అందముగనుండెను. చూడముచ్చటైన (సన్నని) నడుముగలది, ఎరుపురంగు వస్త్రమును ధరించినది, కోకిలకంఠముగలది యగు పద్మావతి రూపలావణ్యములనెడి పణ్యము= అమ్మదగిన వస్తువుచే ముల్లోకములను కొనవలెనని కోరుచున్నదా? అన్నట్లుండెను.

సమాగతాం తాం ప్రసమీక్య భూపాః సంమోహినీం కామవిమూఢచిత్తాః

పేతుః క్షితౌ విస్మృతవక్త్రశత్రుః రథాశ్వమత్త ద్విపవాహనాస్తే.

24

తస్యాః స్మరక్షోభనిరీక్షణేన త్రియో బభూవుః కమనీయరూపాః

బృహన్నితంబస్తనభారనమ్రాః సుమధ్యమాస్తత్ స్థితి జాతరూపాః.

25

భా: స్వయంవరసభకు విచ్చేసి సంమోహమును కలిగించు పద్మావతిని చూచి రథ-అశ్వ-గజములు వాహనులగు రాజులు కామవిమూఢులయిరి. శస్త్రములు ఊడి భూమిమీదపడిరి. కామమోహితులై పద్మావతిని చూచుటవలన రాజులందరు మనోహరమగు రూపము పెద్ద పిఱుదులు, స్తనభారము, సన్ననినడుము గల స్త్రీరూపములను ధరించిరి.

విలాసహాసవ్యసనాతిచిత్రాః కాంతాననాః శోణసరోజనేత్రాః

స్త్రీరూపమాత్మానమవేక్ష్య భూపాస్తామన్వగచ్ఛన్ విశదానువృత్తాః.

26

అహం వటుస్థః పరిధర్షితాత్మా పద్మావివాహోత్సవ దర్శనాకులః

తస్యా వచోఽంతర్బుది దుఃఖితాయాః శ్రోతుం స్థితః స్త్రీత్వమితేషు తేషు. 27

భా: కటాక్షభూవికారాది శృంగారభావములు, హాసము, వ్యసనములచే మిక్కిలి చిత్రముగ కనబడువారు, మనోహరములగు ముఖములు గలవారు, రక్తపద్మములవంటి నేత్రములు గలవారు అగురాజులు స్త్రీరూపముగతమను చూచుకొని నిష్కల్మషులై పద్మావతిని అనుసరించిరి. పద్మావతి వివాహోత్సవమును చూచుకోరికతో నేను సమీపమందలి వటవృక్షమందు కూర్చుంటిని. కాని రాజులందరు స్త్రీరూపములను ధరించుటనుచూచి మిక్కిలి భిన్నుడనైతిని. వారి వార్తాలాపములను వినుటకు అచ్చటనుంటిని.

జహీహి కల్కే కమలావిలాసం శ్రుతం విచిత్రం జగతామధీశ

గతే వివాహోత్సవమంగళే సా శివం శరణ్యం హృదయే నిధాయ. 28

తాన్ దృష్ట్వా నృపతీన్ గజాశ్వరథభిస్త్వక్తాన్ సఖిత్వం గతాన్

స్త్రీభావేన సమన్వితాననుగతాన్ పద్మాం విలోక్యాంతికే.

దీనా త్యక్తవిభూషణా విలిఖతీ పాదాంగుళైః కామినీ

శం కర్తుం నిజనాథమీశ్వరవచస్తథ్యం హరిం సాఽస్మరత్. 29

భా: ఓజగదీశ! మంగళమయమగు వివాహోత్సవ సమయమున రాజులందరు స్త్రీరూపమును పొందుటచూచి పద్మావతి విలపించెను. శరణాగతరక్షకుడగు పరమేశ్వరుని ధ్యానించెను. వెంటనే స్త్రీరూపములను పొందిన రాజులు గజాశ్వరథములను విడిచి సఖురాండ్రుగ ఆమెవెంట నడవసాగిరి. వారిని చూచి దీనురాలై, అలంకారములను తీసివేసి, పాదాంగుళివే నేలమీద రాయుచు పరమేశ్వరుని వరమును సఫలము చేసుకొనుటకై పతిభావముతో విష్ణువును ధ్యానించెను.

ఇతి శ్రీ కల్కిపురాణేఽను భాగవతే భవిష్యే పద్మాస్వయంవరో

భూపతీనాం స్త్రీత్వకథనం నామ పంచమోధ్యాయః

ఇది భాగవతాను బంధము భవిష్యమునగు శ్రీకల్కిపురాణమున

పద్మాస్వయంవరమున రాజులు స్త్రీత్వము నొందుట అను

అయిదవ అధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

[ప్రథమాంశము-- షష్ఠాధ్యాయము

శుక ఉవాచ.....

తతః సావిస్మితముఖీ పద్మా నిజజనైర్హృతా
హరిం పతిం చింతయంతీ ప్రోవాచ విమలాం స్థితామ్.

1

పద్మోవాచ.....

విమలే! కింకృతం ధాత్రా లలాటే లేఖనం మమ
దర్శనాదపి లోకానాం పుంసాం శ్రీభావకారకమ్.

2

భా: శుకము పలికెను. పిమ్మట స్వకీయ పరిజనముతో గూడిన పద్మావతి విస్మితముఖియై హరిని పతిగ ధ్యానించుచు విమలయను సఖురాలితో ఇట్లు పలికెను. (పద్మావతి పలికెను.) ఓవిమల! విధాత నాభాగ్యము గూర్చి లలాటమందు ఎట్లు వ్రాసెనోగదా! నన్ను కామభావముతో చూచి పురుషులు స్త్రీరూపమును పొందుచున్నారు.

మమాపి మందభాగ్యాయాః పాపిన్యాః శివసేవనమ్
విఫలత్వమనుప్రాప్తం బీజముప్తం యథోషరే.

3

హరిర్లక్ష్మీపతిః సర్వజగతామధిపః ప్రభుః
మత్కృతేఽప్యభిలాషం కిం కరిష్యతి జగత్పతిః.

4

భా: నేను మిక్కిలి దురదృష్టవంతురాలను, పాపాత్మురాలను మరుభూమియందు నాటిన బీజమువలె నాశివసేవనము నిష్ఫలమాయెను. సర్వజగద్రక్షకుడు, వృద్దిబొందువాడు, లక్ష్మీపతి యగు హరినాయెడలకోరిక గలవాడగునా? (నన్ను అభిలషించునందువా?)

యది శంభోర్వచో మిథ్యా యది విష్ణుర్నమాం స్మరేత్
తదాహమనలే దేహం త్యజ్యామి హరిభావతా.

5

క్వదాహం మానుషీ దీనా క్వాస్తే దేవో జనార్దనః
నిగృహీతా విధాత్రాహం శివేన పరివంచితా.

6

భా: పరమేశ్వరుని వచనము లసత్యములైనను శ్రీహరి నన్ను స్మరించకపోయినను నేను

హరినామస్మరణచేయుచు అగ్నిగుండమున దేహత్యాగము చేయగలను. మానుషియగు నేను ఎక్కడ? ఆదిదేవుడువిష్ణుమూర్తి ఎక్కడ? (మాయద్వరికి వివాహము ఎట్లు సంభవము?) విధాతచే తిరస్కరింపబడిన నేను పరమేశ్వరునిచే వంచింపబడితిని.

విష్ణునా చ పరిత్యక్తా మదన్యా కాత్ర జీవతి?

ఇతి నానా విలాపిన్యా వచనం శోచనాశ్రయమ్

పద్మాయాశ్చారుచేష్టాయాః శ్రుత్వా యాతస్తవాంతికే. 7

శుకస్యవచనం శ్రుత్వా కల్కిః పరమవిస్మితః

తం జగాద పునర్యాహి పద్మాం బోధయితుం ప్రియామ్. 8

భా: విష్ణుమూర్తిచే విడువబడి, ఇతర స్త్రీజీవించియుండగలదు? నేను తప్ప.... నేను ఇంకను జీవించి యుంటిని అని సచ్చరిత అయినపద్మావతి విలాపములను విని నేను మీదగ్గరకు వచ్చితి నని శుకము పలుకగ విని ఆశ్చర్యచకితుడైన కల్కి శుకముతో 'పద్మను అనునయించుటకు తిరిగి వెళ్ళు మని పలికెను.

మత్సందేశహరో భూత్వా మద్రూపగుణాకీర్తనమ్

శ్రావయిత్వా పునః కీర! సమాయాస్యసి బాంధవ. 9

సామే ప్రియా పతిరహం తస్యా దైవవినిర్మితః

మధ్యస్థేన త్వయా యోగమావయోశ్చ భవిష్యతి. 10

భా: ప్రియ బంధువు శుకమ! నీవు మాసందేశమును చేర్చువాడవై మారూఢగుణములను పద్మావతికి వినిపించి తిరిగి రావలసినది. పద్మ నాకు ప్రియురాలు. నేను ఆమెకు భర్తను. ఇది దైవనిర్ణయము. నీవు మధ్యస్థుడవై మమ్ములను కలుపవలసినది.

సర్వజ్ఞోఽసి విధిజ్ఞోఽసి కాలజ్ఞోఽసి కథామృతైః

తామాశ్వాస్య మమాశ్వాస కథాయాస్తస్యాః సమాహర. 11

ఇతి కల్కేర్వచః శ్రుత్వా శుకః పరమహర్షితః

ప్రణమ్య తం ప్రీతమనాః ప్రయయా సింహళం త్వరన్. 12

భా: నీవు సర్వము తెలిసినవాడవు. నియమముల నెరిగినవాడవు. కాలజ్ఞానముకలవాడవు. అమృతతుల్యములగు కథలతో ఆమెను ఓదార్చినా (ప్రీతికొనుటకు తిరిగివచ్చి ఆశ్వాసన పూర్వకమయిన ఆమె కథలను తిరిగివచ్చినాకు వినిపించుము. కల్కిమాటలను విని శుకము మిక్కిలి ఆ నందించినదై అతనికి నమస్కరించి తొందరగ సింహళ దేశమునకేగెను.

భగః సముద్రపారేణ స్నాత్వా పీత్వామృతం పయః

బీజపూర ఫలాహారో యయా రాజనివేశనమ్.

13

తత్రకన్యాపురం గత్వా వృక్షే నాగేశ్వరే వసన్

పద్మామాలోక్య తాం ప్రాహ శుకో మానుష భాషయా.

14

భా: శుకము సముద్రము దాటి స్నానమాచరించి అమృతమయమగు జలమును త్రాగి మోదీ ఫలములను భుజించి రాజభవనము ప్రవేశించెను. తరువాత కన్యాంతఃపురము ప్రవేశించి నాగేశ్వర వృక్షమధిరోహించి పద్మావతిని చూచి ఆమెతో మనుసుష్య వాక్కుతో ఇట్లు పలికెను.

కుశలం తే వరారోహే! రూపయావన శాలిని!

త్వాం లోలనయనాం మన్యే లక్ష్మీరూపామి వాపరామ్.

15

పద్మాననాం పద్మగంధాం పద్మనేత్రాం కరాంబుజే

కమలం కాలయంతీం త్వాం లక్షయామి పరాం శ్రియమ్.

16

భా: రూపయావనములతో ఒప్పు నీవు క్షేమమే కదా. చంచల నేత్రియగు నిన్ను రెండవ లక్ష్మీగ తెలుసుకొనుచున్నాను. పద్మమువంటి ముఖము, పద్మగంధమువంటి గంధము కలదానవు. పద్మముల వంటి నేత్రములు హస్తములుగలదానవు, చేతిలో పద్మము కల్గియుండుట మున్నగు లక్షణములచే నిన్ను లక్ష్మీగ తెలుసుకొనుచున్నాను.

కిం ధాత్రా సర్వజగతాం రూపలావణ్య సంనదామ్

నిర్మితాసి వరారోహే ! జీవానాం మోహకారిణి.

17

ఇతిభాషితమాకర్ణ్య కీరస్యామితమద్భుతమ్

హసంతీ ప్రాహ సాదేవీ తం పద్మా పద్మమాలినీ.

18

భా: సమస్త జీవులకు మోహము కల్గించు దాన ! సర్వలోకములయందలి రూపలావణ్యసంపదను పొగుచేసి విధాత నిన్ను సృష్టించెనా? పద్మమాలిని యగు పద్మావతి చిలుక పలికిన అద్భుత వచనములను విని మందహాసముతో ఇట్లనెను.

కస్త్యం కస్మాదాగతోఽసి కథం మాం శుకరూపధృక్

దేవో వా దానవో వా త్వమాగతోఽసి దయాపరః .

19

శుక ఉవాచ

సర్వజ్ఞోఽహం కామగామీ సర్వశాస్త్రార్థ తత్త్వవిత్

దేవగంధర్వభూపానాం సభాసు పరిపూజితః.

20

భా: నీవు ఎవరు? ఎచ్చటనుండి వచ్చితివి? శుకరూపమును ధరించిన దేవతవా? దైత్యుడవా? దయాపరుడవైన నీవు ఏకారణముతో నాదగ్గరకు వచ్చితివి? శుకము పలికెను. నేను సర్వజ్ఞుడను. సర్వశాస్త్రార్థతత్త్వములను తెలిసినవాడను. యథేచ్ఛగ సంవరించగలను. దేవగంధర్వ రాజసభలయందు సమ్మానించబడితిని.

చరామి స్వేచ్ఛయా భే త్వామీక్షణార్థమిహగతః

త్వామహం హృది సంతప్తాం త్వక్తభోగాం మనస్వినీమ్.

21

హాస్యాలాప-సఖీసంగ-దేహాభరణ-వర్జితామ్

విలోక్యాహం దీనచేతాః పృచ్ఛామి శ్రోతుమీరితమ్

కోకిలాలాప సంతాపజనకం మధురం మృదు.

22

భా: నేను ఆకాశమార్గమున స్వేచ్ఛగ తిరుగగలను. నిన్నుచూచుటకు ఇచ్చుటకు వచ్చితిని. ప్రశస్తమయిన మనస్సుగల నీవు సంతప్తులవై భోగములను విడిచిన దానవైతివి. హాస్యాలాపములు, సఖీసంగత్యము, దేహాలంకారములను విడిచిననిన్ను దీనహృదయంబునైన నేను సంతాపమునకు కారణము అడగదలచితిని. మృదుమధురములగు నీమాటలను వినవలెనని కోరికగలదు.

తవ దంతౌష్ఠ జిహ్వోగ్ర లులితాక్షర పంక్తయః

యత్ కర్ణకుహరే మగ్నాస్తేషాం కిం వర్ణ్యతే తవః.

23

సౌకుమార్యం శిరీషస్య క్వ కాంతిర్వా నిశాకరే

పీయూషం క్వ వదంత్యేవానందం బ్రహ్మణీతే బుధాః.

24

తవ బాహులతాబద్ధా యే పాస్యంతి సుధాననమ్

తేషాం తపోదానజపైర్వృద్ధైః కిం జనయిష్యతి

25

భా: నీదంతములు, పెదవులు, నాలుక నుండి వెలువడిన అక్షరసముదాయమును వినిన వారి సౌభాగ్య మేమని వర్ణింతును. శిరీష పుష్పసౌకుమార్యము, చంద్రుని కాంతి నీముందు ఎంతటివి? అమృతము బ్రహ్మానందము కూడ అతిసాధారణమైనవే. నీబాహులతల యందు బంధింపబడి ఎవరు ముఖచంద్రుని ఆస్వాదించెదరో అట్టివారికి తపస్సు దానముజపము వ్యర్థములే. అవి ఎట్టి ఫలము నీయగలవు?

తీలకాలక సంమిశ్రం లోలకుండల మండితమ్

లోలేక్షణోల్లసద్వక్త్రం పశ్యతాం న పునర్భవః.

26

బృహద్రథసుతే ! స్వాధింపద భామిని య త్కృతే

తపఃక్షీణామివ తనుం లక్షయామి రుజం వినా

కనక ప్రతిమా యద్వత్ పాంసుభిర్మలినీకృతా.

27

భా: తిలకము, ముంగురులతో సంమిశ్రితము, వ్రేలాడు కుండలములతో భూషితము, చంచలముగు చూపులతో ప్రకాశితముగు పద్మావతి ముఖము చూచు వారికి పునర్జన్మయుండదు. బృహద్రథపుత్రీ! నీమానసికదుఃఖమునకు కారణమేమి? మానసికవృథ, రోగములేకపోయినను తపస్సువలన క్షీణించినట్లు నీశరీరము కనబడుచున్నది. సువర్ణ ప్రతిమ ధూళిధూసరితమైనట్లు నీశరీరము మలిన మైనది.

పద్మోవాచ....

కిం రూపేణ కులేనాపి ధనేనాభిజనేన వా

సర్వం నిష్ఫలతామేతి యస్యదైవమదక్షిణమ్.

28

శ్రుణు వీర సమాఖ్యానం యది వా విదితం తవ

బాల్యపాగండ కైశోరే హరసేవాం కరోమ్యహమ్.

29

భా: పద్మావతి పలికెను. దైవములనుకూలముగా లేనివారికి రూపము, కులము, ధనము, వంశములతో ప్రయోజనమేమి? సమస్తము నిష్ఫలమే. ఓశుకమ! మావృత్తాంతమును వినుము. నేను బాల్య-పాగండ-కిశోరావస్థలలో శివపూజ చేసెడిదానను.

తేన పూజావిధానేన తుష్టో భూత్వా మహేశ్వరః

వరం వరయ పద్మే! త్వమిత్యాహ ప్రియయా సహ.

30

లజ్జయాధోముఖీమగ్రే స్థితాం మాం వీక్ష్య శంకరః

ప్రాహతే భవితా స్వామీ హరిర్నారాయణః ప్రభుః.

31

భా: శివార్చనచే సంతుష్టుడైన పరమేశ్వరుడు పార్వతితో గూడి ప్రత్యక్షమై వరముకోరుకొనుమని నన్నుడిను. సిగ్గుతో నమ్రముఖియైన నన్ను చూచి పరమేశ్వరుడు విష్ణుమూర్తి నీకు భర్త కాగలడని పలికెను.

దేవో వా దానవో వాఽన్యో గంధర్వోవా తపేక్షణాత్

కామేన మనసా నారీ భవిష్యతి న సంశయః.

32

ఇతి దత్వా వరం సోమః ప్రాహ విష్ణుర్చనం యథా

తథాహం తే ప్రవక్ష్యామి సమాహితమనాః శృణు.

33

భా: దేవతలు గాని, దానవులుగాని, గంధర్వులు గాని కోరికతో నిన్ను చూచినయెడల నిస్సంశయముగ స్త్రీరూపము పొందగలరని వరమిచ్చి విష్ణుపూజ చేయువిధానము తెలిపెను. దానిని వివరించెదను, సావధానచిత్తుడవై వినుము.

ఏతాః సఖ్యో నృపాః పూర్వమాహృతా యే స్వయంవరే
పితృధర్మార్థినా దృష్ట్వా రమ్యాం మాం యౌవనాన్వితామ్.

34

స్వాగతాస్తే సుఖాసీనా వివాహకృతనిశ్చయాః
యువానో గుణవంతశ్చరూపద్రవిణసమ్మతాః.

35

భా: యౌవనవతియగు నన్నుచూచి ధర్మపాలకుడగు నాతండ్రి స్వయంవరమునకు రాజులనందరిని ఆహ్వానించెను. రూప, సంనదలతో గూడిన గుణవంతులగు రాజులు నన్ను వివాహమాడవలెనను నిశ్చయము గలవారై స్వయంవర సభామంటపమునకు విచ్చేసి కూర్చొనిరి.

స్వయంవరగతాం మాంతే విలోక్య రుచిర ప్రభామ్
రత్నమాలాశ్రితకరాం నోపేతుః కామమోహితాః.

36

తత ఉత్థాయ సంభ్రాంతాః సంప్రేక్ష్య శ్రీత్వమాత్మనః
స్తనభారనితంబేన గురుణా పరిణామితాః.

37

భా: రత్నమాలను హస్తమున గ్రహించి కాంతులు విరజిమ్ముచు స్వయంవర సభను ప్రవేశించిన నన్ను చూచి కామమోహితులయిన రాజులు భూమిమీద పడిరి. పిమ్మట లేచి స్తనభారనితంబుతో స్త్రీరూపమును పొందుటను చూచి ఆశ్చర్య చకితులైరి.

హ్రీయా భీయా చ శత్రూణాం మిత్రాణామతి దుఃఖదమ్
స్త్రీభావం మనసా ధ్యాత్వా మామేవానుగతాః శుక.

38

పరిచర్యో హరరతాః సఖ్యః సర్వగుణాన్వితాః

మయా సహ తపో ధ్యానం పూజాం కుర్వంతి సమ్మతాః.

39

తదుదితమితి సంనిశమ్య కీరః శ్రవణసుఖం నిజమానసప్రకాశమ్
సముచితవచ్చైః ప్రతీక్య పద్మా మురహరయజనం పునః ప్రచక్షే.

40

భా: ఓశుకమ! పిమ్మట రాజులందరు శత్రు మిత్రులందరికి మిక్కిలి దుఃఖము కల్గించు స్త్రీరూపమును తలచుకొనుచు సిగ్గుతో భయముతో సఖురాండ్రుగ నన్ను అనుసరించి.¹ విష్ణుభక్తులై సఖీభావమును పొంది సర్వగుణాన్వితులగు రాజులు నాతో కలసి విష్ణుపూజ, తపస్సు, ధ్యానమాచరించసాగిరి శుక మానసిక సుగము అనురూపముగ శ్రవణసుఖమును కల్గించు పద్మావతి

వచనములను విని సంతుష్టుడైన శుకము విష్ణుపూజనుగూర్చి తిరిగిపలికెను.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవతే
భవిష్యే శుకపద్మాసంవాదే
షష్ఠోధ్యాయః

ఇది భాగవతాను బంధము భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున
శుకపద్మాసంవాదమును ఆరవఅధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

[పథమాంశము-- సప్తమ అధ్యాయము

శుక ఉవాచ.....

విష్ణ్వర్చనం శివేనోక్తం శ్రోతుమిచ్ఛామ్యహం శుభే!

ధన్యాసి కృతపుణ్యాసి శివశిష్యత్వమాగతా.

1

అహం భాగ్యవశాదత్ర సమాగమ్య తవాంతికమ్

శృణోమి పరమాశ్చర్యం కీరాకారనివారణమ్.

2

భా: శుకము పలికెను. పద్మావతి! పరమేశ్వరునిచే చెప్పబడిన విష్ణుపూజావిధానమును నేను వినదలచితిని. శివునికి శిష్యురాలగుటవలన నీవు ధన్యురాలవు, ఎంతో పుణ్యముచేసినదానవు. నేను భాగ్యవశముచే నీ వద్దకు వచ్చితిని. మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరము శుకరూపనివారకమునగు పూజావిధానమును వినెదను.

భగవద్భక్తి యోగం చ జపధ్యానవిధిం ముదా

పరమానందసందోహదాన దక్షం శ్రుతిప్రియమ్.

3

పద్యోవాచ.....

శ్రీవిష్ణోరర్చనం పుణ్యం శివేనపరిభాషితమ్

యచ్ఛృద్ధయానుష్ఠితస్య శ్రుతస్య గదితస్య చ.

4

భా: శ్రుతిమధురము, పరమానందదాయకమగు విష్ణు జపధ్యానవిధానమను భగవద్భక్తియోగమును ఆనందముతో వినెదను.

పద్మావతి పలికెను. శివునిచే చెప్పబడిన శ్రీవిష్ణుపూజావిధానము పుణ్యదాయకము.

[శ్రద్ధతో అనుష్ఠించినను, వినిన పాపవిముక్తు డగును. చెప్పినవానికిని సర్వపాపములు నివృత్తమగును.

సద్యః పాపహరం పుంసాం గురుగోబ్రహ్మ ఘాతినామ్

సమాహితేన మనసా శృణు కీర యథోదితమ్.

5

కృత్వా యథోక్తకర్మాణి పూర్వాహ్నా సానకృచ్ఛుచిః

ప్రజ్ఞాల్య పాణీ పాదౌచ స్పృష్ట్వాపః స్వాసనే వసేత్.

6

భా: ఓశుకమ ! గురు, గో, బ్రహ్మ హత్యవలన కల్గిన పాపమును వెంటనేపోగొట్టు విష్ణుపూజను సావధానచిత్తుడవై వినుము. ప్రాతఃకాలమున స్నానమాచరించి నిత్యకర్మల నాచరించి పిమ్మట పాణి పాదములను ప్రక్షాళనచేసుకొని జలమును స్పృశించి (శిరమున చల్లుకొని) తన ఆసనముమీదకూర్చొనవలెను.

ప్రాచీముఖః సంయతాత్మా సాంగన్యాసం ప్రకల్పయేత్

భూతశుద్ధిం తతోఽర్ఘ్యస్య స్థాపనం విధివచ్చరేత్.

7

తతః కేశవకృత్యాదిన్యాసేన తన్మయో భవేత్

ఆత్మానం తన్మయం ధ్యాత్వా హృదిస్థం స్వాసనే న్యసేత్.

8

భా: మనస్సును నియంత్రించుకొని ప్రాచీముఖుడై అంగన్యాసమునుచేయవలెను. పిమ్మట భూతశుద్ధిని చేసి విధిపూర్వకముగ అర్ఘ్య స్థాపనము చేయవలెను. కేశవకృత్యాదిన్యాసముతో తన్మయుడై తనను విష్ణువుగ ధ్యానముచేసి హృదయమందలి రూపమును ఆసనమున న్యాసము చేయవలెను.

పాద్యార్ఘ్యచ మనీయాద్యైః స్నానవాసోవిభూషణైః

యథోపచారైః సంపూజ్య మూలమంత్రేణ దేశికః.

9

ధ్యాయేత్ పాదాదికేశాంతం హృదయాంబుజ మధ్యగమ్

ప్రసన్నవదనం దేవం భక్తాభీష్ట ఫలప్రదమ్.

10

భా: దేశికుడు (ఇచట పూజకుడు) పాద్యము, అర్ఘ్యము, ఆచమనీయము, స్నానము, వస్త్రము, అలంకారము మున్నగు షోడ శోపచారములతో మూలమంత్రముతో పూజించవలెను. అనంతరము భక్తులకోరికలను తీర్చువాడు, ప్రసన్నవదనుడు, హృదయపద్మములయందు విహరించువాడుగు దేవుని ఆపాదమస్తకము ధ్యానము చేయవలెను.

ఓం నమో నారాయణాయ స్వాహా

యోగేన సిద్ధవిబుధైః పరిభావ్యమానం లక్షాబ్జలయం

తులసికాంచిత భక్తభృంగమ్

ప్రోత్తుంగ రక్త నఖరాంగుళి పత్రచిత్రం గంగారసం

హరిపదాంబుజ మాశ్రయేఽహమ్.

11

భా. ధ్యానము చేసిన తరువాత ' ఓంనమో నారాయణాయ స్వాహా ' అని అనుకొని చెప్పబోవు స్తోత్రము చదువవలెను.

సిద్ధులు దేవతలు ధ్యానపూర్వకముగ సేవించు హరి పాదపద్మములను సేవించును అని లక్ష్మీదేవికి నిలయమైనవి. వానిని భక్తులు తులసివస్త్రములతో పూజింతురు. ఎత్తయిన ఎఱ్ఱని గోళ్లతో కూడిన అంగుళులు కలవి. అవి గంగచే సేవించబడును. అట్టి హరి పాదపద్మములను నేను సేవించెదను. (దేవతలను పాదములనుండి మస్తకము వరకు; మానవులను శిరస్సు నుండి పాదములవరకు వర్ణించుట స్తుతించుట పంప్రదాయము.)

గుంఫన్మణి ప్రచయఘట్టిత రాజహంస
సింహత్సనూపురయుతం పదపద్మవృంతమ్
పీతాంబరాంచల విలోల వలత్ పతాకం
స్వర్ణ త్రివక్త్ర వలయఞ్చ హరేః స్మరామి.

12

భా: మణి సముదాయముచే గ్రుచ్చబడి రాజహంసల వలె శబ్దముచేసెడి పూపురములతో కూడినవి, సువర్ణవయ త్రివక్త్రవలయముతో భాసించు శ్రీహరి పాదపద్మములను సేవించుచున్నాను. చరణములయందు పీతాంబరము యొక్క కదిలేడి అంచులు చంచలమగు సతాకమువలె ప్రకాశించుచున్నవి.

జంఘే సుపర్ణగలనీల మణిప్రవృద్ధే
శోభాస్పదారుణమణిద్యుతి చంచుమధ్యే
రక్తపాదతలలంబనశోభమానే
లోకేక్షణోత్సవకరే చ హరేః స్మరామి.

13

అవ: ఇందు విష్ణుమూర్తి యొక్క పిక్కలు వర్ణింపబడు చున్నవి.

భా: గరుత్మంతుని అధిరోహించినపుడు గరుత్మంతున కటు నిటునున్న శ్రీ విష్ణుమూర్తి యొక్క పిక్కలను వర్ణించు చున్నాడు. గరుత్మంతుని చాయ బంగరుచాయ. విష్ణువు రంగు నీలమేఘచ్ఛాయ. గరుత్మంతుని చంచువులు ఎర్రగా ఉండును. గరుత్మంతుని అధిరోహించినపుడు రెండు ప్రక్కల నున్న విష్ణుని పిక్కలు ఇంద్రనీల మణుల వలె నున్నవి. అట్టి ఇంద్రనీల మణుల కాంతులతో మెఱుగెక్కిన సూర్యకాంతి వలె గరుత్మంతుని చంచువు (ముక్కు) ఉన్నది. విష్ణుమూర్తి పాదములు క్రిందికి వ్రేలాడుచున్నవి. ఆ పాదములు రోకుల నయనములకు ఆనందదాయకము లగుచున్నవి. (సూర్యసమప్రభ)లతో కూడిన ఇంద్రనీలమణుల వలె బంధులు ప్రకాశించుచున్నవో యానము.

తే జానునీ ఖగపతేర్బుజమూల సంగ
రంగోత్సవావృత తడిద్వసనే విచిత్రే
చంచత్పతత్రముఖనిర్గత సామగీత
విస్తారితాత్మ యశసీ చ హారేః స్మరామి.

14

భా : గరుత్మంతుని అధిరోపించిన విష్ణుమూర్తి మోకాళ్లను వర్ణించు చున్నాడు.

విష్ణుమూర్తి మోకాళ్లు గరుత్మంతుని భుజములతో కలిసి యున్నవి. వానిపై భాగము రంగోత్సవాలంకారమునకై మెఱుపు వంటి వస్త్రముతో కప్పబడినది. గరుత్మంతుని ముఖము నుండి విష్ణుమూర్తి యశస్సనెడి సామగానము వినిపించు చున్నది. అట్టి విష్ణుమూర్తి జానువులను స్మరింతును.

విష్ణోః కణిం విధిక్యతాంతమనోజ భూమిం
జీవాండకోచగణ సంగదుకూలమధ్యామ్
నానాగుణప్రకృతి పీతవిచిత్రవస్త్రాం
ధ్యాయేన్నిబద్ధవసనాం ఖగపృష్ఠసంస్థామ్.

15

గరుత్మంతునిపై నున్న విష్ణుమూర్తి కటిభాగమును వర్ణించుచున్నాడు.

భా: విష్ణుమూర్తి కటి భాగము బ్రహ్మ, యముడు, మన్మథుడు అను వారికి ఆధారమయినది. శ్రేష్ఠమయిన పట్టు వస్త్రము ధరించినది. నానాగుణములతో కూడిన ప్రకృతి అనెడి విచిత్ర వస్త్రమును ధరించినది. ఇట్టి విష్ణుమూర్తి జఘన భాగమును ధ్యానింతును.

శాతోదరం భగవతస్త్రివలి ప్రకాశ
మావర్తనాభివికసద్విధిజన్మపద్మామ్
నాడీనదీగణరసోత్థసితాంత్రసింధుం
ధ్యాయేఽండకోశనిలయం తనులోమరేఖమ్.

16

భా: త్రివళులచే ప్రకాశించునది, సుడితిరిగిన నాభినుండి వికసించిన, బ్రహ్మకు జన్మస్థానమగు పద్మముగలది, నాడులనెడు నదీగణము యొక్క రసమునుండి ఉత్థితమయిన స్వచ్ఛమయిన ప్రేగులనెడు సముద్రుడుగలది, బ్రహ్మాండమునకు ఆధారము, సూక్ష్మమైన రోమపంక్తిగలది అగు శ్రీహరి యొక్క దుఃఖనివారకమగు ఉదరమును ధ్యానించుచున్నాను.

వక్షః పయోధితనయాకుచకుంకుమేన
హారేణ కౌస్తుభమణిప్రభయా విభాతమ్

శ్రీవత్సలక్ష్య హరిచందనజప్రసూన
మాలాచితం భగవతఃసుభగం స్మరామి.

17

భా: సముద్ర తనయ యగు లక్ష్మీదేవి కుచకుంకుమచే, కంఠహార, కౌస్తుభమణికాంతులచే శోభాయమానము, శ్రీవత్సమనెడి మచ్చగలది, హరి చందన వృక్ష పుష్పమాలచే విభూషితము మనోహరమగు శ్రీమహావిష్ణువు వక్షస్థలమును ధ్యానించెదను.

బాహూ సువేశసదనౌ వలయాంగదాది
శోభాస్పదౌ దురితదైత్య వినాశదక్షౌ
తౌ దక్షిణౌ భగవతశ్చ గదాసునాభ
తోజోర్జితౌ సులలితే మనసా స్మరామి.

18

భా: భక్తులకాధారభూతములు, వలయము అంగదము మున్నగు అలంకారములతో కూడిన, రాక్షససంహారమున సమర్థములు, కౌమోదకియను గద, సుదర్శనమను చక్రములచే తేజస్సంపన్నములు, మనోహరములైన భగవంతుని దక్షిణబాహువులను ధ్యానించెదను.

వామౌ భుజౌ మురరిపోర్ణత పద్మశంఖౌ
శ్యామౌ కరీంద్రకరవన్మణిభూషణాఢ్యౌ
రక్తాంగుళి ప్రచయచుంఖిత జానుమధ్యౌ
పద్మాలయా ప్రియకరౌ రుచిరౌ స్మరామి.

19

భా: పద్మశంఖములతో గూడినవి, గజరాజు తొండము వలె శ్యామవర్ణములు, మణిభూషణమనులతో ప్రకాశించునవి, మోకాళ్ళను తాకెడి రక్తాంగుళులతో శోభిల్లునవి, లక్ష్మీదేవికి ప్రీతి పాత్రములు, మనోహరములగు శ్రీహరి వామహస్తములను ధ్యానించెదను.

కంఠం మృణాలమమలం ముఖపంకజస్య
లేఖాత్రయేణ వనమాలికయా నివీతమ్
కిం వా విముక్తివశమంత్రక సత్ఫలస్య
వృంతం చిరం భగవతః సుభగం స్మరామి.

20

భా: ముఖమనెడి పద్మము యొక్క స్వచ్ఛమైన తామర తూడు, మూడుపేలల వనమాలచే విభూషితము, మోక్షసాధనమగు మంత్రరూప సత్ఫలమునకు తోడిమనంటిది, మనోహరమగు భగవంతుని కంఠమును స్మరించుచున్నాను.

వక్త్రాంబుజం దశనహాస వికాసరమ్యం
రక్తాధరాష్ట్ర వరకోమలవాక్ సుధాఢ్యమ్
సన్మానసోద్భవచలేక్షణ పత్రచిత్రం
లోకాభిరామమమలం చ హరేః స్మరామి.

21

భా: దంతకాంతులచే మందహాసముచే రమ్యము, రక్తాధర, ఓష్ట, కోమలవచనామృతములచే శోభితము, సత్పురుషుల మనస్సులను రంజింపజేయు చంచలనేత్రపత్రములతో చిత్రితము, సమస్త జనరంజకము, నిర్మలమగు శ్రీహరి ముఖపద్మమును స్మరించెదను.

సూరాత్మజావసథగంధవిదం సునాసం
భూపల్లవం స్థితీలయోదయకర్మదక్షమ్
కామోత్సవంచ కమలాహృదయ ప్రకాశం
సంచింతయామి హరివక్త్రవిలాసదక్షమ్.

22

భా: యముని యింటిని వాసనపట్టు నాసిక కలదియు, స్పృష్టితీలయములకు సమర్థమైనవి, మనోభీష్టములను నెరవేర్చునవి, లక్ష్మీదేవి హృదయమున కానందాయకములు, శ్రీ మహావిష్ణువు ముఖపద్మమునశోభిల్లునవి, అగు శ్రీహరి భూపల్లవములను (కనుబొమలను) ధ్యానించెదను.

కర్ణౌ లసన్మకరకుండలగండలోతా
నానాదిశాఞ్చనభసశ్చ వికాసగేహా
లోలాలకప్రచయ చుంబనకుంచితాగ్రౌ
లగ్నో హరేర్మణి కిరీటతటే స్మరామి.

23

భా: కర్ణ భరణములగు మకరకుండలములచే ప్రకాశించెడి చెక్కిళ్ళుకలవి, నానాదిక్కులు, ఆకాశమండలము ప్రకాశమునకు కారణములు, చంచలమగు ముంగురుల చుంబనముచే వక్రత్వము నొందిన అగ్రభాగము గలవి, మణిమయకిరీటతటదేశమందు లగ్నమైన శ్రీహరి కర్ణములను ధ్యానించెదను.

భాలం విచిత్రతీలకం ప్రియాచారు గంధ
గోరోచనారచనయా లలనాక్షిసఖ్యమ్
బ్రహ్మైకధామమణికాంత కిరీటజుష్టం
ధ్యాయేన్మనయనహారకమీశ్వరస్య.

24

భా: మనోహరము సుగంధితమైన గోరోచనముచే తిలకధారణ చేయబడినది, విలాసవంతములగు నేత్రములతో సఖ్యతగలది, బ్రహ్మమునకు ముఖ్యస్థానము, మణిమయముగు కిరీటకాంతిచే ప్రకాశించునది, మనగసు నేత్రములనాకర్షించునదగు భగవంతుని లలాటదేశమును స్మరించెదను.

శ్రీవాసుదేవచికురం కుటీలం నిబద్ధం

నానాసుగంధి కుసుమైః స్వజనాదరేణ

దీర్ఘం రమాహృదయగాశమనం ధునంతం

ధ్యాయేఽంబు వాహరుచిరం హృదయాజ్ఞమధ్యే.

25

భా: బహువిధసుగంధయుక్తపుష్పములతో భక్తజనము ప్రీతితో వాసుదేవుని తలవెండ్రుకలను జడగ చేయుచున్నారో, అట్టిదీర్ఘములైనవి, లక్ష్మీదేవి మనోవికారములను శాంతింపజేయునవి, గాలికి కదులునవి, మేఘునివలె మనోహరమైన శ్రీహరి చికురములను హృదయాంతరాళమున భావించెదను.

మేఘాకారం సోమసూర్యప్రకాశం

సుభ్రూన్నసం చక్రచాపైకమానమ్

లోకాతీతం పుండరీకాయతాక్షం

విద్యుచ్ఛేలం చాశ్రయేఽహం త్వపూర్వమ్.

26

భా: మేఘసదృశుడు, సూర్యచంద్రులవలె ప్రకాశించువాడు శోభనములగు కనుబొమలు, ఉన్నతమగు నాసికకలవాడు, చక్రచాపయుక్తుడు, లోకాతీతుడు, పుండరీకమువంటి విశాలమయిన నేత్రములుగలవాడు, మెరుపులవలె శోభిల్లు పీతాంబరమును ధరించిన విష్ణువును భజించెదను.

దీనం హీనం సేవయా వేదవత్యా

పాపైస్తాపైః పూరితం మే శరీరమ్

లోభాక్రాంతం శోకమోహాదివిద్ధం

కృపాదృష్ట్యా పాహి మాం వాసుదేవ.

27

భా: ఓ వాసుదేవ ! నేనుదీనుడను, వేదోక్తప్రకారముగ సేవించుటకు అసమర్థుడను. నాశరీరము పాపతాపములతో నిండినది. లోభము, శోకము, మోహము, మానసికవ్యాధులతో కూడిన నన్ను కృపాదృష్టితో రక్షించుము.

యే భక్త్యాద్య ధ్యాయమానాం మనోజ్ఞాం
 వ్యక్తిం విష్ణోః షోడశశ్లోకపుష్టైః
 స్తుత్వా నత్వా పూజయిత్వా విధిజ్ఞాః
 శుద్ధా ముక్తా బ్రహ్మసౌఖ్యం ప్రయాంతి.

28

భా: మనోహరమగు భగవంతునిరూపమును భక్తిపూర్వకముగ ధ్యానించిపదహారు శ్లోకపుష్పములతో స్తుతించుచు నమస్కరించి అర్చించు భక్తులు బ్రహ్మనందమును పొందగలరు.

పతితమిదం పుణ్యం శివేన పరిభాషితమ్

ధన్యం యశస్యమాయుష్యం స్వర్గ్యం స్వస్త్వయనం పరమ్.

29

పఠంతి యే మహాభాగాస్తే ముచ్యంతేఽపి హస్తాః

ధర్మార్థకామమోక్షాణాం పరత్రేహ ఫలప్రదమ్.

30

భా: శివస్తోత్రము పద్మావతి ఆచరించినది ఈస్తోత్రము. ఇది పుణ్యదాయకము. ఇది సంపదలను, యశస్సును ఆయువును, స్వర్గఫలమును, శభములను కలుగుచేయును. ఈస్తోత్రము నెవరు పఠించెదరో వారికిసకల పాపములు తొలగును. ధర్మార్థకామమోక్షములను కోరుభక్తులకు విష్ణుస్తోత్రము ఇహపరలోకములలో సమస్త ఫలములనిచ్చును.

ఇతిశ్రీ కల్కిపురాణేఽను భాగవతే

భవిష్యే హరిభక్తి వివరణం నామ

సప్తయోజధ్యాయః

ఇది శ్రీ భాగతానుబంధము భవిష్యమునగు

శ్రీ కల్కి పురాణమున

హరిభక్తి వివరణమును ఏడవ అధ్యాయము.

★★★

కల్కిపురాణము

ద్వితీయాంశము - ప్రథమాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

ఇతి పద్మావచః శ్రుత్వా కీరోధీరః సతాం మతః

కల్కిదూతః సఖీమధ్యే స్థితాం పద్మామథాబ్రవీత్.

1

వద పద్మే సాంగపూజాం హరేరద్భుతకర్మణః

యామాస్థాయ విధానేన చరామి భువనత్రయమ్.

2

భా: సూతుడు పలికెను. సత్పురుషులచే పూజింపబడువాడు, ధీమంతుడు, కల్కిదూతయగు శుకముపద్మావతి మాటలను విని సఖురాండ్రనడుమ నున్న ఆమెతో ఇట్లు పలికెను. ఓపద్మావతి ! అద్భుతకర్మలను చేయుహరియొక్క సాంగపూజను చెప్పుము. విధిపూర్వకముగ అంగపూజనాచరించి ముల్లోకములను భ్రమించెదను.

పదోవాచ.....

ఏవం పాదాదికేశాంతం ధ్యాత్వా తం జగదీశ్వరమ్

పూర్ణాత్మాదేశికో మూలం మంత్రం జపతి మంత్రవిత్.

3

జపాదనంతరం దండప్రణతిం మతిమాంశ్చరేత్

విష్వక్సేనాదికానాం తు దత్వా విష్ణునివేదితమ్.

4

భా: పద్మ పలికెను. మంత్రజ్ఞానము కల్గిన భక్తుడు పాదాదికేశాంతము జగదీశ్వరుని ధ్యానించి నిండుమనస్సు కలవాడై మూల మంత్రమును జపించవలెను. బుద్ధిమంతుడు జపము పిమ్ముట దండప్రణామమూచరించి ఉపచారములనాచరించి విష్ణువునకు నివేదనము చేయవలెను. ప్రసాదమును విష్వక్సేనాదుల కీయవలెను.

తత ఉద్వాస్య హృదయే స్నాపయేన్మనసా సహ

నృత్యన్ గాయన్ హరేర్నామ తం పశ్యన్ సర్వతః స్థితమ్.

5

తతః శేషం మస్తకేన కృత్వానైవేద్యభుగ్ భవేత్

ఇత్యేతత్కథితంకీర ! కమలానాథ సేవనమ్.

6

భా. పిమ్మట హృదయమందు ఉద్వాసన చెప్పి మానసికముగ స్వపనమును చేసి నృత్యగానములతో హరినామ సంకీర్తనజేయవలెను. తరువాత పూజించిన పుష్పమును శిరస్సున ధరించి నైవేద్యమును భుజించవలెను. ఓశుకమ! కమలాపతిని సేవించువిధమును (అంగపూజ) చెప్పియుంటిని.

సకామానాం కామపూరమకామామృతదాయకమ్

శ్రోత్రానందకరం దేవ-గంధర్వ-నర-హృత్ప్రియమ్.

7

శుక ఉవాచ

సమీరితం శ్రుతం సాధ్వీ భగవద్భక్తి లక్షణమ్

త్వత్ప్రసాదాత్ పాపినో మే కీరస్య భువి ముక్తిదమ్.

8

భా: పూర్వోక్త ప్రకారముగ విష్ణుమూర్తి నర్పించుట వలనకోరికలు కల్గిన వారికోరికలు తీరును. నిష్కాములకు మోక్షములభించును. విష్ణు స్తోత్రము శ్రవణానందకరము, దేవగంధర్వ మానవుల హృదయరంజకము. శుకము పలికెను. ఓ సాధ్వీ! శుకజన్మనెత్తిన పాపియుగు నాకు నీలనుగ్రహము వలన ముక్తిని కల్గించు నీవు చెప్పిన భగవద్భక్తిని బాగుగవింటిని.

కింతు త్వాం కాంచనమయీం ప్రతిమాం రత్నభూషితామ్

సజీవామివ పశ్యామి దుర్లభాం రూపిణీం శ్రియమ్.

9

నాన్యాం పశ్యామి సదృశీం రూపశీలగుణైస్తవ

నాన్యో యోగ్యో గుణీ భర్తా భువనేఽపి నదృశ్యతే.

10

భా: రత్నభూషితమైన కుందనపు బొమ్మ సజీవమైనట్లున్నావు. దుర్లభమయిన లక్ష్మీ యొక్క రూపముగా నిన్ను భావించుచున్నాను. రూపశీల గుణ సంపన్నమగు నీతో సమానమయిన మరియొకరిని నేను చూడలేదు. విష్ణువుతో సమానమైన యోగ్యగుణములు కల్గిన నీకు భర్త కాగలిగిన మరియొకరు భూలోకమున లేరు.

కింతు పాంఠే సముద్రస్య పరమాశ్చర్యరూపవాన్

గుణవానీశ్వరః సాక్షాత్ కశ్చిద్భ్రష్టోఽతి మానుషః.

11

సహి ధాతృకృతం మన్యే శరీరం సర్వసౌభగమ్

యస్య శ్రీవాసుదేవస్య నాంతరం ధ్యానయోగతః .

12

భా: కాని సముద్రమునకు సరిహద్దు దేశమున మిక్కిలి ఆశ్చర్యము గొలుపు రూపముగలవాడు, గుణవంతుడు, అతిక్రమించిన మానుషరూపము కల్గిన సాక్షాత్ ఈశ్వరునినేను చూచితిని. సర్వాంగ సుందరమగు శరీరమును బ్రహ్మస్పృష్టిగ నేను తలచుటలేదు. శ్రీ మహావిష్ణువుతో అతనికి ఎట్టి భేదము కన్పించుట లేదు.

త్వయా ధ్యాతం తు యద్రూపం విష్ణోరమితేజసః

తత్ సాక్షాత్ కృతమిత్యేవ న తత్ర కియదంతరమ్.

13

పద్యోవాచ.....

బ్రూహి తన్మమ కిం కుత్ర జాతః కీర పరావరమ్

జానాసి తత్కృతం కర్మ విస్తరేణాత్ర వర్ణయ.

14

భా: అసమాన తేజస్సు కల యేవిష్ణురూపమును నీవు ధ్యానించితివో అట్టి రూపమును నేను చూచితిని. ఏమియు భేదము లేదు. అప్పుడు పద్మ ఇల్లనెను. శుకమా! పరాత్పరుడగు పరమాత్మ ఎక్కడ జన్మించెనో చెప్పుము. నీకు తెలిసిన అతని కృత్యములను విస్తారముగ వివరింపుము.

వృక్షాదాగచ్ఛ పూజాంతే కరోమి విధిబోధితామ్

బీజపూరఫలాహారం కురు సాధు పయః పిబ.

15

తవ చంచుయుగం పద్మరాగాదరుణ ముజ్జ్వలమ్

రత్న సంఘట్టితమహం కరోమి మనసః ప్రియమ్.

16

భా: నీవు వృక్షమునుండి ఇక్కడకు రమ్ము. విధిపూర్వకముగ నిన్ను అర్పించెదను. బీజపూరఫలములను భుజించి పయస్సును త్రాగుము. పద్మరాగమణులకంటె ఎట్టనై, ప్రకాశించెడి నీ చంచువును (ముక్క) రత్నములతో అలంకరించెదను.

కంధరం సూర్యకాంతేన, మణినా స్వర్ణఘట్టినా

కరోమ్యాచ్ఛాదనం చారు ముక్తాభిః పక్షతిం తవ.

17

పతత్రం కుంకుమేనాంగం సౌరభేణాతిచిత్రితమ్

కరోమి నయనానందదాయకం రూపమీదృశమ్.

18

భా: సువర్ణమయమగు సూర్యకాంతమణితో నీకంఠమును, మంచి ముత్యములతో రెక్కలను అలంకరించెదను. నీ రెక్కలను, శరీరమును, సుగంధయుక్త కుంకుమరాగముతో చిత్రితము చేసి నేత్రానందదాయమమగు రూపమును కల్పించెదను.

పుచ్చయచ్చమణి వ్రాత ఘర్షరేణాతిశబ్దతమ్
పాదయోర్నాపురాలాప లాపినం తాం కరోమ్యహమ్.

19

నవామృత కథావ్రాతత్యక్తాధిం శాధిమామిహ
సఖీభిః సంగతాభిస్తే కిం కరిష్యామి తద్వద.

20

భా: మనోహరముగ శబ్దము చేయునట్లు నీతోకను మణులతో అలంకరించెదను.
నూపురధ్వనులు చేయునట్లు నీ పాదములను భూషించెదను. నీకథామృతమునాస్వరించుటవలన
సమస్త మానసికవ్యధలు దూరమయినవి. సఖురాండ్రతో కలిసి నీకు నేనేమి చేయవలెనో
ఆజ్ఞాపించుము.

ఇతి పద్మావచః శ్రుత్వా తదంతికముపాగతః

కీరోధీరః ప్రసన్నాత్మా ప్రవక్త ముప చక్రమే.

21

కీర ఉవాచ....

బ్రహ్మణా ప్రార్థితః శ్రీశో మహాకారుణికో బభౌ

శంభలే విష్ణుయశసో గృహే ధర్మరిరక్షిషుః.

22

భా: పద్మావతి మాటలు వినిన శుకము ఆమెనుసమీపించి ప్రసన్నమనస్కుడై చెప్పుటకు
పక్రమించెను. శుకమిట్లు చెప్పెను. బ్రహ్మ శ్రీమహావిష్ణువును ప్రార్థించెను. అపుడతడు కరుణతో
ధర్మరక్షణార్థము శంభలగ్రామమున విష్ణుయశు నింట జన్మించెను.

చతుర్భిః భ్రాతృభిః జ్ఞాతిగోత్రజైః పరివారితః

కృతోపనయనో వేదమధీత్య రామసన్నిధౌ.

23

ధనుర్వేదంచ గాంధర్వం శివాదశ్వమసిం శుకమ్

కవచం చ వరం లబ్ధ్వాశంభలం పునరాగతః.

24

భా: నలుగురుసోదరులు, జ్ఞాతులు, స్వగోత్రోద్భవులతో కూడిన అతడు ఉపనయన
సంస్కారమైన పిమ్మట పరశురాముని వద్ద వేదాధ్యయనము చేసెను. ధనుర్వేదమును, గాంధర్వ
వేదమును అధ్యయనముజేసి మహాదేవుని వలన అశ్వము, ఖడ్గము, శుకము, కవచములను వరముగ
పొంది శంభల గ్రామమునకుతిరిగి వచ్చెను.

విశాఖయూపభూపాలం ప్రాప్య శిశ్నావిశేషతః

ధర్మానాఖ్యాయ మతిమాన్ అధర్మాంశ్చ నిరాకరోత్.

25

ఇతి పద్మా తదాఖ్యానం నిశమ్య ముదితాననా
పసాపయామాస శుకం కల్కే రానయనాద్యతా
భూషయిత్వా స్వర్ణరత్నైస్తమువాచ కృతాంజలిః.

26

భా: విశాఖయూపభూపాలుని చేరి ధర్మబోధగావించి అధర్మములను పరిహరించెను.
ఈవృత్తాంతమంతయు వినిన పద్మ ఆనందించినదై శుకుడు కల్కిని తీసుకువచ్చుటకు ఏర్పాటు
గావించెను. సువర్ణరత్నములతో శుకమును అలంకరించి చేతులు జోడించి అతనితో ఇట్లు పలికెను.
పద్యోవాచ.....

నివేదితం తు జానాసి కిమన్యత్ కథయామ్యహమ్
శ్రీభావభయభీతాత్మా యది నాయాతి స ప్రభుః.

27

తథాపి మేకర్మదోషాత్ ప్రణతిం కథయిష్యసి
శివేన యో వరో దత్తః స మే శాపోఽభవత్ కిల.

28

భా: పద్మావతి పలికెను. నేను చెప్పదలచుకొన్నవిషయము నీకు తెలియనిది కాదు. నీకు
నేనేమి నివేదించాలను. నాకర్మదోషములచే ప్రభువు ఇక్కడకురాకపోయినచో నానమస్కారములను
చెప్పి శివుని వరము నాకు శాపము అయినట్లు తెలియజేయగలవు.

పుంసాం మద్దర్శనేనాసి శ్రీభావం కామతః శుక
శ్రుత్వేతి పద్మామామంత్ర్య ప్రణమ్యచ పునః పునః.

29

ఉడ్డీయ ప్రయయా కీరః శంభలం కల్కిపాలితమ్
తమాగతం సమాకర్ణ్య కల్కిః పరపురంజయః.

30

భా: పురుషులుకామముతో నన్ను చూడగనే స్త్రీరూపము పొందుచున్నారు.
పద్మవచనములను వినిశుకము పలుమార్లు ఆమెకు నమస్కరించి సెలవు తీసెకొనినను. పిమ్మట
ఆకాశమార్గమున ఎగురుచు కల్కిపాలితమగు శంభలగ్రామముచేరెను. శత్రుపురములను జయించు
కల్కి శుకుని ఆగమనవార్త విని.....

క్రోడే కృత్వా తం దదర్శ స్వర్ణరత్న విభూషితమ్
సానందం పరమానందదాయకం ప్రాహ తం తదా.

31

కల్కిః పరమతేజస్వీ పరస్మిన్నమలం శుకమ్
పూజయిత్వా కరే స్పృష్ట్వా పయః పానీన తర్పయన్.

32

భా: శుకమును ఒడిలో కూర్చుండబెట్టుకుని స్వర్గరత్న విభూషితుడగు అతనిని చూచి ఆనందముతో పలికెను. పరమతేజస్వీయగు కల్కి దోషరహితుడగు శుకమును పూజించి చేతితో స్పృశించి జలమునిచ్చి తృప్తిపరచి.....

తన్మథే స్వముఖం దత్వా ప్రచ్ఛ వివిధాః కథాః

కస్మాద్దేశాచ్చరిత్వా త్వం దృష్ట్వాపూర్వం కిమాగతః.

33

కుత్రోపితః కుతో లబ్ధం మణికాంచనభూషణమ్

అహర్నిశం త్వన్మీలనం వాంఛితం మమ సర్వతః.

34

తవానాలోకనీనాసి క్షణం మే యుగవద్భవేత్.

35

భా: స్వయముగ ఎన్నో వృత్తాంతముల నడిగెను. ఏ యే దేశములలో తిరిగి ఏ యే అపూర్వ వస్తువులను చూచితివి. ఇంతవరకు ఎక్కడుంటివి ? ఈమణికాంచన భూషణము ఎట్లు లభించినది. అహోరాత్రులు, నిన్ను కలవవలెనని కోరితిని. నిన్ను చూడనిక్షణము నాకు యుగమగుచున్నది.

ఇతి కల్మేర్వచః శ్రుత్వా ప్రణిపత్య శుకో భృశమ్

కథయామాస పద్మాయాః కథాః పూర్వోద్వితా యథా.

36

సంవాదమాత్మనస్తస్యా నిజాలంకారధారణమ్.

37

భా: కల్కి మాటలు వినిన శుకము పలుమార్లు అతనికి నమస్కరించి పద్మావతికి సంబంధించిన పూర్వవృత్తాంతమును నివేదించెను. తనయెడల పద్మ వ్యవహారము ఇరువురి సంభాషణము తన అలంకార ధారణము సమస్తము నమస్కారపూర్వకముగ వివరించెను.

శ్రుత్వేతి వచనం కల్కిః శుకేన సహితో ముదా

జగाम త్వరితోఽశ్వేన శివదత్తేన తన్మనాః.

38

సముద్రపారమమలం సింహాలం జలసంకులమ్

నానావిమానబహుళం భాస్వరం మణికాంచనైః.

39

భా: శుకవచనములు వినిన కల్కి సంతుష్టుడై అతనితోగూడ శివునిచే వరముగ నీయబడిన గుఱ్ఱము మీద వెంటనే బయలుదేరెను. సముద్రమునకు అవతలి భాగముననున్న సింహళము చుట్టూ జలముతో నిండియున్నది. బహు విధములగుభవనములతో నిండిన ఆదేశము మణికాంచనములతో ప్రకాశించుచుండెను.

ప్రాసాదసదనాగ్రేష్ఠ పతాకా తోరణాకులమ్

శ్రేణీసభాపణాట్టాల పురగోపురమండితమ్.

40

పురస్త్రీపద్మినీ పద్మగంధామోద ద్విరేఫిణీమ్

పురీం కారుమతీం తత్ర దదర్శ పురతః స్థితామ్.

41

భా: సింహళదీపమున రాజభవన, గృహముల పైభాగమున పతాక తోరణములు శోభిల్లుచున్నవి. సభామంటపములు, విక్రయశాలలు, మేడలు, పురములు, పురములుతో నగరముఅలంకృతమైయున్నది. కల్కి సింహళదీపమున కారుమతి అనుపేరుగల పురమును ప్రవేశించెను. అచ్చటి పద్మినీజాతి స్త్రీల పద్మగంధముచే భ్రమరములాకృష్టములగుచున్నవి.

మరాలజాల సంచాలర వలోల కమలాంతరామ్

ఉన్మీలితాబ్జమాలాలికలితాకులితం సరః.

42

జలకుక్కుటదాత్యూహ నాదితం హంససారస్వైః

దదర్శ స్వచ్ఛనయసాం లహరీలోల వీజితమ్

43

భా: రాజహంసల సంచారముతో ఆసరస్సులలోని నీరుకల్లోలితమగుచున్నది. వికసించిన పద్మములయందు భ్రమర సముదాయము వ్యాపించియున్నవి. సరః ప్రదేశమున బాతులు, భరతపక్షులు, హంసలు, సారసపక్షులు ధ్వనిచేయుచున్నవి. స్వచ్ఛ జల తరంగముల నుండిచల్లని గాలులు వీచుచున్నవి. కల్కి అట్టి సరస్సులను చూచెను.

వనం కదంబకుద్దాల శాలతాలామ్రకేసరైః

కపిత్థాశ్వత్థఖర్జూర బీజపూరకరంజకైః.

44

పున్నాగపన్నెర్నాగరంగైరర్జున శింశపైః

క్రముకైర్నాలికేలైశ్చ నానావృక్షైశ్చ శోభితమ్

వనం దదర్శ రుచిరం ఫలపుష్పదలావృతమ్.

45

దృష్ట్వా హృష్టతనుః శుకం సకరుణః కల్కిః పురాంతే వనే

ప్రాహ ప్రీతికరం వచోఽత్ర సరసి స్నాతవ్యమిత్యాదృతః

తచ్చుత్వా వినయాన్వితః ప్రభుమతం యామీతి పద్మాశ్రమం

తత్సందేశమిహ ప్రయాణమధునా గత్వాస కీరోఽవదత్.

46

భా: క దంబ, కుద్దాల (ఎఱ్ఱకాయనము), శాల, ఆమ్ర, కేసర, కపిత్థ, అశ్వత్థ, ఖర్జూర, బీజపూర, కరంజక, (కానుగుచెట్టు) పున్నాగ, పనస, నాగరంగ (నారింజ), అర్జున, శింశప,

క్రముక, నారికేలాది బహువిధ వృక్షములతో శోభితము, ఫల, పుష్ప, పత్ర వ్యాప్తముగు మనోహర వనమును కల్కి చూచి సంతసించెను. సరస్సులు వనములతో గూడిన కారుమతీ పుర శోభను వీక్షించి పులకితుడై కల్కి పుర సమీపమందలి సరోవరమున స్నానమాచరించెదమని ప్రీతిపాత్రములగు వచనములను పలికెను. అదివిని వినయసంపన్నుడగు శుకము ప్రభువు యొక్క అంతరార్థమును తెలుసుకొని పద్మావతి ఆశ్రమమునకు వెళ్ళిదనని పలికెను. పిమ్మట అతడు పద్మావతిని చేరి విషయమంతయు వివరించెను.

ఇతి శ్రీ కల్కిపురాణేఽను భాగవతే భవిష్యే ద్వివీక్షితాయాంశే

కల్కేరాగమన వర్ణనం నామ

ప్రథమోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతాను బంధము భవిష్యమునగు

శ్రీ కల్కి పురాణమున

ద్వితీయాంశమున కల్కి ఆగమన వర్ణనము అను

ప్రథమాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

ద్వితీయాంశము - ద్వితీయాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

కల్కిః సరోవరాభ్యాసే జలాహరణవర్తని

స్వచ్ఛస్ఫటికసోపానే ప్రవాలాచితవేదికే. 1

సరోజసౌరభవ్యగ్రభ్రమద్భ్రమరనాదితే

కదంబపోతపత్రాలి వారితాదిత్యదర్శనే. 2

సమువాసాసనే చిత్రే సదశ్వేనావతారితః

కల్కిః ప్రస్థాపయామాస శుకం పద్మాశ్రమం ముదా. 3

భా: కల్కి భగవానుడు కారుమతీపురము ప్రవేశించి సరోవరసమీపమున జలాహరణమార్గమున గుట్టమునుండి దిగి ప్రవాళములచే అలంకరింపబడిన వేదికపై కూర్చొని శుకుని పద్మావతి ఆశ్రమమునకు పంపెను. సరోవరమున స్ఫటికమయమగు మెట్లు గలవు. పద్మగంధమందు వ్యగ్రమైన తుమ్మెదలు మనోహరముగ శబ్దము చేయుచున్నవి. సమీపమున కదంబ వృక్షములు దట్టముగనుండి సూర్యకిరణముల నడ్డుకొనుచున్నవి.

సనాగేశ్వరమధ్యస్థః శుకో గత్వా దదర్శ తామ్

హరప్రస్థాం బిసినీపత్రశాయినీం సఖీభి ర్హృతామ్. 4

నిఃశ్వాసవతతాపేన మ్లాయతీం వదనాంబుజమ్

ఉత్క్షిపంతీం సఖీదత్తకమలం చందనోక్షితమ్. 5

భా: శుకము పద్మావతి నిలయమునకు వెళ్ళి అచ్చట నాగకేసర వృక్షమున కూర్చొని హరప్రస్థమందు తామరతూళ్ళ పక్కయందు శయనించిన పద్మావతిని చూచెను. ఆమె చుట్టూ సఖురాండ్రు చేరి విరహోపహరములు చేయుచుండిరి. నిఃశ్వాసల వేడిమిచే ముఖపద్మము వాడిపోవుచున్నది. సఖి ఇచ్చిన చందనయుక్త పద్మమును పద్మ విసరివేయుచున్నది.

రేవావారిపరిస్నాతం పరాగాస్యం సమాగతమ్

ధృతనీరం రసగతం నిందంతీం పవనం ప్రియమ్. 6

శుకః సకరుణః సాధు వచనై స్తా మతోషయత్

సా త్వమేహ్యహితే స్వస్తి స్వాగతం స్వస్తి మే శుభే.

7

భా: రేవానదిమీదుగ వచ్చు సుగంధయుక్తమగు వాయువు అందరికి ఆహ్లాదమును కల్గించునదైనను విరహిణియగు పద్మకు తాపము కల్గించుటచే దానిని నిందించుచున్నది. విరహిణియగు పద్మను దయాద్రవ్యదయుడగు శుకము ప్రియవచనములతో సాంత్యపరచెను. పద్మ శుకమును ఆహ్వానించి కుశలమడుగగ మేమందరము క్షేమ మని సమాధానము చెప్పెను.

గతే త్వయ్యతివ్యగ్రాహం శాంతిస్తేఽస్తు రసాయనాత్

రసాయనం దుర్లభం మే, సులభం తే శివాశ్రమే.

8

త్వమే భాగ్యవిహీనాయా ఇహైవ వరవర్జిని

దేవి ! తం సరస్వతీరే ప్రతిష్ఠా ప్యాగతా వయమ్.

9

భా: పద్మావతి శుకముతో నీవు వెడలినప్పటి నుండి మిక్కిలి వ్యాకులతను చెందియుంటి నని పలికెను. అంతట శుకము రసాయనము వలన నీతాపము దూరమై శాంతి లభించునని పలికెను. రసాయనము నాకు దుర్లభమని పద్మ పలుకగ నీకు రసాయనము శివాశ్రమములో దొరకు నని శుకము సమాధానపరచెను. మందభాగ్యురాలగు నాకు అంత అదృష్టమెక్కడిది? అన్నది పద్మ. శుకము నీ మనోభీష్టము ఇచ్చుటనే నెరవేరును. నేను సరోవరతీరమున వారిని ఉంచి వచ్చితిని చెప్పెను.

ఏవమన్యోన్య సంవాద ముదితాత్మమనోరథే

ముఖం ముఖేన నయనం నయనే సాదృతా దదౌ.

10

విమాలా మాలినీ లోలా కమలా కామకందలా

విలాసిని చారుమతీ కుముదేత్యష్టనాయికాః.

11

భా: పద్మ శుకముల పరస్పర సంవాదముచే తనమనోరథము సిద్ధించుచున్నదని తెలుసుకుని ఆపద్మావతి మిక్కిలి సంతసించెను. శుకమును ఆసక్తితోచూ చెను. విమల, మాలిని, లోల, కమల. కామకందల, విలాసిని, చారుమతి, కుముద అను ఎనమండుగురు నాయికలు పద్మావతికి చెలికత్తెలు.

సఖ్య ఏతా మతాస్తాభిర్బలక్రీడార్థముద్యతా

పద్మా ప్రాహ సరస్వతీరమాయాన్వేతా మయా త్రియః.

12

జత్యాఖ్యాయాశు శిఖికామారుహ్య పరివారితా
సఖీభిశ్చారుపేశాభిర్భూత్వా స్వాంతఃపురాద్భుహిః
ప్రయా త్వరితం ద్రష్టుం భైష్టి యదుపతిం యథా.

13

భా: తన చెలికత్తెలతో జలక్రీడకు పద్మ బయలుదేరెను. సరోవరతీరమునకు రమ్మని ఆమె తన సఖురాండ్రకు చెప్పి పల్లకి యెక్కి పరివారముతో తన అంతఃపురమునుండి బయటకు వచ్చెను. కృష్ణుని చూచుటకు రుక్మిణి వలె కల్పిని చూచుటకు పద్మ శీఘ్రముగ బయలుదేరెను.

జనాః పుమాంసః పథి యే పురస్థాః
ప్రదుద్రువుః శ్రీత్వభయాద్దిగంతరమ్

శృంగాటకే వా విపణి స్థితా యే
నిజాంగగా స్థాపిత పుణ్యకార్యాః.

14

నివారితాం తాం శిఖికాం వహంత్యో
నార్యోఽతిమత్తా బలవత్తరాశ్చ
పద్మా శుకోక్త్యా తదుపర్యుపస్థా
జగామ తాభిః పరివారితాభిః.

15

భా: పద్మావతి వెడలు మార్గమున పురుషులందరు స్త్రీలుగ మారుదుమను భయముతో పారిపోయిరి. వారి స్త్రీలు తమ భర్తలను ఆపదలనుండి తప్పించుటకు పుణ్యకర్మ లాచరించిరి. పురుష సంపర్కములేని మార్గమున బలశాలులగు స్త్రీలు పల్లకి మోయ, పద్మావతి అందు కూర్చొని సఖురాండ్రతో వెడలెను.

సరోజలం సారసహంసనాదితం
ప్రపుల్ల పద్మాద్భువరేణు వాసితమ్
చేరుర్విగాహ్యశు సుధాకరాలసాః
కుముద్వత్తీనా ముదయాయ శోభనాః.

16

తాసాం ముఖామోద మదాంధభృంగా
విహాయ పద్మాని ముఖారవిందే
లగ్నాః సుగంధాధికమాకలయ్య
నివారితాశ్చాపి న తత్త్యజస్తే.

17

భా: పిమ్మట వారందరు సారస, హంసల ధ్వనితో గూడిన, వికసించిన పద్మముల

గంధముచే సువాసనగ చేయబడిన సరోవరజలమును ప్రవేశించి కుముద బాంధవుడగు చంద్రుని రాకను నిరీక్షించిరి. ముఖపద్మముల సుగంధముచే ఉన్మత్తమయిన తుమ్మెదలు, నివారింపబడినను అవి వారిని విడిచిపెట్టుటలేదు.

హాసోపహాసైః సరసప్రకాశైర్వాద్వైశ్చ నృత్యైశ్చ జలే విహారైః

కరగ్రహేస్తా జలయోధనార్తా శ్చకర్ష తాభిర్వనితాభి రుచ్చైః.

18

సా కామ తప్తా మనసా శుకోక్తిం వివిచ్య పద్మా సఖిభిః సమేతా

జలాత్ సముత్థాయ మహార్థభూషా జగామ నిర్దిష్టకదంబషండమ్.

19

భా: పద్మ సరసవచనములు, హాసోపహాసములు, వాద్యము నృత్యము, జలవిహారము లతో చేతులు పట్టుకొని నీటిలో ఈదులాడుచు సఖురాండ్రనాకర్షించెను. వారిచే పద్మ మనస్సుకూడ హరింపబడినది. కామసంతప్తురాలగు పద్మ శుకుని మాటలను మనస్సున ధ్యానించుచు సఖురాండ్రతోకూడి జలమునుండి పైకి వచ్చి విలువైన ఆభరణములు కలదై శుకము చెప్పిన కదంబ ప్రదేశము చేరెను.

సుఖే శయానం మణివేదికాగతం కల్కిం పురస్తా దతి సూర్య వర్చసమ్

మహామణివ్రాత విభూషణాచితం శుకేన సార్థం తముదైక్షతేశమ్.

20

తమాలనీలం కమలాపతిం ప్రభుం

పీతాంబరం చారుసరోజలోచనమ్

ఆజానుబాహుం పృథుపీనవక్షసం

శ్రీసత్ కౌస్తుభకాంతిరాజితమ్.

21

తదద్భుతం రూపమవేక్ష్య పద్మా

సంస్తంభితా విస్మత సత్క్రియార్థా

సుప్తం తు సంబోధయితుం ప్రవృత్తం

నివారయామాస విశంకితాత్మ్యా.

22

భా: అచ్చట ఎదురుగ మణిమయ వేదికయందు సుఖముగ శయనించిన, సూర్యతేజస్సును మించిన తేజస్సుగల, మహామణి భూషణములతో అలంకృతమైన కల్కి భగవానుని శుకముతో కూడిపద్మ చూచెను. తమాలవృక్షము వలె శ్యామ వర్ణుడు, పీతాంబరధారి, కమలనేత్రుడు, ఆజానుబాహువు, విశాలవై, బలిసిన వక్షస్థలము గలవాడు, శ్రీవత్స కౌస్తుభమణులతో ప్రకాశించు శ్రీహరి అద్భుతరూపమునుచూచి పద్మ ఆశ్చర్యచకితురై ఉచితసత్కారమును

మర చెను. నిద్రించు కల్కిని మేల్కొలుపు శుకమును గూడ శుకీతహృదయయ్యై వారించెను.

కదాచిదేషోఽతిబలోఽతిరూపీ మద్దర్శనాత్ శ్రీత్వముపైతి సాక్షాత్
తదాత్ర కింమే భవితా భవస్య వరేణ శాపప్రతిమేన లోకే. 23

చరాచరాత్మా జగతామధీశః ప్రబోధితస్తద్భదయం వివిచ్య

దదర్శ పద్మాం ప్రియరూపశోభాం యథా రమా శ్రీమధుసూదనాగ్రే. 24

భా: మహాబలుడు, రూపవంతుడగు ఇతడు నన్ను చూచుటవలన శ్రీరూపమును పొందగలడు. నావలన వరులందరు శ్రీలుగ మారుచున్న పరమేశ్వరుని వరమువలన నాకేమి ప్రయోజనము? చరాచర (మిక్కిలి తిరుగు స్వభావముగల మనుష్యుల) రూపముగల జగదీశ్వరుడుగ కల్కి పద్మ హృదయము తెలుసుకొని మేల్కొని శ్రీమహావిష్ణువు ఎదుట లక్ష్మీదేవి వలె రూపవతియగు పద్మావతిని తన ఎదుట చూచెను.

సంవీక్ష్య మాయామివ మోహినీం తాం జగాద కామాకులితః స కల్కిః

సఖీభిరీశాం సముపాగతాం తాం కటాక్షవిక్షేప వినామితాస్యామ్. 25

ఇహైహి సుస్వాగతమస్తు భాగ్యాత్ సమాగమస్తే కుశలాయ మే స్యాత్

తవాననేందుః కిల కామపూరతాపాపనోదాయ సుఖాయ కాంతే. 26

భా: సఖురాండ్రతో అక్కడకేతెంచిన, కటాక్షవిక్షేపముచే ఆధోముఖియైనమోహినియగు పద్మావతిని మాయను వలె వీక్షించి కామ సంతప్తుడగు కల్కి ఇట్లు పలికెను. ఓ కాంత! దగ్గరకు రమ్మ. నీకుస్వాగతము. భాగ్యముచే కల్గిన నీసమాగమము నాకు మంగళ హేతువు కాగలదు. నీముఖ చంద్రుడు తాపమును దూరముజేసి నాకు సుఖమును కలుగజేయగలడు.

లోలాక్షి! లావణ్య రసామృతంతే కామాహిదష్టస్య విధాతురస్య

తనోతు శాంతిం సుకృతేన కృత్యా సుదుర్లభాం జీవనమాశ్రితస్య. 27

బాహూ తవైతౌ కురుతాం మనోజ్ఞౌ హృది స్థితం కామముదంతవాసమ్

చార్వాయతౌ చారనభాంకుశేన ద్విపం యథా సాదివిదీర్ఘకుంభమ్. 28

భా: ఓ చంచలాక్షి! మన్మథుడను విషపర్మముచే కాటువేయబడిన జగత్పతి యగు నాకు సత్కర్మలచే కూడ దుర్లభమగుశాంతినినీలావణ్య రూపామృతముకలుగజేయుగాక. నఖము లనెడి అంకుశము మదపుటేనుగు కుంభస్థలమును చీల్చినట్లు రమణీయము, దీర్ఘములగు నీబాహువులు హృదయమందు నివసించెడి మన్మథుని పారద్రోలుగాక.

స్తనావిమాపుత్థితమస్తకా తే
కామప్రతోదావివ వాససాక్షా
మమోరసా భిన్ననిజాభిమానౌ
సువర్తులౌ వ్యాదిశతాం ప్రియం మే .

29

కాంతస్యసోపానమిదం వలిత్రయం
సూత్రేణ లోమావలి లేఖలక్షితమ్
విభాజితం వేది విలగ్నమధ్యమే !

కామస్య దుర్గాశ్రయమస్తు మే ప్రియమ్.

30

భా: వస్త్రముచే కప్పబడినవి, తలెత్తిన అగ్రభాగము గలవి, మన్మథుని ఆయుధములవంటివి
వర్తులాకారములగు స్తనములు నాహృదయ సంబంధముచే తొలగిన నిజాభిమానము గలవై
నామనోవాంఛను తీర్చగలవు. ఓక్కశోదరి ! రోమరేఖలతో గూడిన వలిత్రయము ప్రియుని
రాకకు సోపానమార్గము. మన్మథునికి దుర్గము ఆశ్రయమునైన త్రివలి నాకు ప్రియము
కలుగజేయుగాక.

రంభోరు ! సంభోగసుఖాయ మే స్యా
న్నితంబ బింబం పులినోపమం తే
తన్వంగి ! తన్వంశుక సంగశోభం
ప్రమత్తకామావిమదోద్యమాలమ్.

31

పాదాంబుజం తేజంగుళిపత్రచిత్రితం
వరం మరాలక్ష్మణనూపురావృతమ్
కామాహిదష్టటస్య మమాస్తు శాంతయే
హృదిస్థితం పద్మఘనే సుశోభనే.

32

భా: ఓ రంభోరు ! పులిసదృశమగు నీనితంబబింబము మాకు సంభోగసుఖము
కలుగజేయుగాక. ఓతన్వంగి ! సూక్ష్మవస్త్రముచే కప్పబడిన హృదయమగు నితంబదేశము
కామోద్దీపకము. అంగుళి రూపవత్రములచే చిత్రవర్ణముగ చేయబడినవి. హంసల వలెనాదము
జేయు నూపురములతోగూడినరమణీయములగు హృదయ పాదపద్మములు మన్మథుడను
విషసర్పముచే కాటువేయబడిన నాకు ఉపశమనము కల్పించుగాక.

శ్రుత్యైతద్వచనామృతం కలికుల ధ్వంసస్య కల్పేరలం
 దృష్ట్వా సత్పురుషత్వమస్య ముదితా పద్మా సఖీభిర్ఘృతా
 కాంతం క్లాంతమనా కృతాంజలి పుటా ప్రోవాచ తత్సాదరం
 ధీరం ధీరపురస్కృతం నిజపతిం నత్వా నమత్కంఠరా.

33

భా: కలికులనాశకుడగు కల్కియొక్క అమృత తుల్యములగు వచనములను విని, సత్పురుష
 లక్షణములను వీక్షించి పద్మ మిక్కిలి సంతోషించెను. సఖురాండ్రతో కూడిన ఆమె
 వ్యగ్రమనస్కురాలై తననభివ్రుకు శిరస్సు వంచి నమస్కరించిచేతులు జోడించి ఆదరపూర్వకముగ
 మెల్లమెల్లగ ఇట్లు పలికెను.

ఇతి శ్రీకల్కిపురాణే ఋణభాగవతే భవిష్యే
 పద్మా కల్కి సాక్షాత్సం వాదో నామ
 ద్వితీయోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యము నగు
 శ్రీకల్కి పురాణమున
 పద్మాకల్కి సాక్షాత్సంవాదము అను
 రెండవ అధ్యాయము.

★★★

కల్కిపురాణము

ద్వితీయాంశము - తృతీయాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

- సా పద్మాతం హరిం మత్వా ప్రేమగద్గదభాషిణీ
 తుష్టావ వ్రీడితా దేవీ కరుణా వరుణాలయమ్. 1
- ప్రసీద జగతాం నాథ ! ధర్మ వర్మన్! రమాపతే !
 విదితోఽసి విశుద్ధాత్మన్! వశగాం త్రాహి మాం ప్రభో. 2

భా: సూతుడు పలికెను. పద్మావతి కల్కిని సాక్షాత్ శ్రీహరిగ తెలుసుకొని సిగ్గుపడి, ప్రేమచే గద్గదమైన మాటలు కలదై కరుణాసాగరుని స్తోత్రము చేసెను. ఓరమాపతీ! జగన్నాథ! ధర్మరక్షక ! నన్ను అనుగ్రహింపుడు. విశుద్ధాత్మ ! నిన్ను నేను తెలుసికొంటిని. శరణాగతురాలగు నన్ను రక్షించుము.

- ధన్యాహం కృతపుణ్యాహం తపోదానజపవ్రతైః
 త్వాం ప్రతోష్య దురారాధ్యం లబ్ధం తవ పదాంబుజమ్. 3
- ఆజ్ఞాంకురు పదాంభోజం తవ సంస్పృశ్య శోభనమ్
 భవనం యామి రాజానమాభ్యాతుం స్వాగతం తవ. 4

భా: నేను ధన్యురాలను. పుణ్యవతిని. తపస్సు, దానము, జపము, వ్రతములచే నిన్నుసంతోషపరచి ఆరాధించుటకు దుర్లభ మగు నీ పాదపద్మములను పొందితిని. నన్ను ఆజ్ఞాపించుడు. శోభనములగు పాద పద్మములను స్పృశించి ఇంటికి వెడలి తమ రాకను మహారాజునకు నివేదించగలను.

- ఇతి పద్మా రూపసద్మా గత్వా స్వపితరం నృపమ్
 ప్రోవాచాగమనం కల్కేర్విష్ణోరంశస్య దౌత్యకైః. 5
- సఖీముఖేన పద్మాయాః పాణిగ్రహణకామ్యయా
 హరేరాగమనం శ్రుత్వా సహర్షోఽభూద్ బృహద్రథః. 6

భా: అనుపమసౌందర్యవతియగు పద్మావతి తన తండ్రి దగ్గరకు వెడలి దూతద్వారా విష్ణువు అవతారమగు కల్కి యొక్క ఆగమనవార్తను తెలియజేసెను. పద్మను వివాహమాడవలయుననుకోరికతో హరి వచ్చిన వార్తను సఖి వలన వినిన బృహద్రథుడు మిక్కిలి సంతోషించెను.

పురోధసా బ్రాహ్మణైశ్చ పాత్రైర్మిత్రైః సుమంగళైః

వాద్యతాండవగీతైశ్చ పూజాయోజనపాణిభిః.

7

జగామానయితుం కల్కిం సార్థం నిజజన్తైః ప్రభుః

మండయిత్వా కారుమతీం పతాకాస్వర్ణతోరణైః.

8

భా: బృహద్రథుడు పురోహిత, బ్రాహ్మణ, పరిజన, మిత్రులతో కూడి పూజాసామగ్రిని తీసుకొని మంగళ ప్రదములగు వాద్యతాండవగీతములతో కల్కిని తీసుకువచ్చుటకు బయలుదేరెను. కారుమతీనగరము స్వర్ణమయతోరణములతో అలంకరింపబడినది.

తతో జలాశయాభ్యాసం గత్వా విష్ణుయశస్సుతమ్

మణివేదికయాసీనం భువనైకగతిం పతిమ్.

9

ఘనా ఘనోపరి యథా శోభంతే రుచిరాణ్యహో

విద్యుదింద్రాయుధాదీని తదైవ భూషణాన్యుత.

10

భా: పిమ్మట రాజు జలాశయ సమీపమునకు వెళ్ళి మణిమయ వేదికపై ఆసీనుడైన జగత్పతియగు విష్ణుయశస్సు పుత్రుని చూచెను. వర్షాకాలపు మేఘములపై మెరుపులవలె మేఘశ్యాముని శరీరము మీద మనోహరములగు ఆభరణములు ప్రకాశించుచున్నవి.

శరీరే పీతవాసాగ్రఘోరభాసా విభూషితమ్

రూపలావణ్యసదనో మదనోద్యమనాశనే.

11

దదర్శ పురతో రాజా రూపశీలగుణాకరమ్

సాశ్రుః సపులకః శ్రీశం దృష్ట్వాసాధు తమర్చయత్.

12

భా: పీతాంబరాగ్రభాగము యొక్క ఉత్కృటమగు కాంతిచే భూషితమగు శరీరము కలవాడు, రూపలావణ్యనిధి, మదనప్రయత్ననాశకుడు రూపశీలగుణ సంపన్నుడగు కల్కి భగవానుని ఎదురుగా చూచి రాజు ఆనందావృణ్ములతో పులకితుడై విధిపూర్వకముగ అతనిని పూజించెను.

జ్ఞానాగోచరమేతస్మై తవాగమనమీశ్వర !

యథా మాంధాత్యపుత్రస్య యదునాథేన కాననే.

13

ఇత్యుక్త్వా తం పూజయిత్వా సమానీయ నిజాశ్రమే

హర్యప్రాసాద సంబాధే స్థాపయిత్వా దదౌ సుతామ్.

14

భా: ఓ ప్రభు! అడవులలో మాంధాతృపుత్రునికి యదునాథ సమాగమము వలె తమరాక నా కొఱకు జ్ఞానగోచరము అగుటలేదని పలికి రాజు అతనిని యథోచితముగ పూజించి హర్యప్రాసాదశోభితమగు తన నివాసమునకు తీసుకువెళ్ళి కన్యాదాన మొనర్చెను.

పద్మాం పద్మపలాశాక్షీం పద్మనేత్రాయ పద్మినీమ్

పద్మజావేశతః పద్మనాభాయాదాద్యథాక్రమమ్.

15

కల్కిర్లబ్ధ్వా ప్రియాం భార్యాం సింహలే సాధుసత్కృతః

సమువాస విశేషజ్ఞః సమీక్ష్య ద్వీపముత్తమమ్.

16

భా: బృహద్రథుడు బ్రహ్మ ఆదేశానుసారము పద్మదలాక్షీయగు పద్మను పద్మనేత్రుడగు పద్మనాభునకు యథానియమము సమర్పించెను. ప్రియమయిన భార్యను పొందిన బుద్ధిమంతుడగు కల్కి బాగుగ సత్కరింపబడినవాడై సింహళద్వీపమును ఉత్తమస్థానముగ నెంచి కొంతకాల మక్కడ నివసించెను.

రాజానః శ్రీత్వమాపన్నాః పద్మాయాః సఖితాంగతాః

ద్రష్టుం సమీయుస్త్వరితాః కల్కిం విష్ణుం జగత్పతిమ్.

17

తాః శ్రీయోఽపి తమాలోక్య సంస్పృశ్య చరణాంబుజమ్

పునః పుంస్త్యం సమాపన్నారేవాస్సానాత్తదాజ్ఞయా.

18

భా: శ్రీరూపమునొంది పద్మకు సఖురాండ్రయిన రాజులు జగత్పతియగు కల్కిని చూచుటకు మిక్కిలి శీఘ్రముగ వచ్చిరి. వారు కల్కి భగవానుని చూచి చరణకమలములను స్పృశించి, హరి ఆదేశానుసారము రేవానదిలో స్నానమాచరించిరి. వెంటనే వారు శ్రీరూపమును విడిచి పురుషులగ మారిరి.

పద్మా కల్కి గౌరకృష్ణౌ విపరీతాంతరావృభౌ

బహిః స్ఫుటౌ నీల పీత వాసో వ్యాజేన పశ్యతు.

19

దృష్ట్వా ప్రభావం కల్కేస్తు రాజానః పరమాద్భుతమ్

ప్రణమ్య పరయా భక్త్యా తుష్టువుః శరణార్థిణః.

20

భా: పద్మావతి గౌరవర్ణము, కల్కి నీలవర్ణము రెండును పరస్పరము విపరీతములే అయినను పద్మయొక్క నీలాంబరము, కల్కి పీతాంబరముల బాహ్య వర్ణములు పరస్పరము సమన్వయము

చేయుచున్నవా యన్నట్లుండెను. కల్పి యొక్క అద్భుతప్రభావమును చూచిన రాజులు అతనిని శరణుపొంది భక్తిపూర్వకముగ నమస్కరించి స్తుతించిరి.

జయజయ నిజమాయయా కల్పితాశేష విశేష కల్పనా పరిణామ! జలాఘ్రత లోకత్రయోపకరణమాకలయ్యమనుమనిశమ్య పూరితమవిజనా విజనా విర్భూతమహా మీనశరీర ! త్వం నిజకృత ధర్మసేతుసంరక్షణ కృతావతారః. 21

భా: రాజు ఇట్లు పలికెను. ఓదేవ ! నీకు జయమగుగాక. నిజమాయాశక్తిచే లోకమున అనేక కల్పములు, పరిణామములు జరుగు చున్నవి. ప్రళయకాలమున ముల్లోకములు నీటముననగి జనరహితముకాగా ధర్మరూపమగు సేతువును రక్షించుటకు నీవు మత్స్యావతారమెత్తితివి.

పునరిహదితిజ బల పరిలంఘిత వాసవసూద నాదృత జితత్రిభువన పరాక్రమ హిరణ్యాక్షనిధన పృథివ్యుద్ధరణ సంకల్పాభినివేశేన ధృతకోలావతారః పాహి నః. 22

భా: రాక్షససేన పరాజితుడైన ఇంద్రుని ముల్లోకములను జయించిన పరాక్రమవంతుడగు హిరణ్యాక్షుడు సంహరించుటకు సిద్ధము కాగా అతనిని సంహరించుటకు, పృథివిని ఉద్ధరించుటకు వరాహావతారమెత్తిన శ్రీమహావిష్ణువు మమ్ములను రక్షించుగాక.

పున రిహ జలధివంధనాదృత దేవదానవగణ మందరాచలానయన వ్యాకులితానాం సాహాయ్యేనాదృతచిత్తః పర్వతోద్ధరణామృత ప్రాశనరచనావతారః కూర్మాకారః ప్రసీద పరేశ ! త్వం దీననృపాణామ్. 23

భా: దేవదానవులు సముద్రమథనముకొఱకు మందర పర్వతమును తీసుకువచ్చుటలో వ్యాకులపడుచు మిమ్ములను శరణు వేడు వారికి, సహాయ మొనర్చిరి. మందర పర్వతమునకు ఆధారభూమిక్లై మీరు కూర్మావతారమెత్తి దేవతల అమృతపానమునకు సహాయపడితిరి. అట్టి మీరు దీనులగు మమ్ములను అనుగ్రహింపుడు.

పునరిహ త్రిభువనజయినో మహాబల పరాక్రమస్య హిరణ్య కశిపోరద్ధితానాం దేవవరాణాం భయభీతానాం కళ్యాణాయ దితిసుతవధప్రేక్షుర్బ్రహ్మణో వరదానా దవధ్యస్య న శస్త్రాస్త్రరాత్ర దివాస్వర్గమర్త్యపాతాలతలే దేవగంధర్వ కిన్నర నదనగైరితి విచింత్య నరహారి రూపేణనఖాగ్రభిన్నోరుం దష్టదంతచ్ఛదం త్యక్తాసుం కృతవానసీ. 24

భా: ముల్లోకములను జయించిన మహాపరాక్రమవంతుడగు హిరణ్యకశిపుడు దేవతలను బాధించుచుండ భయభీతులగు దేవతల కళ్యాణము కొఱకు రాక్షస రాజునుక సంహరింపదలచితివి.

అతడు బ్రహ్మవరముచే దేవ గంధర్వ కిన్నర నర నాగములచే శస్త్రములవలన అస్త్రములవలన రాత్రిగాని, పగలుగాని, స్వర్గమర్త్య పాతాళములయందెచ్చటను సంహరింపబడడని తలచి నదసింహావతారమెత్తి యుద్ధసన్నద్ధుడైన హిరణ్యయకశిపు నఖాగ్రములతో ఊరువులను చీల్చి సంహరించితివి.

పునరిహ త్రిజగజ్జయినో బలేః సత్రే శక్రానుజో వటువామనో దైత్య సంమోహనాయ త్రిపదభూమి యాభ్యాచ్ఛలేన విశ్వకాయస్తదుత్సుప్త జలసంస్పర్శ వివృద్ధమనోఽఖిలాషస్త్వం భూతలే బలేర్దౌవారికత్వ మంగీతకృతముచితం దానఫలమ్.

25

భా: త్రిభువన విజేతయగు బలి చక్రవర్తిచేయు యజ్ఞమున ఇంద్రానుజుడనై వామనావతారమెత్తి దైత్యరాజును సంమోహపెట్టుటకు మూడుపాదములభూమిని వ్యాజముతో యాచించితివి. అతడు దానసంకల్పము చేయగనే నీవిరాడ్ రూపమును ప్రదర్శించి ఒకపాదముతో భూమిని, రెండవపాదముతో స్వర్గమును వ్యాపించి మూడవపాదమును బలి శిరస్సున నుంచి పాతాళమున కణగద్రొక్కితివి. త్రిభువన దానఫలముగ బలికి దౌవారికత్వము (ద్వారపాలకత్వము) అంగీకరించితివి.

పునరిహ హైహయాదిన్యపాణా మమితబల పరాక్రమాణాం నానా మదోల్లంఘితమర్యాదా వర్తనాం నిధనాయ భృగువంశజో జామదగ్న్యః పితృహోమ ధేనుహరణ ప్రవృద్ధమన్యువశాత్ త్రిసప్తకృత్వో నిఃక్షత్రియాం పృథివీం కృతవానసి పశురామావతారః

26

భా: అత్యంత బలపరాక్రమ సంపన్నులగు హైహయాది రాజులు మదోన్మత్తులై హద్దులు మీర, వారిని సంహరించుటకు భృగువంశమున పరశురామావతారమెత్తి, తండ్రీ హోమధేనువునపహరించుట వలన మిక్కిలి కోపముతో ఇరువదియొక్కమార్లు భూమండలమును క్షత్రియరహితముగ చేసితివి.

పునరిహ పులస్త్యవంశావతంసస్య విశ్రవసః పుత్రస్య నిశాచరస్య రావణస్య లోకత్రయ తాపనస్య నిధన మురరీకృత్య రవికులజాత దశరథాత్మజో విశ్వామిత్రాద స్త్రాణ్యుపలభ్య వసే సీతాహరణవశాత్ ప్రవృద్ధమన్యునా అంబుధిం వానరైర్నిబధ్య సగణం దశకంధరం హతవానసి రామావతారః.

27

భా: పులస్త్య వంశాభరణముగు విశ్రవస్సు పుత్రుడు రావణుని లోకత్రయపీడనమును

గుర్తించి అతని సంహారమునకై సూర్యవంశభృవుడగు దశరథునికి పుత్రునిగ జన్మించి విశ్వామిత్రుని నుండి అస్త్రములను పొంది కైకయి వరము ప్రకారము వనవాసము చేసెను. అచ్చట రావణుడు సీతనపహరింపగ క్రుద్ధులై వానరసహాయముతో సేతువును నిర్మించి రావావతారమున రావణుని సంహరించితిరి.

పునరిహ యదుకుల జలధి కలానిధిః సకలసురగణ సేవిత పాదారవింద ద్వంద్వః వివిధ దానవదైత్యదలన లోకత్రయదురితతాపనో వసుదేవాత్యజో రామావతారో బల భద్రస్త్వమసి.

28

భా: మరల యదువంశమనెడి సాగరమున చంద్రుని వలె వసుదేవ పుత్రునిగ బలరామునిగ జన్మించి దైత్యదానవులను సంహరించి ముల్లోకములను పాపమునుండి విముక్తి చేసితివి. కృష్ణావతారమున నీపాద పద్మములను దేవతలందరు సేవించిరి. ఆసమయముననే బలదేవరూపమును కూడ పొందితివి.

పునరిహ విధికృతపేద ధర్మానుష్ఠాన విహిత నానాదర్శన సంఘృణః సంసారకర్మత్యాగవిధినా బ్రహ్మభాస విలాసచాతురీ ప్రకృతివిమాననామ సంపాదయన్ బుద్ధావతారస్త్వమసి.

29

భా: వైదికర్మానుష్ఠానమును పేరుతో జరుగు ప్రాణిహింసనుమాన్పుటకు, ప్రపంచము మిథ్యయని ఉపదేశించుటకు బుద్ధునిగ అవతరించి ప్రాకృతిక విషయములను తిరస్కరించలేదు.

అథునా కలికుల నాశావతారో బౌద్ధపాఖండ ఘ్నేచ్ఛాదీనాంచ పేదధర్మసేతు పరిపాలనాయ కృతావతారః కల్కిరూపేణాస్మాన్ శ్రీత్వనిరయా దుద్భుతవానసి తవానుకంపాం కిమిహ కథయామః.

30

భా: కలికులమును నాశము చేయుటకు, బౌద్ధ, పాఖండ, ఘ్నేచ్ఛాదులను శాసించుటకు వైదికధర్మమును రక్షించుటకు కల్కి రూపమున అవతరించి శ్రీత్వమను నరకమునుండి మమ్ముల నుద్ధరించి అనుగ్రహించితివి.

క్వ తే బ్రహ్మాదీనామవిదిత విలాసావతరణం క్వనః కామా వామాకులిత మృగత్వష్టార్తమనసామ్ సుదుష్ప్రాప్యం యుష్మచ్ఛరణ జలజాలోకనమిదం కృపా పారావారః ప్రముదితదృశాశ్వాసయ నిజాన్.

31

భా: బ్రహ్మాది దేవతలుకూడ తెలుసుకోలేని విలాసములు గల్గిన మీరెక్కడ ? విషయవాసనలచే పీడింపబడు మేమెక్కడ ? మీపాదపద్మ దర్శనము మాకెంతో దుర్లభము.

కృపాసాగరులగు మిమ్ములను అనుసరించు మమ్ము కృపావీక్షణములతో అనుగ్రహింపుడు.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽనుభాగవతే భవిష్యే ద్వితీయాంశే
నృపాణాంస్తవో నామ తృతీయాధ్యాయః

ఇది భాగవతాను బంధము భవిష్యమునగు శ్రీకల్కిపురాణమున ద్వితీయాంశమున
రాజులచే చేయబడిన కల్కిస్తవమును తృతీయాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

ద్వితీయాంశము - చతుర్థాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

శ్రుత్వా నృపాణాం భక్తానాం వచనం పురుషోత్తమః
బ్రాహ్మణక్షత్రియ వితో శూద్రవర్ణానాం ధర్మమాహ యత్. 1

ప్రవృత్తానాం నివృత్తానాం కర్మ యత్ పరికీర్తితమ్
సర్వం సంశ్రావయామాస వేదానామనుశాసనమ్. 2

భా: సూతుడు పలికెను. భక్తులగు రాజుల మాటలు వినిన పురుషోత్తముడుగు కల్కి
బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులను నాలుగు వర్ణముల వారి ధర్మములను చెప్పెను. సంసారమున
ఆసక్తులు, అనాసక్తులగు పురుషులకు వేదోక్తములగు కర్మలను వినిపించెను.

ఇతి కల్కేర్వచః శ్రుత్వా రాజానో విశదాశయాః
ప్రణిపత్య పునః ప్రాహుః పూర్వాంతు గతిమాత్మన. 3

శ్రీత్వం వాప్యథవా పుంస్త్వం కస్య వా కేన వా కృతమ్
జరాయావన బాల్యాది సుఖదుఃఖాదికం చ యత్. 4

భా: కల్కి మాటలు విని నిర్మలహృదయులగు రాజులు అతనికి నమస్కరించి తమ
పూర్వావస్థను గూర్చి అడిగిరి. శ్రీపురుషభేదము ఎవరివలన ఎందుకు కలుగుచున్నది. బాల్య
యౌవన వార్ధక్యములు, సుఖదుఃఖములు.....

కస్మాత్ కుతోవా కస్మిన్ వా కేమేతదితి వా విభో
అనిర్ణీతాన్యవిదితాన్యపి కర్మాణి వర్ణయ. 5

సోఽప్యనంతో మునివరస్తీర్థపాదో బృహద్ర్వతః
కల్కేర్వర్చనతో ముక్తిమాకలయ్యాగతస్త్వరన్. 6

భా: ఏకారణమువలన ఎట్లు కలుగుచున్నవి? అనిర్ణీతములు, అజ్ఞాతములగు కర్మలను
మాకు ఎవరించి చెప్పుడు. కల్కి మునిశ్రేష్ఠుడుగు అనంతునిస్మరించగనే వ్రతధారి, తీర్థవాసియగు
అనంతుడు మోక్షమును కోరినవాడై శీఘ్రముగ కల్కిని చూచుటకు వచ్చెను.

సమాగత్య పునః ప్రాహ కింకరిష్యామి కుత్ర వా
యాస్యామీతి వచః శ్రుత్వా కల్కిః ప్రాహ హసన్ మునిమ్.

7

కృతం దృష్టం త్వయా సర్వం జ్ఞాతం యాహ్యనివర్తకమ్
అదృష్టమకృతంచేతి శ్రుత్వా దృష్టమనా మునిః.

8

భా: అనంతుడు నేను ఏమి చేయవలెను? ఎక్కడకు వెళ్ళవలెను? ఆజ్ఞాపించుడని పలుక కల్కి మందహాసముతో నేను చేసినదంతయునీవు చూసితివి. అంతయు తెలిసినవాడవు. భాగ్యము కర్మాయత్తము. భాగ్యము అనివర్తకమనిపలికెను. ఈమాటలు విని అనంతుడు మిక్కిలి సంతోషించెను.

గమనాయోద్యతం తంతు దృష్ట్వా నృపగణాస్తతః
కల్కిం కమలపత్రాక్షం ప్రోచుర్విస్మితచేతసః.

9

రాజాన డీచుః.....

కిమనేనాపి కథితం త్వయా వా కిము తాన్ ప్రతి
సర్వం తచ్చోతుమిచ్ఛామః కథోపకథనం ద్వయోః.

10

భా: అనంతరము మహర్షి వెడలుటకు సిద్ధముకాగా రాజులు అతనిని చూచి విస్మయమునొందినవారై కమలపత్రాక్షి యగు కల్కితో మహర్షి ఏమని పలికెను? మీరు ఏమి సమాధానమిచ్చిరి? మీయిద్దరిమధ్య జరిగిన వార్తాలాపమును వినదలచితిమని పలికిరి.

నృపాణాం తద్వచః శ్రుత్వా తానాహ మధుసూదనః
పృచ్ఛతాముం మునిం శాంతం కథోపకథనాదృతాః.

11

ఇతి కల్కేర్వచోభూయః శ్రుత్వా తే నృపసత్తమాః
అనంతమాహుః ప్రణతాః ప్రశ్న పారతితీర్తవః.

12

భా: రాజుల వచనములను వినిన మధుసూదనుడు మా కథోపకథనము వినవలయునన్న శాంతహృదయుడగు మునిని అడుగువని చెప్పెను. కల్కిమాటలు వినిన రాజులు తమప్రశ్నకు సమాధానము కొఱకు అనంతుని నమస్కరించి అడిగిరి.

రాజాన డీచుః.....

మునే ! కిమత్రకథనం కల్కినా ధర్మవర్మణా
దుర్బోధం కేన వా జాతం తత్త్వం వర్ణయ నః ప్రభో!

13

మునిరువాచ....

పురికాయాం పురి పురా పితా మే వేదపారగః

విద్రుమోనామ ధర్మజ్ఞః ఖ్యాతః పరహితేరతః.

14

భా: రాజులు పలికిరి. ఓమహర్షి ! ధర్మస్వరూపుడగు కల్కిచే చెప్పబడినది తెలుసుకోలేకపోవుటకు కారణమేమి? నిగూఢతత్త్వమును వివరించి చెప్పుడు. అప్పుడు ముని యిట్లు చెప్పెను. పూర్వకాలమున పురిక అను గ్రామమున వేదపారంగతుడు, ధర్మజ్ఞుడు, పరహితమందు ఆసక్తికలవాడు, ప్రసిద్ధుడగు విద్రుముడనుపేరుగల నాతండ్రి నివసించెడి వాడు.

సోమా మమ విభో మాతా పతిధర్మపరాయణా

తయోర్వయః పరిణతౌ కాలే షండాకృతిస్తహమ్.

15

సంజాతఃశోకదః పిత్రోర్లోకానాం నిందితాకృతిః

మామాలోక్య పితా క్లీబం దుఃఖశోక భయాకులః.

16

భా: సోమ యను నాతల్లి పతిధర్మపరాయణురాలు. వారి వార్తకృమున నేను జన్మించితిని. కాని నపుంసకుడనైతిని. ఈకారణముచే తల్లిదండ్రులు మిక్కిలి దుఃఖించిరి. నా ఆకారమును చూచి నన్ను అందరు నిందించసాగిరి. నపుంసకుడనైన నన్ను చూచి నా తండ్రి భయ, శోక, దుఃఖములచే వ్యాకులత చెందెను.

త్యక్త్వా గృహం శివవనం గత్వా తుష్టావ శంకరమ్

సంపూజ్యేశం విధానేన ధూపదీపానులేపనైః.

17

విద్రుమ ఉవాచ....

శివం శాంతం సర్వలోకైకనాథం భూతావాసం వాసుకీ కంఠభూషమ్

జటాజూటబద్ధగంగాతరంగం వందే సాంద్రానంద సందోహదక్షమ్.

18

భా: పిమ్మట ఇంటిని విడిచి శివవనమునకు వెడలి ధూప దీప చందనాదులతో విధిపూర్వకముగ శివుని పూజించి స్తుతించెను. విద్రుముడు పలికెను. సర్వలోకైకనాథుడు, మంగళస్వరూపుడు, శాంతుడు, సమస్తప్రాణులకాశ్రయుడు, వాసుకీ కంఠ భరణముగ కలవాడు, గంగాతరంగములను జటాజూటములయందు బంధించిన వాడు, నిరతిశయానందప్రదాత యగు మహాదేవుని నమస్కరించుచున్నాను.

ఇత్యాది బహుభిః స్తోత్రైః స్తుతః సశివదః శివః

వృషారూఢః ప్రసన్నాత్మా పితరం ప్రాహ మేవృణు.

19

విద్రుమో మే పితా ప్రాహ మత్పుంస్త్వం తాప తాపితః

హసన్ శివోదదౌ పుంస్త్వం పార్వత్యా ప్రతిమోదితః.

20

భా: ఈవిధముగ బహువిధస్తోత్రములచే స్తుతించబడిన సర్వమంగళప్రదాతయగు శివుడు వృషారాధుడై ప్రసన్నుడై నాతండ్రిని వరముకోరుకొనుమని పలికెను. నాతండ్రియగు విద్రుముడు మాపుత్రుడు నపుంసకుడుగుటచే మేము దుఃఖించుచున్నామని పలికెను. పార్వతీచే అనుమోదితుడైన శివుడు నాకు పుంస్త్వమును వరముగ నిచ్చెను.

మమ పుంస్త్వం వరం లబ్ధ్వా పితా యాతః పునః గృహమ్

పురుషం మాం సమాలోక్య సహర్షః ప్రియయా సహ.

21

తతః ప్రవయసౌ తాతు పితరో ద్వాదశాబ్దకే

వివాహం మే కారయిత్వా బంధుం భిర్బుధమాపతుః.

22

భా: నాకు పురుషత్వరూప వరమును పొంది నాతండ్రి గృహమున కేతెంచెను. నన్ను పురుషునిగ చూచి నాతల్లిదండ్రులు మిక్కిలి సంతోషించిరి. పండ్రెండవయేట నాకు వివాహము జరిపి బంధుమిత్రులతో కూడ నాతల్లిదండ్రులు సంతోషమునొందిరి.

యజ్ఞరాతసుతాం పత్నీం మానినీం రూపశాలినీమ్

ప్రాప్యోహం పరితుష్టాత్మా గృహస్థః శ్రీవశోఽభవమ్.

23

తతః కతిపయేకాలే పితరో మే మృతౌ నృపాః

పారలోకికకార్యాణి సుహృద్భి ర్బ్రాహ్మణై ర్హృతః.

24

భా: మానవతి రూపశీల గుణసంపన్నురాలగు యజ్ఞరా పుత్రికను భార్యగ పొంది ప్రసన్నుడనై గృహస్థాశ్రమమున ప్రవేశించి స్త్రీవశుడనైతిని. పిమ్మటకొంతకాలమునకు నా తల్లిదండ్రులు మరణించగ వారికి బంధుమిత్రులతోకూడి పారలోకిక్రియలు నిర్వర్తించితిని.

తయోః కృత్వా విధానేన భోజయిత్వా ద్విజాన్ బహూన్

పిత్రోర్ద్వియోగతప్తోఽహం విష్ణుసేవాపరోఽభవమ్.

25

తుష్టో హరిర్యే భగవాన్ జపపూజాది కర్మభిః

స్వప్నే మామాహ మాయేయం స్నేహ మోహవినిర్మితా.

26

భా: నేను శాస్త్రోక్తముగ మాతాపితరుల అంత్యక్రియలను నిర్వర్తించి బ్రాహ్మణులకు భోజనము సెట్టితిని. పితృవియోగ సంతప్తుడనై విష్ణుసేవా తత్పరుడనైతిని. నాజప పూజాది క్రియలచే సంతుష్టుడై శ్రీహరి స్వప్నమున 'మమతలు మాయావశముచే సంక్రమించినవని'

తెలిపెను.

అయం పితేయం మాతేతి మమతాకులచేతసామ్

శోకదుఃఖ భయోద్వేగ జరామృత్యు విధాయికా. 27

శ్రుత్వేతి వచనం విష్ణోః ప్రతివాదార్థముద్యుతమ్

మామాలక్ష్యాంతర్నితః సవినిద్రోహం తతోఽభవమ్. 28

భా: ఇతడు నా తండ్రి, ఈమె నాతల్లి అను మమకారముచే వ్యాకులమనస్కులు మాయావశముచే శోక, దుఃఖ, భయ, ఉద్వేగ, జరా, మృత్యువుల నొందుదురు. విష్ణువు మాటలువిని ప్రతి వచనమునకు సిద్ధపడుచుండగ వారు అంతర్దానమైరి. కల చెదిరినది

సవిస్మయః సభార్యోఽహం త్యక్త్వా తాం పురికాం పురీమ్

పురుషోత్తమాఖ్యం శ్రీవిష్ణోరాలయం చాగమం నృపాః. 29

తత్రైవ దక్షిణే పార్శ్వే నిర్మాయాశ్రమముత్తమమ్

సభార్యః సానుగామాత్యః కరోమి హరిసేవనమ్. 30

భా: ఓ రాజులారా! ఆశ్చర్యచకితుడనైన నేను భార్యతో గూడి పురికాపురమును విడిచి శ్రీవిష్ణువు నకాలయమైన పురుషోత్తమదేశమునకు వచ్చితిని. అచ్చటనే దక్షిణభాగమున ఉత్తమ ఆశ్రమమును నిర్మించి భార్యతో, అనుచరులతోగూడి హరిసేవ చేయుచుంటిని.

మాయాసందర్శనాకాంక్షీ హరిసద్మని సంస్థితః

గాయన్ నృత్యన్ జపన్నామ చింతయన్ శమనాపహమ్. 31

ఏవం వృత్తే ద్వాదశాబ్దే ద్వాదశ్యాం పారణాదినే

స్నాతుకామః సముద్రేఽహం బంధుభిః సహితో గతః. 32

భా: మాయనుచూడవలెనని కోరికగలవాడనై విష్ణువాస స్థానము నివసించి నృత్యగాన జపములచే దురితనాశకుడగు శ్రీహరిని ధ్యానము చేయుచుంటిని. ఈవిధముగ 12 సంవత్సరములు గడచినవి. ద్వాదశిపారణాదివసమున సముద్రస్నానము చేయదలచి బంధువులతో గూడి వెడలితిని.

తత్ర మగ్నం జలనిధౌ లహరీలోల సంకులే

సముత్థాతుమశక్తం మాం ప్రతుదంతి జలేచరాః. 33

నిమజ్జనోన్మజ్జనేన వ్యాకులీకృతచేతసమ్

జలహిల్లోలమిలనదలితాంగ మచేతనమ్. 34

భా: కెరటములతో సంక్షుభితమయిన సముద్రమున మునిగి బయటకు వచ్చుటకు అసమర్థుడనైతిని. అప్పుడు జలచరములు నన్ను బాధించసాగినవి. మునుగుట తేలుటచే కలతచందిన నేను జలతరంగములచే అస్పృధీనమయిన అవయవములు కలవాడనై అచేతనుడనైతిని.

జలధేర్దక్షిణే కూలే పతితం పవనేరితమ్

మాం తత్ర పతితం దృష్ట్వా వృద్ధశర్మా ద్విజోత్తమః.

35

సవృద్ధశర్మా ధర్మాత్మా పుత్రదారధనాన్వితః

కృత్వారుగ్గంతు మాం తత్ర పుత్రవత్ పర్యపాలయత్.

36

భా: పిమ్మట నేను వాయువేగముచే సముద్ర దక్షిణతీరమున పడితిని. అచేతనముగ అచ్చట పడియున్న నన్ను వృద్ధ శర్మయను బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠుడు చూచి కారుణ్యము కలవాడై సంధ్యోపాసన పిమ్మట తన యింటకి తీసుకువెళ్ళెను. పుత్రదార ధనాన్వితుడగు వృద్ధశర్మ నన్ను రోగరహితునిజేసి పుత్రుని వలె పాలించెను.

అహంతు తత్రదీనాత్మా దిగ్దేశాభిజ్ఞ ఏవ న

దంపతీ తౌ స్వపితరౌ మత్వా తత్రావసం నృపాః.

37

స మాం విజ్ఞాయ బహుధా వేదధర్మిష్టనుష్ఠితమ్

ప్రదదౌ స్వాం దుహితరం వివాహే వినయాన్వితః.

38

భా: ఓ రాజులారా! అచ్చట నేను దిగ్దేశ జ్ఞానము కూడా లేని వాడనై దీనుడనైతిని. వారనే తల్లిదండ్రులుగదలచి అచ్చట నివసించుచుంటిని. వేదోక్త కర్మలను బాగుగ ఆచరించు వానిగ నన్ను తెలుసుకొని వారి పుత్రికతతో నాకు వివాహము జరిపించిరి.

లబ్ధ్వా చామీకరాకారాం రూపశీలగుణాన్వితామ్

నామ్నా చారుమతీం తత్ర మానినీం విస్మితోఽభవమ్.

39

తయాహం పరితుష్టాత్మా నానాభో గనుఖాన్వితః

జనయిత్వా పంచ పుత్రాన్ సంమదేనావృతోఽభవమ్.

40

భా: చారుమతి అను పేరు కల్గిన రూపశీలగుణవతి, మానవతి, సౌందర్యవతి యగు యోగ్య స్త్రీని పొంది మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడితిని. చారుమతి వలన సంతృప్తినిచెంది వివిధ భోగ సుఖముల ననుభవించితిని. సమయానుసారము ఐదుగురు పుత్రులనుపొంది ఆనందసాగరమున మునిగితిని.

జయశ్చ విజయశ్చైవ కమలో విమలస్తథా

బుధ ఇత్యాదయః పంచ విదితాస్తనయా మమ.

41

స్వజనైర్బంధుభిః పుత్రైః ధనైర్నానావిధైరహమ్

విదితః పూజితో లోకే దేవైరింద్రో యథాదివి.

42

భా: జయ, విజయ, కమల, విమల, బుధులను ఐదుగురు పుత్రులు కల్గిరి. ఆత్మీయులు, బంధువులు, పుత్రులు మొదలగు సంపదలతో శృములచే ప్రసిద్ధి నొందిన నేను స్వర్గమున దేవతలచే ఇంద్రునివలె లోకమున పూజింపబడితిని.

బుధస్యజ్యేష్ఠపుత్రస్య వివాహార్థంసముద్యతమ్

ద్వష్ణా ద్విజవరస్తుష్టో ధర్మసారో నిజాం సుతామ్.

43

దిత్యుః కర్మాణి వేదజ్ఞశ్చకారాభ్యుదయాన్యపి

వాద్యై ర్గీతైశ్చ నృత్యైశ్చ శ్రీగణైః స్వర్ణభూషితైః.

44

భా: నాజ్యేష్ఠ పుత్రుడగు బుధుని వివాహ ప్రయత్నమారంభింపగా ధర్మసారుడను వేదజ్ఞుడగు బ్రాహ్మణుడు నాప్రయత్నము తెలుసుకొనిసంతోష్టుడై తన కన్యనిచ్చుటకు నిశ్చయించి స్వర్ణాభరణ భూషితలగు స్త్రీలు వాద్యగీత నృత్యములు చేయ ఆభ్యుదయక కర్మనాచరించెను.

అహం చ పుత్రాభ్యుదయే పితృదేవర్షి తర్పణమ్

కర్తుం సమ ద్రవేలాయాం ప్రవిష్టః పరమాదరాత్.

45

వేలాలోలాయిత తనుర్జలాదుత్థాయ సత్త్వరః

తీరే సఖీన్ స్నానసంధ్యాపరాన్ వీక్ష్యాహమున్మనాః.

46

భా: నేను కూడ పుత్రాభ్యుదయముకొఱకు పితృ తర్పణము, దేవతర్పణము, ఋషి తర్పణము చేయుటకు సముద్రతీరమునకు వచ్చితిని. స్నాన తర్పణములాచరించినముద్రజలము నుండి బయటకు రాగా తీరమందు నా మిత్రవర్గము (బంధు) స్నానసంధ్యలనాచరించుట చూచి ఉద్విగ్నుడనైతిని.

సద్యః సమభవం భూపాః ద్వాదశ్యాంక పారణాద్యతాన్

పురుషోత్తమసంవాసాన్ విష్ణుసేవార్థముద్యతాన్.

47

తేఽపి మామగ్రతః కృత్వా తద్రూపవయసాం నిధిమ్

విస్మయావిష్టమనసం దృష్ట్వా మామబ్రువన్జనాః.

48

భా: ఓరాజులార ! పురుషోత్తమ ప్రదేశ వాసులగు బ్రాహ్మణులు విష్ణుసేవకు,

ద్వాదశియందు పారణక్రియకు ఉద్యుక్తులగుట చూచి ఆశ్చర్యపడితిని. విస్మయముతో కూడిన నన్ను చూచి వారు ఇట్లు అడిగితిరి.

అనంత ! విష్ణుభక్తోఽసి జలేదృష్టవానిహ

స్థలే వా వ్యగ్రమనసం లక్షయామః కథం తవ.

49

పారణం కురు తద్ బ్రూహి త్యక్త్వా విస్మయయాత్యనః

తానబ్రువమహం నైవ కించిద్ దృష్టం శ్రుతం జనాః.

50

భా: ఓ అనంత ! ఏకారణముచే నీవు కలత చెందుచున్నావు. నీవు విష్ణు భక్తుడవు. జలమందుగాని భూమిమీదగాని ఏమైన చూచితివా ? ఆశ్చర్యమునకు కారణమును చెప్పుము. లేక ఆశ్చర్యము విడిచి పారణముచేయుము. అప్పుడు నేను ఏమియు చూడలేదు, వినలేదని పలికితిని.

కామాత్మా తత్కృపణధీ ర్ఘాయాసందర్శనాదృతః

తయా హరేర్ఘాయయాహం మూఢో వ్యాకులితేంద్రియః.

51

నశర్యవేద్మికుత్రాపి స్నేహమోహవశం గతః

ఆత్మనో విస్మృతిరియం కోపేద విదితాం తు తామ్.

52

భా: నేను కామమోహితుడను. బుద్ధిచే దుర్బలుడను. మాయను చూడవలెనని కోరిక గలవాడనై హరియొక్క మాయచే కర్తవ్యవిమూఢుడనై వ్యాకులపడుచున్నాను. స్నేహమోహవశమైనంతోషము లేనివాడనైతిని. నన్ను నేను మరచితిని. మాయను తెలుసుకోలేకపోతిని.

ఇతి భార్యాధనాగార పుత్రో ద్వాహనురక్తధిః

అనంతోఽహం దీనమనా న జానే స్వాప సమ్మితమ్.

53

మాం వీక్ష్య మానినీ భార్యా వివశం మూఢవత్ స్థితమ్

క్రందంతీ కిమహోఽకస్మాదాలపంతీ మమాంతః.

54

భా: భార్య, ధనాగారము, పుత్రవివాహములయందు అనురక్తుడనై మిక్కిలి దుఃఖపడుచున్నాను. నాకు ఏమియు తెలియుటలేదు. ఇంతయు స్వప్నము వలెనున్నది. ఇంతలో వివశుడు, మూఢుడనగు నన్నుచూచి మానినియగు నాభార్య ఇంతలో నీకేమైనదని ఆక్రోశించుచునావద్దకు వచ్చినది.

ఇహ తాం వీక్ష్య తాంస్తత్ర స్మృత్వా కాతర మానసమ్

హంసోఽప్యేకో బోధయితు మాగతో మాం సదుక్తిభిః

ధీరో విదితసర్వార్థః పూర్ణః పరమధర్మవిత్.

55

సూర్యాకారం సత్త్వసారం ప్రశాంతం
దాంతం శుద్ధం లోకశోకక్షయిష్ణుమ్
మమాగ్రే తం పూజయిత్వా మదంగాః
పప్రచ్ఛస్తే మచ్ఛుభధ్యానకామాః.

56

భా: పురుషోత్తమక్షేత్రమున భార్యను చూచి స్త్రీపుత్రులను తలచి కాతర హృదయుడనై
భిన్నుడనైతిని. అప్పుడు సద్వచనములతో నన్నసముదాయించుటకు హంసుడు వచ్చెను.
పరమహంస ధీరుడు, సర్వజ్ఞుడు, పూర్ణుడు, పరమధార్మికుడు, సుర్యసదృశ ప్రకాశము కలవాడు,
సత్త్వగుణ సంపన్నుడు, శాంతుడు శుద్ధుడు, అందరి దుఃఖములను దూరము చేయువాడు,
నాశుభమును కోరు కుటుంబీకులు నాక్షేమమును గూర్చి హంసుని అడిగిరి.

ఇతి శ్రీ కల్కిపురాణేఽను భాగవతే
భవిష్యే ద్వితీయాంశే
అనంత - మాయా దర్శనం నామ
చతుర్థోధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యమునగు శ్రీ కల్కిపురాణమున
ద్వితీయాంశమున అనంత - మాయా దర్శనమును
చతుర్థాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

ద్వితీయాంశము - పంచమాధ్యాయము

సూత ఉవాచ.....

ఉపవిష్టే తదా హంసే భిక్షాం కృత్వా యథోచితామ్

తతః ప్రాహురనంతస్య శరీరా రోగ్యకామ్యయా.

1

హంస స్తేషాం మతం జ్ఞాత్వా ప్రాహ మాం పురతఃస్థితమ్

తవ చారుమతీ భార్యా పుత్రాః పంచ బుధాదయః.

2

భా: సూతుడు పలికెను, యథోచితముగ భిక్షనాచరించి కూర్చుంగ అనంతుడు ఎట్లు ఆరోగ్యవంతుడగునని బ్రాహ్మణులు ప్రశ్నించిరి. వారి అభిప్రాయమును తెలుసుకొనిన హంసుడు ఎదురుగనున్న నన్ను ఉద్దేశించి చారుమతి నీభార్య, బుధాదులు ఐదుగురు నీపుత్రులు.

ధనరత్నాన్వితం సద్గతం సంబాధం సౌధసంకులమ్

త్యక్త్వా కదా గతోఽసీహ పుత్రోద్వాహదినే నతు ?

3

సముద్రతీరసంచారః పురాధర్మజనాదృతః

నిమంత్ర్య మామిహాయాతః శోకసంవిగ్నమానసః.

4

భా: ధనధాన్యములను, గృహసముదాయమును విడిచి ఇక్కడకు ఎప్పుడు వచ్చితివి ? నేడు నీపుత్రుని పెండ్లిరోజు. సముద్రతీరమున సంచరించు నిన్ను మేము చూచితిమి. నీవు పురమందలి ధార్మికులచే ఆదరింపబడువాడవు. మమ్ములను వివాహమునకాహ్వానించి శోకసంతప్త హృదయుడవై నీవు ఇచ్చటకు వచ్చితివి.

త్వం చసప్తతి వర్షీయస్తత్ర దృష్టోమయా ప్రభో!

త్రిం శద్వర్షీయ వత్ కస్మాదితి మే సంభ్రమో మహాన్.

5

ఇయం భార్యా సహాయా తే న తత్రాలోకితా క్వచిత్

అహం వా క్వ కుతస్తస్మాత్ కథంవా కేన కాశితః.

6

భా: ఓ ప్రభు ! నిన్ను అచ్చట డెబ్బది వత్సరములు కల వృద్ధునిగ చూచితిని. ఇప్పుడు నీవు ముప్పది యేండ్లయువకునిగ కన్పించుచున్నావు. దీనికి కారణమేమి ? నాకు ఆశ్చర్యము

కలుగుచున్నది. ఈమెను నీభార్యగ ముందెన్నడు చూడలేదు. నేనుకూడ ఎక్కడినుండి ఎందులకు ఎక్కడికి ఎవరిచే ఎట్లు తీసుకురాబడితిని.

స ఏవ వా న వాపి త్వం నాహం వా భిక్షురేవ సః

ఆవయోరిహ సంయోగశ్చేంద్రజాల ఇవాభవత్.

7

త్వం గృహస్థః స్వధర్మజ్ఞో భిక్షుకోఽహం పరాత్మకః

ఆవయోరిహ సంవాదో బాలకోన్మత్తయో రివ.

8

భా: నీవు అనంతుడవేనా? లేక మరియుకడివా? నేనుకూడ ఆభిక్షుకుడనా? కానా? ఇచ్చట మనయిద్దరి కలయిక ఇంద్రజాలము వలె అనిపించుచునంది. నీవు స్వధర్మరతుడవగు గృహస్థువు. పరమార్థచింతా తత్పరుడగు భిక్షుకుడను నేను. ఉన్నత - బాలకుల సంవాదమువలె అసంబద్ధముగ నున్నది.

తస్మాదీశస్య మాయేయం త్రిజగన్మోహకారిణీ

జ్ఞానా ప్రాప్యోద్వైతలభ్యా మన్మోహమితి భో ద్విజ.

9

ఇతి భిక్షుః సమాశ్రాప్య యదన్యత్ ప్రాహ విస్మితః

మార్కండేయ ! మహాభాగ ! భవిష్యం కథయామి తే.

10

భా: ఓ బ్రాహ్మణ! ముల్లోకములను సమ్మోహపరచు జగదీశ్వరుని మాయయే కారణమని తలచెదను. సాధారణ జ్ఞానముచే ఇది తెలియబడదు. అద్వైత భావనవలననే మాయ అంతయు (వినిపించి) చెప్పి పిమ్మట మార్కండేయునితో మార్కండేయ! మహాభాగ! నీయొక్క భవిష్యత్తు గూర్చి చెప్పెదను వినుము.

ప్రలయే యా త్వయా దృష్టా పురుషస్యోదరాంభసి

సా మాయా మోహజనికా పంథానం గణికా యథా.

11

తమోహ్యానంత సంతాపా నోదనోద్యతమక్షరీ

యయేదమఖిలం లోకమావృత్యావస్థయాస్థితమ్.

12

భా: ప్రళయకాలమున పరమపురుషుని ఉదరజలముననిచే చూడబడిన మాయ మార్గమున వేశ్యవలె అందరిని సమ్మోహపరచును. తమోరూపమగు మాయ లోకమంతట వ్యాపించి సంతాపకారకమగుచున్నది. ఇది నశింపశక్యముకానిది.

లయే లీనే త్రిజగతి బ్రహ్మతన్మాత్రతాంగతః

నిరుపాధౌ నిరాలోకీ సిన్ధుక్షురభవత్ పరః.

13

బ్రహ్మణ్యపి ద్విధాభూతే పురుషప్రకృతీ స్వయా

భాసా సంజనయామాస మహాంతం కాలయోగతః.

14.

భా: ప్రళయకాలమున ముల్లోకములు లయమును పొంద ప్రకాశము లేకపోవుటచే అంతట అంధకారము వ్యాపించును. అప్పుడు పరబ్రహ్మ సృజించవలెనని కోరికగలవాడై తన్మాత్రరూపమున వ్యక్తమగును. బ్రహ్మ మొదట తన మాహాత్మ్యముచే పురుషప్రకృతులుగ విభక్తమగును. పిమ్మట కాలవశముచే పురుషప్రకృతులసమాగమము వలన మహత్తత్వము ఉత్పన్నమగును. ((సాంఖ్య సిద్ధాంతముననుసరించి)

కాలస్వభావకర్మాత్మా సోఽహంకారస్తతోఽభవత్

త్రివృద్విష్ణు నివ బ్రహ్మమయః సంసారకారణమ్.

15

తన్మాత్రాణి తతః పంచ జజ్ఞిరే గుణవంతి చ

మహాభూతాన్యపి తతః ప్రకృతౌ బ్రహ్మసంశ్రయాత్.

16

భా: కాలసహకారముచే ప్రకృతివలన పుట్టిన మహత్తత్వము నుండి అహంకార తత్వము పుట్టును. అహంకారతత్వము గుణత్రయభేదముచే విభక్తమై సంసారకారణములగు బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వర రూపములొందినది. అహంకారతత్వము వలన త్రిగుణయుక్తము లగు పంచతన్మాత్రలు పుట్టును. పంచతన్మాత్రలవలన పంచమహా భూతములు ఉత్పన్నమగును. ప్రకృతి పురుష సంగమము వలన సృష్టి ఏర్పడినది.

జాతాదేవాసురనరా యేచాన్యే జీవజాతయః

బ్రహ్మాండ భాండ సంభార జన్మనాశ క్రియాత్మికాః.

17

మాయయా మాయయా జీవపురుషః పరమాత్మనః

సంసారశరణ వ్యగ్రో నవేదాత్మగతిం క్వచిత్.

18

భా: దేవతలు, అసురులు, నరులు, బ్రహ్మాండమున పుట్టిరి. జన్మనాశ వ్యాపారముగల అనంత ప్రాణి కోటి ఉద్భవించినది. పరమాత్మ యొక్క మాయచే సర్వము ఆచ్ఛాదితము కాగా సమస్తజీవులు సంసారబంధమున వ్యగ్రులై తమ ఉద్ధారమును తెలుసుకొనలేరు. ఇది యంతయు మాయా ప్రభావము.

అహో బలవతీ మాయా బ్రహ్మద్వాయద్వశే స్థితాః

నానో ముగ్ధా నసి ప్రోతా గుణబద్ధాః ఖగా ఇవ.

19

అహంకారమున బలముచేతను బ్రహ్మద్వయమున స్థితి.

ముగ్ధులు నసి ప్రోతా గుణబద్ధులు ఖగా ఇవ.

ఇది

భా: మాయ బలవత్తరమైనది. ఆశ్చర్యము. బ్రహ్మాది దేవతలుకూడ ముకుత్రాడుచే బంధింపబడినగోవుల వలె (ఎడ్లు) వలలో చిక్కిన పక్షులవలె మాయావళులగుచున్నారు. విషయ వాసన లనెడు నక్రములతో నిండిన, మహా ప్రవాహముతో గూడిన మాయాసాగరమును మునీశ్వరులు దాటుట కభిలషింతురు. వారే నిజమైన తత్త్వవేత్తలు.

శౌనక ఉవాచ

మార్కండేయో వశిష్ఠశ్చ వామదేవాదయోఽపరే

శ్రుత్వా గురువచో భూయః కిమాహుః శ్రవణాదృతాః.

21

రాజానోఽనంతవచనమితి శ్రుత్వా సుధోషమ

కిం వా ప్రాహురహో సూత ! భవిష్యమిహ వర్ణయ.

22

భా: కౌనకుడు పలికెను. మార్కండేయుడు, వశిష్ఠుడు, వామదేవుడు మున్నగు మహర్షుల గంభీర వచనములను విని రాజులు ఏమంటిరి. ఓ సూత ! భవిష్య ద్విత్తాంతమును వర్ణింపుడు.

ఇతి తద్వచ ఆశ్రుత్య సూతః సత్కృత్య తం పునః

కథయామాస కార్ష్యేన శోక మోహవిఘాతకమ్.

23

సూత ఉవాచ.....

తత్రానంతో భూపగణైః పృష్టః ప్రాహ కృతాదరః

తపసా మోహనిధన మింద్రియాణాంచ నిగ్రహమ్.

24

భా: అతని మాటలు వినిసూతుడు ప్రశంసించి శోకమోహనాశకమగు సమస్త తత్త్వజ్ఞానమును పరిపూర్ణముగ చెప్పెను. సూతుడు పలికెను. పిమ్మట రాజు లాదరపూర్వకముగ అనంతుని ప్రశ్నించగ అతడు తపస్సువలన మాయనుండి దూరమగుట మరియు ఇంద్రియ నిగ్రహము గూర్చి చెప్పెను.

అనంత ఉవాచ.....

అతోఽహం వనమాసాద్య తపః కృత్వా విధానతః

సేంద్రియాణాం న మనసో నిగ్రహోఽభూత్ కదాచన.

25

వనే బ్రహ్మ ధ్యాయతో మే భార్యాపుత్రధనాదికమ్

విషయంచాంతరా శశ్వత్ సంస్మారయతి మే మనః.

26

భా: అనంతుడు పలికెను. కనుకనేను అడవులకెళ్లి విధిపూర్వకముగ తప మాచరించినను ఎన్నటికి మనస్సు ఇంద్రియములు వశము కాలేదు. అరణ్యమున పరబ్రహ్మమును ధ్యానము చేయు

సమయమున నిరంతరము భార్యాపుత్రధనాదికము, సాంసారికవిషయములు స్మరణకు వచ్చినవి.

తేషాం స్మరణమాత్రేణ దుఃఖశోకభయాదయః

ప్రతుదంతి మమ ప్రాణాన్ ధారణా-ధ్యాననాశకాః.

27

తతోఽహం నిశ్చితమతిరింద్రియాణాం చ ఘాతనే

మనసో నిగ్రహస్తేన భవిష్యతి న సంశయః.

28

భా: భార్యాపుత్రాదులను స్మరించుట వలన ధారణ, ధ్యాననాశకములగు దుఃఖశోకభయాదులు కల్గినవి. అవినాప్రాణములను హింసించుచున్నవి. ఇంద్రియములను నాశము చేయుట వలన తప్పక మనస్సు స్వాధీనమగునని నిశ్చయమునకు వచ్చితిని.

అతో మామింద్రియాణాం నిగ్రహవ్యగ్రచేతసమ్

తదధిష్ఠాత్మదేవాశ్చ దృష్ట్వా మామీయురంజసా.

29

రూపిణో మామథోచుస్తే భోఽనంత ! ఇతి తే దశ

దిగ్వాతార్క ప్రచేతోఽశ్వి వహ్నింద్రోపేంద్ర మిత్రకాః.

30

భా: ఇంద్రియములను నిగ్రహించుటకు వ్యగ్రమనస్కుడైన నన్నుచూచి ఇంద్రియముల అధిష్ఠాత్మదేవతలు తమ తమరూపములను ధరించి ఓఅనంత ! మేము దిక్, వాత, అర్క, ప్రవేతస్, అశ్వి (ఇద్దరు), వహ్ని, ఇంద్ర, ఉపేంద్ర మిత్రులము.

ఇంద్రియాణాం వయం దేవాస్తవ దేహే ప్రతిష్ఠితాః

నఖాగ్రకాండ సంభిన్నాన్నాస్మాన్ కర్తుమిహార్హసి.

31

నశ్రేయోహి తవానంత మనోనిగ్రహకర్మణి

చేదనే భేదనేఽస్మాకం భిన్నమర్మా మరిష్యసి.

32

భా: మేము పదిమంది పది ఇంద్రియములకధిష్ఠాత్మదేవతలము. శరీరమందు ప్రతిష్ఠింపబడితిమి. మమ్ములను నఖాగ్రహముకొఱకు ఇంద్రియములను బాధించుట వలన నీకు శ్రేయస్సుగలుగదు. వాటిని భిన్నాభిన్నము చేయుటవలన మృతి చెందెదవు.

అంధానాం బధిరాణాం చ వికలేంద్రియజీవినామ్

వనేఽపి విషయవ్యగ్రం మానసం లక్షయామహే.

33

జీవస్యాపి గృహస్థస్య దేవోగేహం మనోఽనుగః

బుద్ధిర్భార్యా తదనుగా వయమిత్యవధారయ.

34

భా: అంధులు, బధిరులు, వికలేంద్రియులగు మనుష్యులు వనమందు నివసించినను వా

మనస్సు విషయవ్యగ్రమై కనిపించుచున్నది. జీవాత్మ గృహస్థ శరీరము గృహ స్వరూపము. బుద్ధి గృహిణి. మనస్సు పరిచారకులు, మమ్ములను బుద్ధిరూపభార్యకు అనుచరులుగ తెలుసుకొనుము.

కర్మాయత్తస్య జీవస్య మనో బంధవిముక్తికృత్

సంసారయతి లుబ్ధస్య బ్రహ్మణో యస్యమాయయా.

35

తస్మాన్మనో నిగ్రహార్థం విష్ణుభక్తిం సమాచర

సుఖమోక్షప్రదా నిత్యం దాహికా సర్వకర్మణామ్.

36

భా: కర్మాధీనుడగు జీవుని మోక్ష(సంసార)బంధములకు మనస్సు కారణము. పరమేశ్వరుని మాయా శక్తివలన మనస్సు లోభియగు పురుషునిసంసార బంధమున పడవేయును. కనుక నీవు మనస్సును నిగ్రహించుటకు విష్ణుభక్తి నాచరింపుము. విష్ణుభక్తి సర్వకర్మలను నాశము చేసి మోక్షము నిచ్చును.

ద్వైతాద్వైత ప్రదానందసందోహ హరి భక్తికా

హరిభక్త్యా జీవకోశ వినాశాంతే మహామతి.

37

పరం ప్రాప్స్యసి నిర్వాణం కల్కేరాలోకనాత్ త్వయా

ఇత్యహం బోధితస్తేన భక్త్యా సంపూజ్య కేశవమ్.

38

భా: హరి భక్తి వలన దైత అద్వైత జ్ఞానము కలుగును. ఆనందసందోహము నిచ్చును. ఓమహామతి! హరిభక్తివలన జీవకోశము = లింగశరీరము ధ్వస్తమగును. (మృత్యుకాలమున స్థూల శరీరము నష్టమయినను సూక్ష్మ శరీరము పాపపుణ్య కర్మ ఫలములననుభవించును. మోక్షసమయమున సూక్ష్మశరీరముకూడ నష్టమగును.) కల్కి భగవానుని దర్శనమువలన మోక్షమును పొందెదవని నేను హంసునిచే ఉపదేశింపబడి భక్తితో కేశవుని పూజించి

కల్కిం దిదృక్షురాయాతః కృష్ణం కలికులాంతకమ్

దృష్టం రూపమరూపస్య స్పృష్ట స్తత్పదపల్లవః

అపదస్య శ్రుతం వాక్యమవాచ్యస్య పరాత్మనః.

39

ఇత్యనంతః ప్రముదితః పద్మానాథం నిజేశ్వరమ్

కల్కిం కమలపత్రాక్షం నమస్కృత్య యయౌ మునిః.

40

భా: కలి కులలాంతకుడగు కల్కిని చూచుటకు ఇచ్చటకు వచ్చితిని. ఇచ్చట రూపహీనుడగు ఈశ్వరుని రూపము దర్శించితిని. పదహీనుని పాదపల్లవములను స్పృశించితిని. అవాచ్యుడగు పరమాత్ముని గూర్చి వింటిని అని చెప్పి అనంత మహర్షి ప్రమోదమునొందినవాడై

పద్మానాభుడు, కమలదళలోచనుడగు శ్రీహరిని నమస్కరించి వెడలెను.

రాజానో మునివాక్యేననిర్వాణపదవీం గతాః

కల్కిమభ్యర్చ్య పద్మాత్మా నమస్కృత్య మునివ్రతాః.

41

శుక ఉవాచ.....

అనంతస్య కథామేతా మజ్ఞానధ్వాంత నాశినీమ్

మాయానియంత్రీం ప్రపఠన్ శృణ్వన్ బంధాద్విముచ్యతే.

42

సంసారాబ్ధి విలాసలాలసమతిః శ్రీవిష్ణుసేవాదరో

భక్త్యాఖ్యానమిదంస్వభేదరహితం నిర్మాయ ధర్మాత్మనా

జ్ఞానోల్లాస నిశాతఖడ్గముదితః సద్భక్తి దుర్గాశ్రయః

షడ్వర్గం జయతాదశేష జగతామాతృస్థితం వైష్ణవః.

43

భా: మునివచనముననుసరించి రాజులందరు కల్కిని, పద్మావతిని పూజించి ముక్తిమార్గమును పొందిరి. శుకము పలికెను. అనంతుని కథను వినిన చదివినవారికి మాయ నియంత్రితమై అజ్ఞానాంధకారము దూరమగును. సంసారబంధము నుండి ముక్తి పొందెదరు. విష్ణుసేవాతత్పరుడై ధర్మపరాయణుడైనపుటికి సంసారసాగరమున విహరించవలెనని క్షోరిక కలవాడుకూడ భక్తితో ఈ ఆఖ్యానము చేసి జ్ఞానమనెడు తీక్ష్ణమైన ఖడ్గమును ధరించి సద్భక్తియను దుర్గను ఆశ్రయించి కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములను ఆరు అంతశ్శత్రువులను జయించును.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేఽను భాగవతే

భవిష్యే ద్వితీయాంశే

అనంతమాయా విరసనం నామ

పంచమోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతాను బంధము భవిష్యనగు

శ్రీకల్కిపురాణమున ద్వితీయాంశమున

అనంతమాయా నిరసన మను

పంచమాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము ద్వితీయాంశము షష్ఠాధ్యాయము

సూత ఉవాచ....

గతే నృపగణే కల్కిః పద్మయా సహ సింహశాత్

శంభల గ్రామగమనే మతిం చక్రే స్వసేనయా.

1

తతః కల్కేరభిప్రాయం విదిత్వా వాసవస్త్వరన్

విశ్వకర్మాణమాహూయ వచనం చేదమబ్రవీత్.

2

భా: సూతుడు పలికెను. రాజులు వెడలిన పిమ్మట కల్కి పద్మతోకూడ సేనాసహితుడై శంభలగ్రామమునకు వెళ్ళదలచెను. అప్పుడు కల్కి అభిప్రాయము తెలిసిన ఇంద్రుడు విశ్వకర్మను పిలిచి ఇట్లు చెప్పెను.

ఇంద్ర ఉవాచ.....

విశ్వకర్మన్ శంభలే త్వం గృహ్నోద్యానాట్ట ఘట్టితమ్

ప్రాసాద హర్య సంభాధం రచయ స్వర్ణ సంచయ్మైః.

3

రత్నస్ఫటిక వైదూర్య నానామణి వినిర్మితైః

తత్రైవ శిల్పనైపుణ్యం తవ యచ్ఛాస్తి తత్కురు.

4

భా: ఇంద్రుడు పలికెను. ఓ విశ్వకర్మ ! శంభల గ్రామమున నీవు స్వర్ణమయములగు గృహములు, రాజులు క్రీడించు ఉద్యానవనములు, అట్టములు (మేడలయొక్క వెనుక ప్రక్క గట్టిన యిండ్లు) ప్రాసాదములు, హర్యములను నిర్మింపుము. రత్న, స్ఫటిక, వైదూర్యాది మణులతో అనేక నిర్మాణములు చేయుచు నీ శిల్పనైపుణ్యమును చూపుము.

శ్రుత్వా హరేర్వచో విశ్వకర్మా శర్మ నిజం స్మరన్

శంభలే కమలేశస్య స్వస్థాద్విది ప్రముఖాన్ గృహాన్.

5

హంససింహ సుపర్ణాది ముఖాంశ్చక్రే స విశ్వకృత్

ఉపర్యుపరి తాపఘ్నవాతాయన మనోహరాన్.

6

భా: ఇంద్రుని మాటలు వినిన విశ్వకర్మ ఇది యంతయుతన మంగళము కొఱకేనని తలచి శంభల గ్రామమున స్వస్థాది బహువిధ గృహములను నిర్మించెను. హంస, సింహ, గరుడాది ముఖములు కల్గిన, గ్రీష్మనివారణ కొఱకు చాలా కిటికీలతో మనోహరమగునట్లు ఒకదానిపై మరియొకటి నిర్మించెను.

నానావనలతోద్యానసరోవాపీ సుశోభితః

శంభలశ్చాభవత్ కల్కేర్యథేంద్రస్యామరావతీ.

7

కల్కిస్తు సింహళాద్వీపాద్భుహిః సేనాగణై ర్ఘృతః

త్యక్త్వా కారుమతీం కూలే పాథోధేరకరోత్ స్థితిమ్.

8

భా: అనేక ప్రకారములగు వనములు, లతలు, ఉద్యాన వనములు, సరస్సులు, దిగుడు బావులతో శోభించు శంభలగ్రామము ఇంద్రునిఅమరావతి వలె చూడముచ్చటగునుండెను. కల్కి సింహళ ద్వీపమున సేనతోగూడి కారుమతి నగరమును విడిచి బయటకు వచ్చి సముద్రతటమును చేరెను.

బృహద్రథస్తు కౌముద్యా సహితః స్నేహకాతరః

పద్మయా సహితాయాస్త్రై పద్మానాథాయ విష్ణవే.

9

దదౌ గజానామయుతం లక్షం ముఖ్యంచ వాజినామ్

రథానాం చ ద్విసాహస్రం దాసీనాం ద్వే శతే ముదా.

10

భా: పుత్రికా వాత్సల్యముచే బృహద్రథుడు రాణీయగు కౌముదితోగూడి సముద్ర నీరమునకు వచ్చి కల్కికి పద్మతోగూడ దశసహస్రగజములను, లక్ష ఉత్తమాశ్వములను రెండు వందలపరచారికలనిచ్చెను.

దత్వా వాసాంసి రత్నాని భక్తి స్నేహా శ్రులోచనః

తయోర్ముఖాలోకనేన నాశకత్ కించిదీరితుమ్.

11

మహావిష్ణుదంపతీ తౌ ప్రస్థాప్య పునరాగతః

పూజితః కల్కిపద్మాభ్యాం నిజ కారుమతీం పురీమ్.

12

భా: అమూల్యములగు వస్త్రములను, రత్నములనిచ్చి భక్తిస్నేహపూరిత నేత్రములు గలవాడై బృహద్రథుడు దంపతులిద్దరిని చూచుచు ఏమియు మాట్లాడలేకుండెను. కల్కిచేతను, పద్మచేతను పూజింపబడి వారిని సాగనంపి బృహద్రథ దంపతులు కారుమతీ నగరమునకు తిరిగి వచ్చిరి.

కల్కిస్తు జలధేరంభో విగాహ్య పృతనాగజైః

పారం జిగమిషుం దృష్వాజంబుకం స్తంభితోఽభవత్.

13

జలస్తంభమథాలోక్య కల్కిః సుబలవాహనః

ప్రయయా పయసాం రాశేరుపరి శ్రీనికేతనః.

14

భా: పిమ్మట సేనాసహితుడైన కల్కి సముద్రస్నానమాచరించి, సముద్రమును దాటుటకభిలషించు నత్తనుచూచి జలమును స్తంభింపజేసెను. జలస్తంభము తరువాత కల్కి ససైన్యుడై సముద్ర జలముపై నడిచి వెళ్ళెను.

గత్వా పారం శుకం ప్రాహ యాహి మే శంభలాలయమ్

విశ్వకర్మకృతం యత్ర దేవరాజాయాజ్ఞబహు

సద్మసంబాధమమలం మత్ప్రియార్థం సుశోభనమ్.

15

తత్రాపి పిత్రోః జ్ఞాతీనాం స్వస్తిబ్రూయాద్భ్యుభోచితమ్

యదత్రాంగ ! వివాహోది సర్వం వక్తుం త్వమర్హసి.

16

భా: సముద్రము దాటిన పిమ్మట కల్కి శుకునితో “నీవు శంభల గ్రామమునకు వెడలు”మని చెప్పెను. అచ్చట విశ్వకర్మ దేవరాజ ఆదేశముచే మాసంతోషము కొఱకు శోభనములగు గృహములను నిర్మించెను. అచ్చట మాతల్లిదండ్రులు, బంధువుల వద్ద మాక్షేమమును, వివాహోది వృత్తాంతమును తెలుపుము.

పశ్చాద్యామి వృతస్త్వై స్వమాదౌ యాహి శంభలమ్

కల్కేర్వచనమాకర్ణ్య కీరో ధీరస్తతో యయా

ఆకాశగామీ సర్వజ్ఞః శంభలం సురపూజితమ్.

17

సప్తయోజనవిస్తీర్ణం చాతుర్వర్ణ్యజనాకులమ్

సూర్యరశ్మి ప్రతీకాశం ప్రాసాద శతశోభితమ్.

18

భా: నీవుముందు శంభల గ్రామమునకు వెళ్ళుము. నేను పిదప సైన్యముతో వచ్చెదనని కల్కి పలుకగ బుద్ధిమంతుడగు శుకము వెంటనే బయలు దేరెను. ఆకాశమార్గమున సురపూజితమగుశంభల గ్రామము చేరెను. శంభల గ్రామము ఏడుయోజనముల విస్తీర్ణముగలది. నాలుగువర్ణములవారు అచ్చట గలరు. సూర్య రశ్మివలె ప్రకాశించెడి ప్రాసాద శతముచే గ్రామము శోభిల్లుచున్నది.

సర్వర్తు సుఖదం రమ్యం శంభలం విహ్వలోఽవిశత్
గృహాద్గుహాంతరం దృష్ట్వా ప్రాసాదా దపి చాంబరమ్. 19

వనాద్వనాంతరం తత్ర వృక్షాద్వృక్షాంతరం వ్రజన్
శుకః సవిష్ణయశసః సదనం ముదితోఽవ్రజత్. 20

తం గత్వా రుచిరాలాపైః కథయిత్వా ప్రియాః కథాః
కల్కే రాగమనం ప్రాహ సింహలాత్ పద్మయా సహ. 21

భా: అన్ని ఋతువుల యందు మనోహరమై సుఖమునిచ్చు శంభలగ్రామమును శుకము ప్రవేశించెను. ఒకయింటినుండి మరియొక యింటికి, భవనము నుండి ఆకాశమునకు, వనమునుండి వనాంతరమునకు, వృక్షము నుండి వృక్షాంతరమునకు ఎగురుచు హర్షాతిరేకముతో శుకముక విష్ణయశస్సు ఇంటికి వెడలెను. అచ్చట హృద్యములగు మాటలను చెప్పి సింహళద్వీపము నుండి పద్మతో గూడి కల్కి వచ్చుచున్న వార్తను నివేదించెను.

తతస్త్వరన్ విష్ణయశాసమానార్య ప్రజా జనాన్
విశాఖయూపభూపాలం కథయామాస హర్షితః. 22

స రాజా కారయామాస పురగ్రామాది మండితమ్
స్వర్ణకుంభైః సదంభోభిః పూరితైశ్చందనోక్షితైః. 23

భా: పిమ్మట విష్ణయశస్సు సంతృప్తుడై శీఘ్రముగ విశాఖయూప భూపాలునికి ప్రజలకు ఈవృత్తాంతము చెప్పెను. కల్కి రాకను తెలుసుకొని విశాఖయూపుడు జలపూర్ణసువర్ణ కుంభములతో చందనాదులతో గ్రామ, నగరములను అలంకరింపచేసెను.

కాలాగురుసుగంధాద్యైః దీపలాజాంకురాక్షతైః
కుసుమైః సుకుమారైశ్చ రంభాపూగఫలాన్వితైః
శుశుభే శంభలగ్రామో విబుధానాం మనోహరః. 24

భా: శంభల గ్రామము, అగరు ధూపములతో, దీపములతో, లాజలతో, అక్షతలతో, సుకుమార పుష్పములతోడను, అరటిపండ్లు పోకఫలములతోడను దేవతలకు సయితము చూడముచ్చటగా నుండెను.

తం కల్కిః ప్రావిశ ద్భీమ సేనాగణ విలక్షణః
కామినీ నయనానందమందిరాంగః కృపానిధిః. 25

పద్మయాః పితృః పదయోః ప్రణతోఽపతత్

సుమతిర్ముదితా పుత్రం స్నుషాం శక్రం శబీమివ

దదృశే త్వమరావత్యాం పూర్ణకామా దితిః సతీ.

26

భా: కామినీ నేత్రానందకారకుడు, కృపానిధి అయిన కల్కి ససైన్యుడై నగరమును ప్రవేశించెను. పద్మతోగూడి కల్కి తల్లి దండ్రులకు పాదాభివందనముచేసెను. దేవలోకమున దితి ఇంద్రశబీదేవులను చూచి ఆనందించినట్లు సుమతి తన పుత్రుడుగు కల్కిని, కోడలు పద్మావతిని చూచి తన మనోరథము సిద్ధించినదని సంతోషించెను.

శంభలగ్రామనగరీ పతాకాధ్వజ శాలినీ

అవరోధ సుజఘనా ప్రాసాద విపులస్తనీ

మయూనచూచకా హంససంఘహారమనోహరా.

27

పటవానోద్యోత ధూమవసనా కోకిల స్వనా

సహాసగోపురముఖీ వామనేత్రా యథాజ్ఞనా

కల్కిం పతిం గుణవతీ ప్రాప్య రేణే తమీశ్వరమ్.

28

భా: పతాకాధ్వజములతో నొప్పు శంభల గ్రామనగరి యను కాంత కల్కి భగవానుని పతిగపొందినట్లు ప్రకాశించుచున్నది. అంతఃపురము ఆమె యొక్క జఘన ప్రదేశము, ప్రాసాదములు పీనస్తనములు, మయూరములే చూచుకములు. హంస మాలలు ముక్తాహారములు. సుగంధద్రవ్యముల నుండి వెలువడిన ధూమమే ఆమెకు వస్త్రములు. కోకిలనాదమే మాటలు. గోపురమే మందహాసముతో గూడిన ముఖము. ఈవిధముగ శంభలనగరి సుందరనేత్రములతో గూడిన గుణవతియగు స్త్రీవలె శోభిల్లుచున్నది.

స రేఖే పద్మయా తత్ర వర్షపూగానజాశ్రయః

శంభలే విహ్వలాకారః కల్కిః కల్కా వినాశనః.

29

కవేః పత్నీ కామకలా సుషుపే పరమేష్ఠినౌ

బృహత్కీర్తి బృహద్బాహూ మహాబలపరాక్రమా.

30

భా: పాపనాశకుడుగు కల్కి పద్మావతితో గూడ అనేకసంవత్సరములు శంభల గ్రామమున సంతోషముతో గడిపెను. కవి పత్నియగు కామకలకు మహాబల పరాక్రమసంపన్నులగు బృహత్కీర్తి, బృహద్బాహూవు అను ధార్మికులగు ఇద్దరు పుత్రులు కలిగిరి.

ప్రాజ్ఞస్య సన్నతిర్భార్యా తస్యాం పుత్రౌ బభూవతుః
యజ్ఞవిజ్ఞౌ సర్వలోకపూజితౌ విజితేంద్రియా.

31

సుమంత్రకన్తు మాలిన్యాం జనయామాస శాసనమ్
వేగవంతం చ సాధూనాం ద్వావేతావుపకారకౌ.

32

భా: ప్రాజ్ఞుని భార్య సన్నతికి యజ్ఞ, విజ్ఞులను సర్వలోకపూజితులు, జితేంద్రియులగునిద్దరు పుత్రులు జన్మించిరి. సుమంత్రకుని భార్య మాలినికి సాధుపురుషులకుపకారము చేసిడి స్వభావము గల శాసనము, వేగవంతుడని ఇద్దరు పుత్రులు కలిగిరి.

తతః కల్కిశ్చ పద్మాయాం జయో విజయ ఏవ చ
ద్వౌపుత్రౌ జనయామాస లోకఖ్యాతౌ మహాబలా.

33

ఏతైః పరివృతోఽమాత్యైః సర్వసంపత్ సమన్వితౌ
వాజిమేధవిధానార్థముద్యతం పితరం ప్రభుః.

34

భా: కల్కి వలన పద్మావతికి జయ, విజయులను ఇద్దరు పుత్రులు జన్మించిరి. వారు లోకవిఖ్యాతులు, మహా బలసంపన్నులు. నిజపరివారముతో, సర్వ సంపదలతో కూడిన తన తండ్రిచే అశ్వమేధయాగము చేయించుటకు సిద్ధపడిరి.

సమీక్ష్య కల్కిః ప్రోవాచ పితామహమివేశ్వరః

దిశాంపాలాన్ విజిత్యాహం ధనాన్యాహృత్య ఇత్యుత.

35

కారయష్యామ్యశ్వమేధం యామి దిగ్విజయాయ భోః

ఇతి ప్రణమ్య తం ప్రీత్యా కల్కిః పరపురంజయః

సేనాగణైః పరివృతః ప్రయయా కీకటం పురమ్.

36

భా: ఈశ్వరుడు పితామహునివలె, నేను దిక్పాలురను జయించి ఐశ్వర్యము తీసుకువచ్చి మీచేత అశ్వమేధము చేయించెదను. కనుక నేను దిగ్విజయయాత్రకు బయలుదేరెదనని చెప్పి శత్రు పురంజయుడగు కల్కి ప్రీతితో తండ్రికి నమస్కరించి ససైన్యడై కీకట పురమును జయించుటకు వెడలెను.

బుద్ధాలయం సువిపులం వేదధర్మ బహిష్కృతమ్

పితృదేవార్చనాహీనం పరలోకఘోషకమ్.

37

దేహాత్మవాద బహుళం కులజాతివివర్జితమ్

ధనైః శ్రీభిర్భక్ష్యభోజ్యైః స్వపరాభేదదర్శితమ్.

38

భా: అత్యంతము విస్తృతమగు కీకటపురము బుద్ధుని ప్రధానస్థావరము. ఇచ్చట వైదికధర్మములు బహిష్కరింపబడినవి. పితృదేవపూజలు జరుగుటలేదు. పరలోక భీతిలేదు. శరీరమే ఆత్మయను వాదము బహుళముగ నున్నది. కుల, జాతి విభాగము లేదు. స్త్రీ, ధన, భుక్తి, భోజ్యముల విషయమై స్వపరభేదములేదు. వాటిని గ్రహించుటలో అందరిని సమానముగ తలతురు.

నానాజనైః పరివృతం పానభోజన తత్పరైః

శ్రుత్వా జిహ్వా నిజగణైః కల్కేరాగమనం క్రుధా

అక్షౌహిణీభ్యాం సహితః సంబభూవ పురాద్భూషిః.

39

గజరథ తురగైః సముచితా భూః కనకవిభూషణ భూషితైర్వరాంగైః

శతశతరథైః ధృతాశ్రుశస్రైర్వజ పటరాజి నివారితాతపైర్బభౌ సా.

40

భా: కల్కి తన సైన్యముతో యుద్ధమునకు వచ్చుచున్నట్లు తెలుసుకొని జినుడు రెండు అక్షౌహిణుల సేనను తీసుకొని యుద్ధమునకు నగరము బయటకు వెడలెను. సువర్ణమయాలంకారములతో అలంకృతమైన గజరథ తురగములతో, శతశత రథికులతో, అస్త్రశస్త్రములు ధరించిన వారితో యుద్ధరంగము ప్రకాశించెను. సైనికుల ధ్వజపటసముదాయముచే ఆతపము నివారంపబడెను.

ఇతి శ్రీ కల్కి పురాణేన భాగవతే

భవిష్య ద్వితీయాంశే

కీకట పురగమనం నామ

షష్ఠాధ్యాయః.

ఇది భాగవతానుబంధము, భవిష్యము నగు

శ్రీ కల్కిపురాణమున ద్వితీయాంశమున

కీకట పురగమన మను

షష్ఠాధ్యాయము.

కల్కిపురాణము

ద్వితీయాంశము - సప్తమాధ్యాయము

సూత ఉవాచ....

తతో విష్ణుః సర్వజిష్ణుః కల్కిః కల్మవినాశనః
కాలయామాస తాంసేనాం కరిణీమివ కేసరీ.

1

సేనాంగానాం తాం రతిసంగరక్షతీం
రక్తాక్షవత్త్రం వివృతోరుమధ్యామ్
పలాయతీం చారువికీర్ణకేశాం

వికూజతీం ప్రాహ స కల్కినాయకః.

2

భా: సూతుడు పలికెను. పాపనాశకుడు, జిష్ణువు, విష్ణువగు కల్కి సింహము ఏనుగునువలె బౌద్ధాసేనను చెండాడెను. కల్కియను నాయకుడు, రతియనెడి యుద్ధమున గాయపడి రక్తముచే ఆర్ద్రమగు వస్త్రము గల్గి విప్పారిన ఊరుమధ్యదేశము కల్గి, విప్రకీర్ణములగు కేశములు కల్గి, రౌద్రచేయుచు పారిపోవు సేనయనెడి నాయకతో ఇట్లు పలికెను.

రే బౌద్ధాః ! మాపలాయధ్వం నివర్తధ్వం రణాఙ్గణే
యుధ్యధ్వం పౌరుషం సాధు దర్శయధ్వం పునర్యమ.

3

జినో హీనబలః కోపాత్ కల్కే రాకర్ణ్య తద్వచః

ప్రతియోద్ధం వృషారూఢః ఖడ్గచర్మధరో యయా.

4

భా: ఓబౌద్ధలార ! యుద్ధభూమినుండి పారిపోకుడు. మరలుడు. యుద్ధము చేసి మీసామర్థ్యము ప్రదర్శింపుడు. బలహీనుడైన జనుడు కల్కి యొక్క మాటలను విని క్రుద్ధుడై ఖడ్గము, కవచము (తోలుచేకప్పబడినది) లను ధరించి వృషభమునెక్కి యుద్ధము చేయుటకు వెడలెను.

నానాప్రహరణోపేతో నానాయుధవిశారదః

కల్కినా యుయుధే ధీరో దేవానాం విస్మయావహః.

5

శూలేన తురగం విద్యా కల్కిం బాణేన మోహయన్

క్రోడీకృత్య ద్రుతం భూమేర్నాశకత్వోలనాదృతః.

6

భా: బహువిధములగు ఆయుధములను ప్రయోగించుటయందునేర్పరి, అనేక ఆయుధములతో కూడిన ధీరుడగు జినుడు దేవతలకు విస్మయము కల్గించునట్లు కల్కితో యుద్ధము చేసెను. శూలముతో తురగమును గాయపరచి, బాణముచే కల్కిని అచేతనుని చేసెను. పిమ్మట అతనిని శీఘ్రముగ చేతులనడుమ ఎత్తుటకు ప్రయత్నము చేసి విఫలమయ్యెను.

జినో విశ్వంభరం జ్ఞాత్వా క్రోధాకులితలోచనః

చిచ్ఛేదాస్య తేనుత్రాణం కల్కేః శత్రుజ్ఞు దాసవత్.

7

విశాఖయూపోఽపి తథా నిహత్య గదయా జినమ్

మూర్ఛితం కల్కిమాదాయ లీలయా రథమారుహత్.

8

భా: జినుడు కల్కిని విశ్వంభరునిగ తెలుసుకొని మిక్కిలి క్రుద్ధుడై అతని శరీరరక్షకమగు కవచమును, శస్త్రములను చిన్నాభిన్నము చేసెను. విశాఖయూపుడు గదతో జినుని గాయపరచి మూర్ఛిపోయిన కల్కిని సులభముగ రథములోనికికొనించెను.

లబ్ధసంజ్ఞస్తథా కల్కిః సేవకోత్సాహదాయకః

సముత్పత్య రథాత్తస్య నృపస్య జినమాయయౌ.

9

శూలవ్యధాం విహాయాజౌ మహాసత్వస్తురంగమః

రింగణైర్భ్రమణైః పాదవిక్షేపహననైర్మహాః.

10

భా: తేలివివచ్చిన కల్కి సేవకుల కుత్సాహము నిచ్చువాడై రథమునుండి క్రిందికి దూకి జినుని కెదురేగెను. మహా బలశాలియగు అశ్వముకూడ శూలమువలన కల్గినబాధను విడిచి రణరంగమున చేరించుచు, భ్రమించుచు, పాదఘాతములు చేయుచు.....

దండాఘాతైః సతాక్షిపైర్బాధసేనాగణాంతరే

నిజఘాన రిపూన్ కోపాచ్ఛతశోఽథ సహస్రశః.

11

నిశ్వాసవాతైరుద్ధీయ కేచిద్ ద్వీపాంతరేఽపతన్

హస్త్యశ్వరథసంబాధాః పతితా రణమూర్ఛని.

12

భా: బొద్దసేననడుమ కోపముతో దండాఘాతములు, కేశాక్షేపములచే వందలు, వేలకొలది శత్రువులను చంపెను. గుఱ్ఱము యొక్క నిశ్వాస వాయువులచే కొందరు ఎగిరి ద్వీపాంతరమందు పడిరి. మరికొందరు ఏనుగులు, అశ్వములు, రథములతో ధీకొని రణభూమియందు పడిరి.

గర్గా జఘ్నుః షష్టిశతం గర్గఃకోటిశతాయుతమ్
విశాలస్తు సహస్రాణాం పంచవింశం రణే త్వరన్.

13

అయుతే ద్వైజఘానాజౌ పుత్రాభ్యాం సహితః కవిః
దశలక్షం తథాప్రాజ్ఞః పంచలక్షం సుమంత్రకః.

14

భా: గర్గులు యుద్ధరంగమున 60 వేలమంది బౌద్ధసేనను, గర్గుడు ఒకకోటి పదివేలమందిని, విశాలుడు 25 వేలమందిని సంహరించిరి. తనపుత్రులతో కలిసి కవి 20 వేలమంది శత్రుసైన్యమును సంహరించెను. అట్లే ప్రాజ్ఞుడు పదిలక్షలమందిని, సుమంత్రకుడు 5 లక్షలమందిని చంపెను.

జినం ప్రాహ హసన్ కల్కిస్త్రిష్టాగ్రే మమ దుర్మతే
దైవం మాం విద్ధి సర్వత్ర శుభాశు భఫలప్రదమ్.

15

మద్భాణజాలభిన్నాంగో నిస్సంగోయాస్యసి క్షయమ్
న యావత్ పశ్య తావత్త్వం బంధూనాం లలితం ముఖమ్.

16

భా: పిమ్మట కల్కి చిరునవ్వుతో ' ఓదుర్మతి! ఎదురుగ నిలబడుము. శుభాశుభఫలముల నిచ్చు దైవముగ నన్ను తెలుసుకొనుము. నాబాణములచే భిన్నమైన అవయవములు గలవాడవై తప్పుక నాశము పొందెదవు. కనుక ఇంతలో బంధువులనుండర ముఖములను వీక్షింపుము ' అని జినునితో పలికెను.

కల్కేరితీరితం శ్రుత్వా జినః ప్రాహ హసన్ బలీ
దైవం త్వదృశ్యం శాస్త్రేతే వధోఽయమురరీకృతః
ప్రత్యక్షవాదినో బౌద్ధా వయం యూయం వృథాశ్రమాః.

17

యది వా దైవరూపస్త్వం తథాప్యగ్రే స్థితా వయమ్
యది భేత్తాసి బాణౌఘైస్తదా బౌద్ధైః కిమత్రతే.

18

భా: కల్కి మాటలు వినిన జినుడు మందహాసము చేసి దైవము ప్రత్యక్షముగాదు. ప్రత్యక్షవాదులగు మేము ప్రత్యక్షము కానిదాని నంగీకరించము. నీవధ తథ్యము. నీశ్రమయంతయు వ్యర్థమే. నీవు దైవస్వరూపమే అయినచో మా ఎదురుగ నిలబడుము. నీవు బాణములతో మమ్ములను ఛేదించదలచిన బౌద్ధగణము నిన్ను క్షమించునని పలికెను.

సోపాలంభం త్వయాభ్యాతం త్వయ్యేవాస్తు స్థిరో భవ
ఇతి క్రోధాద్భాణజాలైః కల్కిం ఘోరైః సమావృణోత్.

19

సతు బాణమన్యుం వర్షం క్షయం నిన్యేఽర్కవధిమమ్
బ్రాహ్మం వాయువ్యమాగ్నేయం పార్జన్యం చాన్యదాయుధమ్
కల్కేర్ధర్మనమాత్రేణ నిష్ఫలాన్యభవన్ క్షణాత్.

20

భా: తిరస్కార పూర్వకముగ పలికిన నిండావాక్యములు నీవద్దనే ఉండనిప్పు.
స్థిరముగనుండుమని చెప్పి బౌద్ధసైన్యము కల్కిని తీక్షణములగు బాణములతో నాక్రమించెను.
సూర్యకిరణములు మంచును నాశముచేయునట్లు కల్కి జనుని బాణవర్షమును నాశముగావించెను.
బ్రహ్మస్త్రము, వాయువాస్త్రము, ఆగ్నేయాస్త్రము, మేఘాస్త్రము, ఇతర అస్త్రములన్నియు
కల్కి దర్శనము చేతనే నిష్ఫలమైనవి.

యథోషరే బీజముప్తం దానమశోత్రియే యథా
యథా విష్ణో సతాం ద్వేషాద్భుక్తిర్యేన కృతాప్యహో.
కల్కిస్తు తదన్యపారూఢమవస్తుత్య కచేఽగ్రహీత్
తతస్తా పేతతుర్భూతా తామ్రచూడావివ క్రుధా.

21

22

భా: ఊషరతేత్రమందునాటినబీజమువలె, వేదము చదవని అపాత్రునికిచ్చిన దానము
వలె సత్పురుషద్వేషము వలన విష్ణుభక్తికూడా నిష్ఫలమేయగును. కనుక అస్త్రశస్త్రములన్నియు
నిష్ఫలమైనవి. పిమ్మట కల్కి ఎగిరిగంటేసి వృషభారూఢుడైన జనుని కేశములను పట్టుకొనెను.
ఇద్దరు కోపముతో కోడిపుంజులవలె భూమి మీద పడిరి.

పతిత్వా స కల్కికచం జగ్రాహ తత్కరం కరే
తతః సముత్థితో వ్యగ్రో యథా చాణూరకేశవౌ
ధృతహస్తౌ ధృతకచౌ ఋక్షావివ మహాబలౌ
యుయుధాతే మహావీరౌ జినకల్కి నిరాయుధౌ.

23

24

భా: భూమిమీద జనుడు ఒకచేతితో కల్కి కేశములను, మరియొకచేతితో అతని చేతులను
పట్టుకొనెను. భూమిమీద పడిన ఇద్దరు పైకిలేచి చాణూరకేశవులవలె ఒకరినొకరు హస్తకేశములను
పట్టుకొని మహావీరులు, మహాబలసంపన్నులు, నిరాయుధులగు జినకల్కులు ఋక్షములవలె
పరస్పరము తలపడిరి.

తతః కర్కషహయోగీ పదాఘతేన తత్కటిమ్
విభిజ్య చాతయామాస తాలం మత్తగజో యథా.

25

జినం నిపతితం దృష్ట్వా బౌద్ధా హోహతి చుక్రుశుః

కల్కేః సేనాగణా విప్రా జిహ్వాఘ్నిహతారయః.

26

భా: మదపుటేనుగు తాలవృక్షమును పికలింపినట్లుకల్కి పాదాఘాతములతో జినుని పరిప్రదేశమును చీల్చి క్రింద పడవేసెను. నిహతుడైన జినుని చూచి బౌద్ధసైన్యము హోహారములు చేసిరి. కల్కిసేన ఆనందమున కవధులు లేవు.

జినే నిపతితే భ్రాతా తస్య శుద్ధోదనో బలీ

పాదచారీ గదాపాణిః కల్కిం హంతుః ద్రుతం యయా.

27

కలిస్తు తం బాణవర్షైః పరివార్య సమంతతః

జగర్జ పరవీరఘ్నా గజమావృత్య సింహవత్.

28

భా: జినుడు పడిపోగా అతనిసోదరుడు మహాబలశాలియుగు శుద్ధోదనుడు గదను చేతబూని పాదచారియై కల్కిని సంహరింప దలచి శీఘ్రముగ పరుగెత్తెను. అప్పుడు శత్రుభయంకరుడగు కలి బాణవర్షముచే శుద్ధోదనుని అడ్డగించి గజమును చూచిన సింహమువలె గర్జించెను.

గదాహస్తం తమాలోక్య పతిం స ధర్మవిత్ కవిః

పవాతిగో గదాపాణిస్తస్థౌ శుద్ధోదనాగ్రతః.

29

స తు శుద్ధోదనస్తేన యుయుధే భీమ విక్రమః

గజః ప్రతిగజేనేప దంతాభ్యాం సగదావుభౌ.

30

యుయుధాతే మహావీరో గదాయుద్ధవిశారదౌ

కృతప్రతికృతౌ మత్తౌ నదంతౌ ఖైరవాన్ రవాన్.

31

భా: శుద్ధోదనుని గదాహస్తానిగ చూచి ధర్మవేత్త అయిన కవి గజమునుగడి క్రిందికిదిగి గదాధారియై అతనిని ఎదుర్కొనెను. భయంకరముగ పరాక్రమము కల్గిన శుద్ధోదనుడు కవితో తలపడెను. దాయుద్ధ ప్రవీణులగు గదాధారులిద్దరు భయంకరశబ్దము చేయుచు రణోన్మత్తులై గదాయుద్ధము చేసిరి.

కవిస్తు గదయా గుర్వాన్ శుద్ధోదనగదాం నదన్

కరాదపాస్యాశు తయా స్వయా వక్షస్యతా డయత్.

32

గదాఘాతేన నిహతో వీరః శుద్ధోదనో భువి

పతిత్వా సహసోత్థాయ తం జఘ్నే గదయా పునః.

33

భా: పిమ్మట కవినాదము చేయుచు గదాఘాతముచే శుద్ధోదనుని చేతినుండి గదను క్రిందికి పడవైచి వక్షస్థలముందు గదతో మోదెను. గదాఘాతముచే కొట్టబడి భూమిమీద పడిన శుద్ధోదనుడు వెంటనేలేచి గదతో కవిని కొట్టెను

సంతాడితేన తేనాపి శిరసా స్తంభితః కవిః

న పపాత స్థితస్తత్ర స్థాణు వద్విహ్వలేంద్రియః.

34

శుద్ధోదనస్తమాలోక్య మహాసారం రథాయుతైః

ప్రావృతం తరసా మాయా దేవీమానేతు మాయయా.

35

భా: గదా ప్రహారముచే తలతిరిగిన వాడై కవినేలమీద పడక స్థాణువువలె అచేతనునిగనుండెను. మహాబల పరాక్రమ సంపన్నులగు వేలకొలది సైనికులు చుట్టుముట్టినట్లు గమనించి శుద్ధోదనుడువెంటనే మాయాదేవిని ఆహ్వానించుటకు వచ్చెను.

యస్యా దర్శనమాత్రేణ దేవాసురనరాదయః

నిస్సారాః ప్రతిమాకారా భవంతి భువనాశ్రయాః.

36

బౌద్ధా శౌద్ధోదనాద్యగ్రే కృత్వా తామగ్రతః పునః

యోద్ధుం సమాగతా ప్లేచ్ఛతోఽపి లక్షశతైర్హృతాః.

37

భా: మాయాదేవిని చూచుటవలననే దేవతలు, అసురులు, నరులు మున్నగు ముల్లోకములవారు తేజోరహితులై ప్రతిమలవలె అచేతనులగుదురు. బౌద్ధ గణము మాయను ముందుగనుంచుకొని అసంఖ్యాక సేనతో యుద్ధము చేయుటకు వచ్చిరి.

సింహద్వజోత్థితరథాం ఫేరుకాక గణా వృతామ్

సర్వాశ్రుశత్రుజననీం షడ్వర్గ పరిసేవితామ్.

38

నానారూపాం బలవతీం త్రిగుణవ్యక్తి లక్షితామ్

మాయానిరీక్ష్య పురతః కల్మిసేనా సమాపతత్.

39

భా: సింహద్వజముతోగూడిన రథముగలది, కాక, గృధ్రగణముతో వ్యాప్తమయినది, సమస్త శస్త్ర, అస్త్రములను పుట్టించునది, కామక్రోధాది షడ్వర్గమును సేవించునది, అనేక రూపములు ధరించునది, బలవతి, త్రిగుణ రూపము కల్గిన మాయను ఎదురుగ చూచి కల్మిసేన క్రింద పడెను.

నిస్సారాః ప్రతిమాకారాః సమస్తాః శత్రుపాణయః

కల్మిస్తానాలోక్య నిజాన్ భ్రాతృజ్ఞాతి సుహృజ్ఞానాన్

మాయయా జాయయా జీర్ణాన్ విభురాసీత్తదగ్రతః.

40

భా: శస్త్రములు కల్గిన సైనికులందరు ప్రతిమల వలె సారహితులైతిరి. భార్యయగు మాయచే తనసోదరులు, బంధువులు, స్నేహితులు శైథిల్యమును పొందుటచూచి కల్కి ఆమె ముందు వెడలెను.

తామలోక్య వరాలోహం శ్రీరూపాం హరిరీశ్వరః

సా ప్రియేవ తమాలోక్య ప్రవిష్టాతస్య విగ్రహే.

41

తామనాలోక్య తే బౌద్ధా మాతరం కతిధా వరాః

రురుదుః సంఘశో దీనా హీనస్వబలపౌరుషాః.

42

భా: మనోహర రూపము కల్గిన మాయను శ్రీహరి చూడగనే , మాయకూడ ప్రియురాలివలె ఆసక్తితో అతనిని చూచి శ్రీహరి శరీరమందులీనమయ్యెను. తల్లియగు మాయను గానక బౌద్ధసేన పౌరుష హీనులై ఆర్తనాదము చేయసాగిరి.

విస్మయావిష్టమనసః క్వగతీయమథాబ్రువన్

కల్కిః సమాలోకనేన సముత్థాప్యనిజాన్ జనాన్.

43

నిశాతమసిమాదాయ మ్లేచ్ఛాన్ హంతుం మనో దధా

సన్నద్ధం తురగారూఢం దృఢహస్తధృతత్సరుమ్.

44

భా: ఆశ్చర్యచకితులయిన బౌద్ధగణము మనతల్లి మాయ ఏమైనదని ప్రశ్నించుకొనిరి. కల్కి తన సైన్యమును దృష్టిసారించి సిద్ధము చేసెను. వాడియైన కత్తితీసుకొని మ్లేచ్ఛులను చంపవలెనను కోరికతో గుఱ్ఱమునధిరోహించి ఖడ్గముధరించి బయలుదేరెను.

ధనుర్నిషంగమనిశం బాణజాల ప్రకాశితమ్

ధృతహస్తతనుత్రాణగోధాఙ్గులి విరాజితమ్.

45

మేఘాపర్యుప్తతారాభం దంశనస్వర్ణ బిందుకమ్

కిరీటకోటి విన్యస్త మణిరాజ విరాజితమ్.

46

కామినీ యనానంద పందోహరస మందిరమ్

విపక్షపక్ష విక్షేపాక్షిప్త రూక్ష కటాక్షకమ్.

47

భా: బాణసముదాయముచే ధనుస్సు, అములపాది ప్రకాశించుచున్నవి. శరీర రక్షకమగు కవచముచే శరీరము, వింటినారి దెబ్బ తాకకుండుటకై చేతగట్టుకొను తోలుచే అంగుళలు భాసించుచున్నవి. నీలమేఘుని మీద నక్షత్రములవలె, కవచముపై స్వర్ణ బిందువులు శోభిల్లుచున్నవి. కిరీటముయొక్క అగ్రభాగమందు అనేకమణులు విరాజిల్లుచున్నవి. కల్కి వీక్షణములుకామినీ

నయనానందదాయకములు, శత్రుపక్షములను విక్షిప్తముచేయుటలో పరుషములైనవి.

నిజభక్తజనోల్లాస సంవాస చరణాంబుజమ్
నిరీక్ష్య కల్కిం తే బౌద్ధాస్తత్రసుర్ధర్మనిందకాః
జహ్నుః సురసంఘాః ఖే యాగాహుతిహుతాశనాః.
సుబలమిలనహర్షః శత్రునాశైకతర్షః
సమరవరవిలాసః సాధుసత్కారకాశః
స్వజనదురితహర్తా జీవజాతస్యభర్తా
రచయతు కుశలం వః కామపూరావతారః.

48

49

భా: నిజ భక్తజనమునకుల్లాసము కలుగజేయు పాదపద్మములు కల్గిన కల్కిని చూచి ధర్మనిందకులగు బౌద్ధులు వ్యాకులపడిరి. యజ్ఞయాగములను నిర్వహించుటవలన హోమద్రవ్యము లభించునని దేవతలు సంతసించిరి. శత్రునాశమును ప్రధానముగ కోరువాడు, మహాసంగ్రామమున విలాసపూర్వకముగ యుద్ధము చేయువాడు, సాధుసత్కారమున కవతరించినవాడు, స్వజన దుఃఖనాశకుడు, సాధుజనకామనలను పూరించుటకవతరించిన కల్కిభగవానుడు మీకు మంగళము చేయుగాక.

ఇతి శ్రీకల్కి పురాణే భాగవతే భవిష్యే
ద్వితీయాంశే బౌద్ధ యుద్ధో నామ
సప్తమోఽధ్యాయః

ఇది భాగవతానుబంధము భవిష్యమునగు
శ్రీ కల్కి పురాణమున ద్వితీయాంశమున
బౌద్ధ యుద్ధమును సప్తమాధ్యాయము.

